DEVRİMLERİN BAŞ AKTÖRÜ: İNTERNET

Turquie Diplomatique

3

SANAL SAVAŞ PLANLARI ARTIYOR SANAL UZAY, GELECEĞİN SAVAŞ ALANI: ABD SANAL SAVAŞA HAZIRLANIYOR

Tom Burghardt

7

MEDYA, SANDIĞIMIZIN AKSİNE ASLINDA NE YAPIYOR? YANLIŞ İDEOLOJİLERİN KÜLTÜRE NÜFUZU

Steven J. M. Jones

13

VASIFLI TÜRK GÖÇMENLER ALMANYA'DAN AYRILIYOR

Christoph HASSELBACH
Danhong ZHANG

17

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ'NDE KADIN ARAŞTIRMALARI KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Haber Merkezi

23

AYDIN

ישראל HADDİNİ BİL!

Türkiye Araştırmaları Merkezi

İsrail - Türkiye ilişkileri 28 Mart 1949 tarihinde Türkiye'nin İsrail'in bağımsızlığını tanımasıyla başladı. Böylece Türkiye İsrail'i tanıyan halkının çoğunluğu Müslüman olan ilk ülke oluyordu. Türkiye'nin Yahudi bir ülke olarak kurulan İsrail'le ilişkilerini Türk topraklarında Yahudilerin varlığının bir parçası olarak düşünürsek bu tarihi çok daha öncelere (15. yüzyıl) götürmek mümkündür. 1491 yılında 200.000'den fazla Yahudi Engizisyon tarafından İspanya'dan sınır dışı edildiğinde Osmanlı Devleti bu insanları topraklarında yerleşmeye davet eden tek ülke olmuştu. Bu tarihten sonra Yahudiler Osmanlı tarihinde çok önemli bir rol oynadılar. Özellikle 16. yüzyılda Yahudiler Osmanlı sarayında hekim, banker, diplomat görevlerini üstlendiler. Daha sonraları saraydaki etkileri azaldıysa da Osmanlı tarihi boyunca ticaret, sanayi ve bankacılık dallarında her zaman ön planda kaldılar.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra da Türk-Yahudi ilişkileri dostluk düzeyinde gelişmeye devam etti. Bazı çevreler tarafından Türkiye-İsrail ilişkileri Türk hükümetlerinin laikliğini test etmek için bir gösterge olarak görülmektedir.

1933 yılında Almanya'da Hitler hükümetinin başa geçmesiyle Türkiye Yahudileri açısından iki önemli olay gerçekleşti. Bunlardan ilki, Almanya ve Avrupa'nın diğer ülkelerinden Türkiye'ye göç eden Yahudi profesörler; ikincisi ise 1934 Trakya Olayları'dır.

1933 Almanya'sında yürürlüğe konan yeni kanunlardan bir tanesinin 3. ve 4. maddesinde Ari ırk'tan olmayan veya milli devlet için tehlike arz eden memurların zorunlu emekliye ayrılmasından bahseder. Böylece, yasalar gereği o dönemde Almanya'daki bütün Yahudi bilim adamları işlerinden atılır. İşsiz kalan bu bilim adamlarına dünyanın diğer bölgelerinde iş bulmak amacıyla İsviçre'de Albert Einstein başkanlığında bir dernek kuruldu. Dernek genel sekreteri Profesör Schwartz dönemin Milli Eğitim Bakanı Reşit Galip'le görüşüp başta İstanbul Üniversitesi olmak üzere Türkiye'de profesörlük yapmak amacıyla 34 Yahudi bilim adamına iş imkânı sağladı. Konuyla ilgili olarak Reşit Galip "İstanbul'u fethettiğimiz zaman hata ettik. Bizans ilim adamlarını elimizde tutamadık. Onlar Avrupa'ya gidip Rönesans'ı gerçekleştirdiler, şimdi bunu telafi edeceğiz" dedi. Buna ithafen Profesör Schwartz "Bir değil otuz dört kere evet alıyoruz" diye telgraf çekti. Aralarında Nobel ödülleri de kazanan bu profesörlerin yanı sıra ilerleyen zamanlarda Almanya'dan Türkiye'ye Alman profesörlerin göçü devam etti.

Öte yandan Nihal Atsız, Orhun dergisinde Yahudilere karşı bir ihtar yazısı yazdı:

"Yahudi denilen mahlûku dünyada Yahudiden ve sütü bozuklardan başka hiç kimse sevmez. Çünkü insanlık daima kuvvete, kahramanlığa ve iyiliğe tapındığı halde Yahudi zilletin, korkaklığın, kötülüğün ve seciyesizliğin örneği olmuştur. Dilimizdeki "Yahudi gibi", "çıfıtlık etme", "çıfıt çarşısı", "havraya benzemek", "Yahudiden yumurta alan içinde sarısını bulamaz" gibi sözler bu alçak millete ırkımızın verdiği değeri gösterir. Almanya'dan kovulan Yahudileri kabul etmek misafirperverliğinde bulunan Fransa'da bile Yahudiler hakkındaki en basit iltifatın "pis Yahudi" terkibi olduğunu o memlekete gitmiş olan arkadaşlarımız söylüyor...

İkide bir Yahudileri Türkleştirme cemiyetleri kurarak bizi kandırmağa çalışacaklarına namuslu Türk tebaası olarak kalsınlar yetişir.

Çünkü biz onların Türkleşeceklerini asla ummadığımız gibi bunu istemeyiz de. Çamur ne kadar fırına verilse demir olmayacağı gibi Yahudi de ne kadar yırtınsa Türk olamaz. Türklük bir imtiyazdır, her kula, bilhassa Yahudi gibi kullara nasip olmaz.

Onlara yapılacak ihtar şudur: Hadlerini bilsinler. Sonra biz kızarsak Almanlar gibi Yahudileri imha etmekle kalmaz, daha ileri giderek onları korkuturuz. Malum ya ataların sözüne göre Yahudi'yi öldürmektense korkutmak yektir."

İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanya'sı ile çok iyi ilişkiler geliştiren Türkiye'de en çok Yahudiler paniğe kapıldı. Fakat Türkiye, II. Dünya Savaşında tarafsızlık kararı alınca Türk Yahudileri açısından durum biraz rahatladı.1944 yılında ise Adolf Hitler ve Nazizm yıkılma eşiğine geldi. Bu durum Türkiye'nin Balkan Yahudileri için yaptığı yardımların açık ve kitlesel olmasına olanak sağladı. Avrupa'dan binlerce Yahudi kurtarıldı ve Filistin'e geçiş olanakları sağlandı.

Daha önce din ve ırk şartı arayan Türk Harp Akademileri bu koşulları kaldırdığını açıklayınca iki Yahudi genci Harp okuluna başvurdu.

Bu haber üzerine sevincini saklamayan Orhan Seyfi Orhon şunları söyledi:

"Harp Okuluna girmek istemek, Türklüğü, Türk harsını, Türk vatanını candan sevmek ve benimsek demektir... Ben şimdiden bu iki Musevi vatandaşın birer Türk subayı halinde, kılıçlarını vatan sevgisi gibi havada parıldatarak yıllarca ayrı kalmış bir cemaati muzaffer adımlarla milli birliğe doğru çekip götürdüklerini görür gibi oluyorum."

TC. Dışişleri Bakanlığı'nın verilerine göre günümüzde Türkiye'de yaşayan Yahudilerin sayısı 25.000 civarındadır. Türk Yahudilerinin yaklaşık 22.000'i İstanbul'da, 2.000'i İzmir'de ve geri kalan kısmı da Ankara ve Adana'da yaşamaktadır. Bugün Türkiye'de yaşayan Yahudilerin yaklaşık % 96'sını oluşturan Sefaradlar'ın sayısı 24.000 civarındadır, %4'ü oluşturan Aşkenaz Musevilerin sayısı 1.000 civarındadır. Çok az da olsa Karaim mezhebine bağlı Musevi İstanbul'da yaşamaktadır. Ladino dili (Yahudi İspanyolcası) 65 yaş üzeri kişiler tarafından konuşulur, 65 yaşın altındaki Museviler tarafından anlaşılsa bile artık konuşulamamaktadır. Bu yüzden Ladino ciddi bir yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Halen İstanbul'da 19 sinagog hizmettedir ve en eskisi 1992 yılında 500. Yıl Vakfı tarafından restore edilen Balat Ahrida Sinagogu'dur. En büyük ve başlıca sinagog ise ünlü Neve Şalom Sinagogu'dur. Bir süredir artık hizmette olmayan 17. yüzyıldan kalma Karaköy'deki Zülfaris Sinagogu ise 500. Yıl Vakfı tarafından Türk Yahudilerinin Türkiye'deki 500 yıllık geçmişlerinin tarihçe özetini dünya kamuoyuna sunmak amacı ile müze olarak düzenlenmiş ve Kasım 2001 tarihinde 500. Yıl Vakfı Türk Musevileri Müzesi adıyla hizmete girmiştir.

İstanbul'da iki ve İzmir'de bir hastanesi, çok sayıda vakıf, hayır ve yardım kurumları, İstanbul Ulus'ta bir ilk ve ortaöğretim kompleksi bulunan Ulus Özel Musevi Lisesi, toplumunun 1543 yılında başlayan uzun ve parlak bir Türk-Yahudi basını (5.000 tirajlı Şalom gazetesi) gibi geçmişi mevcuttur. Ayrıca Gözlem Kitap adında büyük bir yayınevi vardır.

Türk Yahudileri arasında değişik üniversitelerde görevli çok sayıda öğretim üyeleri, ticaret-sanayi ve serbest mesleklerin her dalında ün yapmış işadamları, yazarlar, tarihçiler, sanatçılar ve basın mensupları da bulunmaktadır.

Mavi Marmara ve İsrail'in Kanlı Şeref(!) Madalyası

Türkiye Cumhuriyet sınırları içerisinde bugüne kadar Yahudi cemaatine, İsrail halkına tarih boyunca hiçbir devletten ve milletten görmedikleri imkânlar sunulmuş, "yurtta sulh dünyada sulh" anlayışının gereği olarak günümüze kadar da devam ettirilmiştir. Son zamanlarda yaşanan gelişmeler ise bu tarihi ilişkileri zedeleyecek, ipleri kopma noktasına getirecek durumdadır. İsrail'deki Netenyahu hükümeti Gazze'ye yardım amaçlı yol alan yardım gemisine hem de uluslararası sularda sivilleri öldürme amaçlı bir hareket düzenlemiştir. Mavi Marmara olayı olarak tarihe geçen bu saldırı İsrail'in "katil devlet" unvanını şereflendirecek(!) bir madalya olarak adeta bir kara leke misali yakasına yapışmış bulunmaktadır.

Süreç içerisinde İsrail'den bu hal karşısında özür dilemesini, Gazze'deki ablukayı kaldırmasını ve ölenlerin yakınlarına tazminat ödemesini isteyen Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik tüm girişimleri sonuçsuz kalmıştır. Netenyahu hükümeti, gizli-açık tüm diplomatik görüşmelere olumlu yanıt verebilme cesaretini göstememiştir. BM bünyesinde kurulan araştırma komisyonunun raporu ise geçtiğimiz günlerde gün ışığına çıktı.

Devamı 2. Sayfada

BM özel komisyonunun Mavi Marmara raporunun açıklanmasıyla Türkiye'nin genel manada İsrail'den 'diplomatik gol' yediği manzarası oluştu. İşin doğrusu, mevcut BM sistemindeki statüko yerli yerinde durdukça, böylesi manzaralar kaçınılmaz hal almıştır. Hal böyleyken Türk dış politikası için bilmem kaçıncı kez 'çöktü' klişesini kullananlardan artık gına geldi. BM özel komisyonunun hiçbir yaptırım gücü olmayan raporunu 'aşağılık kompleksinin' bir başka tezahürü haline getirmek gereksiz bir diplomatik yaklaşımdır. Bunun için ilk şart ise durumdan vazife çıkarıp kendimize göre endişe ve sıkıntı oluşturmamaktır.

Rapor bu hali ile kendi hukuki olma durumunu da kendisi sorgulamaktadır. Elbette başkanlığını Yeni Zelanda'nın eski lideri Geoffrey Palmer'ın, yardımcılığını ise Kolombiya'yı 'Latin Amerika'nın İsrail'i diye nitelemiş, ülkesinde İsrail'den alınma silahlarla binlerce sivili katletmiş 'ölüm tugaylarını' yönetmiş, uyuşturucu kartelleriyle bağlantılı eski Kolombiya Başkanı Alvaro Uribe'nin yaptığı heyetin raporunun, uluslararası hukukla alakası olmadığının dünya âlem farkındadır. Raporda belirtilen şu cümleler ise dikkat çekici: "Çok fazla yasal analiz siyaseten paralize olma tehdidini getirir… Mavi Marmara'da yaşananların hukuken savunulabilir olup olmadığı önemli. Yasal meseleler, heyetin analizinin gerekli bir unsuru olmakla birlikte, tek başına kâfi değildir." Yani heyet, 'hakikatlere yahut uluslararası sözleşmelere dayalı bir yasal analiz peşinde olmadığını' kendisi açık seçik kabul etmektedir.

Yabancı bir gemiye müdahale ve abluka koşullarını belirleyen Deniz Hukuku ve San Remo El Kitabı ortadayken, 'Gazze'ye silah ve mühimmat sokulmasının engellenmesi' gibi güvenlik argümanlarıyla, İsrail'in Gazze ablukasının 'yasal olduğu' öne sürülüyor. 2007'de İsrail insan hakları grubu Gisha'nın ele geçirdiği İsrail ordu belgesi, Gazze'deki ablukanın amacının silah filan değil ekonomik savaş olduğunu belgelemişken, bunu eski Başbakan Ehud Olmert'in danışmanı Dov Weisglass, "Filistinlileri diyete sokmak, ama açlıktan ölmemelerini sağlamak…" diye ilan etmişken! Bu hali ile rapora bakacak olursak eğer "Eh oldu olacak İsrail işgalini de yasal ilan ediverin, olsun bitsin!" demek geliyor insanın içinden.

Sonra sabahın körü hiç ikaz etmeden 72 mil açıkta, uluslararası sulardaki gemiye çıkıveren İsrailli komandoların, tabak, çatal ve bıçaklı 'bir grup yolcudan kaynaklanan organize ve şiddetli direniş' karşısında 'savunma yaptıkları' tespiti komik kaçıyor. Nihayetinde raporda, İsrail'e "Münasip bir üzüntü beyan edin, tazminat ödeyin", Türkiye'ye de "Anladık dokuz vatandaşınız öldü ama bölgede durum malum, siz de artık uzatmayın" deniliyor.

Türkiye'nin beklentisi rapor da değildi, kanlı baskına dair işin asıl uzmanı olan BM İnsan Hakları Komisyonu'nun raporu zaten ortada. Türkiye İsrail'den 'müttefiklik hukuku' icabı 'özür ve tazminat' alacağını umdu. Bunu ikili müzakereler yoluyla elde etmeye çalıştı. Sorun şu ki, İsrail Türkiye'nin bölgede inşa etmeye çalıştığı vizyonu anlamaya anlamak istemedi, zaten anlamak da işine gelmiyor.

Kuralına göre oynamak açıkçası İsrail'in, nüfusuyla, siyasi ve ekonomik potansiyeliyle Türkiye'yi 'bölge gücü' olarak kabul etmesi; Filistin sorununa adaletli bir çözüm bulunmasına onay vermesi, böylelikle orta yerinde yaşamak durumunda olduğu Müslüman coğrafyayla barışıp bölgesinin 'yerlisi olması' gibi hususları gerektiriyor. Hayalci değil mi? Elbette. Zira böylesi bir durum, gücünün büyük bir kısmını Amerika'daki Yahudi lobisinden alan İsrail'in 'İsrail olmaktan vazgeçmesi' anlamına geliyor.

Nüfusunun yüzde 20'sini Arapların oluşturduğu, biteviye savaş koşullarında yaşayıp giderek Apartheid devleti haline gelen 7 milyonluk İsrail'in arzusu doğrultusunda statüko yerli yerinde dursa/duracak olsa iyi. Gel gör ki, Ortadoğu coğrafyasında bir süredir yaşananlar buna işaret etmiyor. Lakin İsrail, Türkiye'nin anlatmaya çalıştığını anlayamadığından orta/uzun vadede İsrail'in kurulduğundan bu yana var olan 'meşruiyet krizinin' daha da derinleşmekten öte bir yere varmayacağını söylemek gayet mümkün.

Nihayetinde Türkiye, bundan böyle yaptırım kararını aldı. İsrail'le diplomatik ilişkiler 2. kâtip düzeyine indirildi, askeri işbirliği tümden dondurdu. İsrailli askerler ve yetkililerin işledikleri savaş suçlarından ötürü yasal prosedürler zorlanacak, Lahey Adalet Divanı'nda uzun ve zorlu hukuk süreçleri devreye sokulacak. En dikkat çekici olanı 'Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de en fazla kıyısı olan ülke olarak seyrüsefer serbestîsini temin etmek için her türlü önlemi almasıdır. Türkiye'nin izahat verip elini açık etmesi beklenemez. Ama ilk akla gelenler Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Mısır üzerinden Gazze'ye gitmesi, Doğu Akdeniz'de devriyeler, sivil gemilere eskortluk, Kıbrıs Rum Kesimi'nin İsrail'le ortaklaşa petrol ve doğalgaz aramalarında rahatsızlık unsuru olunmasını içeren 'daha agresif bir süreç'.

Ama hepsinden mühimi İsrail'in bölgede Türkiye'yi tümden kaybetmesi. Mısır ve Suriye'de sürecin nerelere evrileceği meçhulken, Amerika'nın desteklediği Arap isyanlarının İsrail'e yansımaları henüz hesaplanamazken ve Filistin Yönetimi'nin BM'de bağımsız devlet olarak tanınma olasılığı kapıdayken, Türkiye'yi kaybetmenin İsrail için bedeli muhakkak olacak.

Bölgede dengeler değişir, 40 yıllık diktatörlükler çöker, haritaların yeniden çizileceği bir döneme girilirken, Türk dış politikasında kaçınılmaz biçimde ekonomik yaklaşımların ötesinde siyasi ve askeri bir paradigma şekilleniyor. Sorun yeni siyasi ve askeri paradigmanın 'üstesinden gelinip gelinemeyeceğinde', elbette buna Türkiye'nin 'gücünün yetip yetmeyeceğinde'...

İsrail İşine Gelmezse Öldürür de!

Birleşmiş Milletler'in hazırladığı Palmer raporunu kendi lehine olduğu için benimseyen İsrail, işine gelmediği takdirde BM yetkililerini vurdurtmaktan bile çekinmemişti. 1948'de Kudüs'teki BM arabulucusu İsveçli Kont Folke Bernadotte bile öldürülmüş, Kont'un katili Yitzak Şamir'de seneler sonra İsrail'in başbakanı olmuştu.

İsrail'in kuruluşundan yana BM'nin verdiği kararlar noktasında benimsediği değişmez bir tavrı vardır; eğer o karar işine geliyorsa hemen benimser, her konuda da tepe tepe kullanır. Ama hoşuna gitmeyen bir karar olursa kabul etmemek bir yana BM'nin görevlilerini gözünü kırpmadan öldürür. Öldürmekle de kalmaz, katillerini Başbakanlık koltuğuna da oturtur. İşte bunun ilk ve en fazla ses getiren örneği bundan tam 63 sene önce dünya gündemini aylarca meşgul etmiş Kont Bernadotte cinayeti.

Wisborg Kontu Folke Bernadotte, İsveç Kralı Beşinci Gustaf'ın yeğeni ve İsveç Kızılhaç'ının başkanı idi. İkinci Dünya Savaşı yıllarında Kızılhaç adına İsveç ile Almanya arasında mekik dokudu, binlerce Yahudi'yi gaz odasından kurtardı. Savaşın bitmesinden sonra Filistin'deki İngiliz himayesi sona erdi ve yeni kurulmuş olan Birleşmiş Milletler Teşkilatı, Kont Bernadotte'u 1948 Mayıs'ında Araplar ile İsrailliler arasında arabuluculuk yapması için Kudüs'e gönderdi.

O gün yaşanan anlaşmazlıklarla bugün yaşanan anlaşmazlıklar arasında sınırlardaki farklılıklar dışında hemen hemen hiçbir fark yoktu. BM, Kudüs'ün statüsü ve geleceği konusunda Kont'un hazırladığı planı 1948'in yaz aylarında resmi çözüm olarak kabul etti. Plana göre Yahudiler ve Araplar Kudüs'ün idaresi konusunda tek başlarına söz sahibi olmayacaklar, şehre milletlerarası bir kimlik verilecekti. Plana ilk tepki Filistin hâkimiyetine son vermeye çalışan İsrail yer altı örgütlerinden geldi ve silahlı örgütler hedef olarak Kont Bernadotte'u seçtiler. Hedefi vurma işini kısaca "LEHI" diye bilinen İsrail Özgürlük Savaşçıları (Lohamei Heruth Israel)'in milisleri üstlendi. LEHI'nin üç genç lideri vardır, Kont'un öldürülmesi fikrini de bu genç liderlerden biri olan Yitzak ortaya atmıştı ve hedef 1948'in 17 Eylül'ünde ortadan kaldırıldı. Silahlı altı milis, o sabah Kudüs'ün Yahudilerin kontrolündeki batı tarafında bir toplantıya giden Kont'un otomobilinin ve konvoydaki diğer iki arabanın önünü kesti. Dört kişi araçların tekerleklerine ateş açtı, iki kişi de ellerinden otomatik Schmeisser tüfeklerinin kurşunlarını Chrysler marka otomobilin içine boşalttı. Vücuduna altı kurşun saplanan 54 yaşındaki Kont ve yanında oturan Fransız temsilci hemen orada can verdiler.

Dünya kamuoyu ayağa kalktı, İsrail hemen tutuklamalara başladı, yüzlerce kişinin ifadesi alındı ve birkaç gün sonra "katillerin bulunduğu" açıklandı. Ama aradan aylar geçti, yakalandıkları açıklanan katillerin hiçbiri mahkemeye çıkartılmadı ve yeterli delil elde edilemediği gerekçesiyle serbest bırakıldılar. İsrail, BM'ye "Güvenlik tedbirlerini almadığı için Kont'un bir suikasta kurban gitmesinde devlet olarak hatası bulunduğunu" bildirdi. Ve ailesine verilmek üzere 54 bin 628 dolar tazminat vermekle yetindi. Cinayetin üzerinden seneler geçti, araya savaşlar, katliamlar ve hiç bitmeyecek mücadeleler girdi. LEHI de zamanla dağıldı ama örgütün ismi İsrail'de bir "kuruluş efsanesi" haline geldi. LEHI, suikasttan tam 35 sene sonra, 1983'te yeniden gündeme geldi: Örgütün liderlerinden olan ve Kont Bernadotte'un ölüm kararını veren Yitzak ismindeki terörist bu defa İsrail'in başına geçmişti. Adı artık Yitzak Şamir idi ve İsrail'in başbakanıydı.

Türkiye Bundan Sonra Ne Yapmalı?

Nasıl bir devlet(!) ile dünyanın karşı karşıya olduğunu göstermesi açısından yukarıda bahsedilen yaşananlar ibret verici bir durumdur. Bize gelirsek; ülkeler için bazı anlar önemlidir. Bunların başında 'yükseliş anı' vardır. Yükselişin iyi yönetilmesi gerekir çünkü tırmanışa geçen ülkeyi aşağı çekmek ve yere çakmak isteyen güç odakları, devletler olur.

Türkiye de tam böyle bir yerde. Demokrasisi pekişiyor, ekonomisi gelişiyor, bölgede ve dünyada itibarı artıyor. Üstelik bu, 'toplum odaklı' topyekûn bir süreçle gerçekleşiyor. İşin içinde her boydan şirketler, sivil toplum kuruluşları, eğitim kurumları ve cesur girişimci bireyler var. Yani kendi dinamikleri olan sivil bir kalkınma, yayılma dalgası egemen. Talep de, nüfuz da, itibar da alttan geliyor.

Sonuçta Türkiye'nin küresel görünürlüğü ve etkisi yükseliyor. Öyle ki, 11 Eylül olaylarından sonra ortaya çıkan "İslam terörü" yaygarasından Ortadoğu'da her aktör ne çıkar sağlayabilirim diye düşündü. İsrail, Filistin'i bunu kullanarak ezmeye çalıştı. Bütün dünyayı İslam karşısında birleştirme senaryosu 11 Eylül'den sonra Samuel Huntington gibi bir adamın medeniyetler çatışması tezini ortaya atması tesadüf değildir. Amerika yükselen ekonomik değerler Almanya, Japonya ve Çin'e karşı Irak ve Afganistan'a girerek gözdağı vermeye çalışıyor. Ve siz ne kadar gücünüz arttırabilirseniz arttırın, Ortadoğu'nun petrolleri benim elimde diyerek gözdağı veriyor. Tam da bu aşamada dünyanın gözü üzerimizdedir. Gün geçmiyor ki bu güç ve yükseliş dünya medyası, düşünce kuruluşları ve analistler tarafından ele alınmasın. Dünyanın her yanında Türkiye üzerine çalışmalar yapan, analizler ve kitaplar yazan insanların sayısı hızla artıyor. Son yıllarda yolu Ankara'dan geçen devlet adamı, gazeteci ve analistler Türkiye'nin dönüşümünü, yükselen gücünü, bölgesel politikasını anlamaya çalışıyorlar. İşte o isimlerden biri olan Financial Times gazetesinin etkili yazarlarından Philip Stens, 'yeni Türkiye' fotoğrafını doğru okuyan batılı yazarlardan biriydi. Şöyle yazmıştı:

'Bir zamanlar Batı'nın parçası olmak, Washington'un dediği her şeyi yapmak anlamına geliyordu. Bugün Türkiye'nin kendi çıkarları, hakları ve fikirleri var. Pek çok Amerikalı ve bazı Avrupalılar için bu durum sinir bozucu. Onların hayalindeki Türkiye, Batı'nın masasındaki herhangi bir koltuk karşılığında onlara sonsuza dek borçlu ve minnettar hissedecek bir ülkeydi. İşin ironik yanı şu: Yeni ve kendisine daha çok güvenen Türkiye eski uysal haline kıyasla Batı'ya çok daha fazla şey sunacaktır. Kendi fikrine sahip olan Türkiye'nin Ortadoğu ve Müslüman dünyadaki stratejik inandırıcılığı daha fazla. İşte Batı'nın gerçekten de kaybetmemesi gereken Türkiye bu."

Türkiye'yi en iyi tanıyan Amerikalı eski istihbaratçılardan Graham Fuller, Amerikan yönetimlerine bu gerçeği görmelerini yıllardır tavsiye ediyordu:

"Washington, Türkiye'nin Ortadoğu'da giderek güçlü bir rol oynayacağını, fakat bu rolü oynarken kendi ulusal çıkarlarını gözeteceğini anlamalı. Bağımsız tutum alan bir Türkiye ABD ile periyodik ihtilaflar yaşayacaktır, fakat bunun ille de zarar verici olması gerekmiyor. Eğer ABD eski güvenilir müttefik modelini dayatmak yerine kendi bağımsız bölgesel ilişkilerini kurmasına izin verirse Türkiye'nin bölgedeki istikrara katkıda bulunması mümkün olabilecektir."

Demokrasisinin artan kalitesi, ekonominin etkinliği, toplumun cevvaliyeti Türkiye'yi bölgede bir 'yumuşak güç' haline getirdi. Bölge ülkelerinin gücünden korktukları bir ülke değil, başarılarına 'öykündükleri' bir ülke... Krizlere dayanıklı bir ekonomi, değişimi ve başarıyı kovalayan bir toplum ve meşruiyeti tartışmasız bir siyasal iktidarı var. Türkiye'nin etkisini, tepkisini, katkısını hesaba katmadan bölgesel konuları konuşmak mümkün değil artık.

Şuna da dikkat çekmekte fayda var; bir ülkenin en dikkatli olması gereken dönemin 'yükseliş' dönemi olduğunu düşünüyorum, tıpkı bir uçağın kalkış anı (take off) gibi. Ülke olarak yükselişteyseniz etrafınızda bundan memnuniyet duyacaklar kadar rahatsız olacaklar da vardır.

Siz yükselirken, bölgede nüfuzunuz artarken birileri de düşüş halindedir. Hatta siz yükselerek birilerini aşağılara çekiyor olabilirsiniz. Yükselen ülke olarak etrafta kıskançlıklar da yaratırsınız, düşmanlıklar da... Başınıza bir 'yol kazası' gelmesi için tuzaklar kurulabilir, destekler verilebilir ve hatta bizzat siz ülke olarak 'dolduruşa getirilebilirsiniz'.

Hillary Clinton, 2009 yılında Amerika'nın en etkili düşünce kuruluşlarından The Council of Foreign Relations (Dış İlişkiler Konseyi)'da Amerikan dış politikasının temel prensiplerini açıklarken bundan böyle küresel alanda "yükselen güçlere" önem vereceklerini söylemişti. Bunlardan biri de Türkiye idi. Lakin süregelen zaman diliminde Obama yönetiminin söylemleri uygulamada kendini göstermemiş ve Yahudi lobisine karşı koyamayarak uluslararası zeminlerde fiilen "haydutluğun hamiliğini yapar" durumuna düşmüştür.

İşte bu son nokta da önemlidir; dolduruşa gelmek, getirilmek. Yükselen ülkede hükümet de toplum da dünyaya daha bir gururla ve özgüvenle bakmaya başlamıştır. Yükselme anı tehlikelidir, diyorum; çünkü yükselen güç özgüven patlaması yaşar ve mevcut gücünü aşan işlere kalkışabilir. Risk buradadır. Rakipler, rahatsızlar olanlar, gücü göreceli olarak azalanlar 'yükselen güç'ün 'yere çakılması'nı isterler daha sağlam, sarsılmaz bir noktaya ulaşmadan önce.

Türkiye bu kendinden emin ve istikrarlı politikalarıyla, Orta Doğu'nun şımarık çocuğu İsrail'i, "one-minute", "alçak koltuk" ve "Mavi Marmara" krizlerinde uyguladığı beklenmedik ve mağrur kriz yönetimiyle şimdiden şamar oğlanına çevirmiş durumdadır.

GROTHUSEN, Klaus-Derlev; "1933 Yılından Sonra Alman Bilim Adamlarının Türkiye'ye Göçü", Belleten, sayi 180 T.T.K Ankara s.537.

http://tr.wikipedia.org/wiki/Türkiye'de_Yahudilik

Musa'nın Necip(!) Evlatları Bilsinler ki", Orhun Dergisi, sayı 7 s.139-140 1934

DÜZGÜN, Mücahit; Cumhuriyet'in İlanından İsrail'in Kuruluşuna Kadar Türkiye'deki Yahudiler, s.66-72.

Ulus Gazetesi, 26 Ocak 1938

Interim report of the Special Rapporteur of the Commission on Human Rights on the elimination of all forms of intolerance and of discrimination based on religion or belief, 3. sayfa

http://www.haberturk.com/gundem/haber/519188-israil-yardim-konvoyuna-saldirdi , 31 Mayıs 2010

http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalDetayV3&ArticleID=1062092&CategoryID=81, 3 Eylül 2011

http://www.haberturk.com/haber/haber/666153-israille-hesaplasma-kacinilmazlasirken, Ceyda Karan, 05 Eylül 2011

http://www.haberturk.com/haber/haber/666153-israille-hesaplasma-kacinilmazlasirken, 05 Eylül 2011

http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalEklerDetayV3&ArticleID=952210&Date=30.07.2011&CategoryID=99&Rdkref=1

http://www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/666003-israil-bm-kararlarini-isine-gelirse-kabul-eder-ama-gelmezse-oldurur, 04 Eylül 2011

http://www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/666003-israil-bm-kararlarini-isine-gelirse-kabul-eder-ama-gelmezse-oldurur, 04 Eylül 2011

STEPHENS, Philip; The Financial Times, 18 Haziran 2010.

FULLER, Graham; The Wasington Quarterly, Summer 2004, Mythes ans Realities, 24.08.2004, Radikal.

CLINTON, Hillary; The Council of Foreign Relaions'daki Konuşması, 15 Temmuz 2010.

ZENGİN, Gürkan; Hoca, Türk Dış Politikası'nda "Davutoğlu Etkisi", İnkilap Kitapevi, 2010: İstanbul, s. 327.

http://www.zaman.com.tr/wap.do?method=getHaber&haberno=1176732&sirano=6&sayfa=&maxRead=maxRead

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ UYGULAMA GAZETESİ

AYDIN

1 Eylül - 1 Ekim 2011, Sayı 06

İmtiyaz Sahibi : İAÜ Mütevelli Heyet Bşk. Dr. Mustafa AYDIN

Genel Yayın Yönetmeni : Özgül YAMAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Av. Nigar ÇELİK

Yazı İşleri Müdürü : Nabi SARIBAŞ

Haber Merkezi : Erhan YÜKSEL

Dünya Haberleri : Turquie Diplomatique

Tasarım ve Uygulama : İstanbul Aydın Üniversitesi Görsel Tasarım Birimi S. Deniz AKINCI

Basım Yeri : Ceren Matbaa Namık Kemal Mah. 122. Sok. No:8 Esenyurt/İSTANBUL

İletişim : İstanbul Aydın Üniversitesi Florya Yerleşkesi Beşyol Mah. İnönü Cad. No:38 Küçükçekmece/ İSTANBUL 0212 425 61 51 - 1224

DEVRİMLERİN BAŞ AKTÖRÜ İNTERNET*

SOSYAL MEDYA: DÜNYA SİYASETİNDE YENİ BİR GÜÇ!

Turquie Diplomatique

Arap ülkelerinde yönetimi uzun süredir elinde bulunduran liderler üzerindeki baskı giderek büyüyor. Tunus ve Mısır'da liderlerin yönetimi bırakmaya zorlanmasında Facebook, YouTube ve Twitter gibi platformların büyük etkisi olduğu yeni yeni dile getirilmeye başlanıyor. Bu ülkelerde gösterilerin başarıya ulaşması yalnızca internete bağlanamaz kuşkusuz. Neticede protestolar sokaklarda ve meydanlarda yapılıyor. Fakat örneğin Mısır'da Facebook'un sunduğu hızlı iletişim olanağının, göstericilerin örgütlenmesinde, eşitlik, demokrasi talebiyle sokağa çıkmasında ve hedeflerine ulaşmasında çok etkili bir faktör olduğu yadsınamaz bir gerçek.

Tunus ve Mısır'da yaşananlar "Facebook ve Twitter" devrimi olarak adlandırılmıştı. Rejim yanlıları ile karşıtlarının karşı karşıya geldiği İran'da da internetin muhaliflerin örgütlenmesinde büyük öneme sahip. Arap ülkelerindeki isyanlar, internetin bu ülkelerin demokratikleşmesinde oynadığı role ilişkin büyük bir tartışma başlattı. Demokratik olmayan rejimlerde iktidar sahiplerinin internete erişimi engellemesi, bu ülkelerin yöneticilerinin sosyal paylaşım sitelerinin doğurabileceği sonuçlardan ürktüğünü de ortaya koydu. Sosyal paylaşım siteleri İran'da da büyük öneme sahip. Üniversite öğrencisi Nina, İran'da elektronik iletişimin öneminin Arap ülkelerindeki isyanlardan çok daha önce, 2009 yılındaki cumhurbaşkanlığı seçimlerinde anlaşıldığı görüşünde. Nina, "İran seçimlerinden önce Facebook siyasi amaçlar için kullanılmıyordu. Seçimlerden sonra, üç milyon kişi sokaklara döküldüğünde resmi kanalda bu gösterilere dair hiçbir görüntü yayınlanmadı. Dolayısıyla internette sokaklardaki olaylarla örtüşen, yaşananları olduğu gibi yansıtan yeni haber kaynakları aranmaya başlandı" diyor.

Nina, sosyal paylaşım sitelerinin İran'daki önemini vurgulamak için gösteriler sırasında vurularak yaşamını kaybeden öğrenciyi anımsatıyor. Söz konusu öğrenci, hükümet tarafından Devrim Muhafızları'na bağlı Besic Milisleri'nin üyesi olarak tanıtılmış, Facebook ve Youtube gibi sitelerde ise onun hükümet karşıtı olduğunu gösteren fotoğraflar ve videolar yayınlanmıştı.

Tek Seçenek Facebook

Peki, internette elden ele yayılan bilgiler ne kadar güvenilir? Örneğin İranlı öğrenciler, bir sonraki protestoya ilişkin bilgilerin doğruluğuna ne ölçüde inanabilir? 27 yaşındaki fotoğrafçı Nina, bilgi edinme aracı olarak Facebook'u tercih ettiğini söylüyor: "Sürekli olarak en yeni bilgileri kendi sayfalarında paylaşan Facebook üyeleri var. Haberlere görüntüler de eşlik ediyor, bu nedenle bu bilgileri güvenilir buluyorum. Diğer yandan bir gösteri düzenlenmek istendiğinde, uydu üzerinden alınan yayınlar engelleniyor ve cep telefonu şebekeleri çökertiliyor. Bize de gelişmeleri takip etmek için Facebook'tan başka seçenek kalmıyor."

Bilgilerin doğruluğuna ilişkin şüphe, İran Hükümeti'nin interneti kontrol altında tutma çabasından kaynaklanıyor. İran Yönetimi, sosyal paylaşım ağlarına yönelik sanal saldırıları "siber savaş" olarak nitelendiriliyor ve sanal dünyada savaşıldığı görüşünü benimsiyor. Gazeteci ve blog yazarı Mehdi, rejim karşıtlarına yönelik internetteki baskıların artması ile sosyal paylaşım ağlarının güçlenmesi arasında bir bağ olduğunu, "İran rejimi sosyal paylaşım ağlarının etkisini gördükten sonra, bu sitelere yönelik saldırılar başladı. Hükümet, rejim karşıtlarının elektronik iletişimini engelleme amacı güdüyor. Bu sanal savaşın ciddiye alınması gerekiyor" sözleriyle ifade ediyor.

"Devrimi Yapan İnsan"

Tunus'ta başlayan, Mısır'da devam eden ve diğer Arap ülkelerini de etkisi altına alan demokratikleşme hareketleri, "Facebook ve Twitter" devrimi olarak adlandırılıyor. İran'daki muhalif 'Yeşil Hareket' sosyal paylaşım ağlarının sunduğu olanaklardan yararlansa da, İran'da yönetim değişikliği olmadı. Böyle bir durumda da bir Facebook devriminden söz edilebilir mi? İranlı gazeteci ve blog yazarı Mehdi, bir Facebook devriminin değil, sosyal paylaşım ağlarını daha iyi bir gelecek için kullanan genç neslin devriminin söz konusu olduğunu belirtiyor. Mehdi, "Bir Facebook devriminden değil ama internet nesli devriminden bahsetmeyi daha uygun buluyorum. Facebook ya da Twitter kendi başlarına devrim yapamaz. Sokaklara çıkan ve gösterilere katılan kitleler yapar. İran'da internet bağlantıları kesilmesine rağmen gösteriler oluyor. Sosyal paylaşım sitelerinin rolünü abartmaya gerek yok. Onlar da büyük amaca hizmet eden birer araçtan ibaret" diyor.

Sosyal Medya Kosova Siyasetini Şekillendiriyor

Sosyal medya, Kosova'da giderek artan seviyede siyasitoplumsal konularda bir iletişim aracı haline gelerek, insanların etkileşim ve örgütlenme dinamiklerini değiştiriyor. Örneğin, orta yaşlı nesillerin yanı sıra Kosovalı gençlerin kullandığı bir ortam olan Facebook'u alın. Facebook, sadece arkadaşlarla iletişimi sürdürmeye yarayan bir iletişim ağı olmanın ötesine geçerek, ülkenin siyasi ve sosyal gelişimiyle ilgili dev bir tartışma forumu haline gelmiş durumda. Yorumcu Agon Maliki SETimes'a verdiği demeçte, "Facebook fikir alışverişini kolaylaştırmasına, insanları "İnternet aktivizmi" yoluyla davalarda birleştirmesine karşın, henüz eyleme dökülmemiş durumda. Sosyal ağlar ifade özgürlüğüne diğer ortamlardan daha fazla olanak sağlıyor, bu yüzden de alternatif ve eleştirel düşüncenin yetiştiği platformlar haline geliyorlar." dedi.

Bu eğilimi gösteren bir diğer öğe de, siyasileri ve siyasi girişimleri çizgi filmlerle taşlayan bir Facebook dizisi olan PimpsonsKosova. Pimpsons, siyasi tartışmaları genç seçmenlerden oluşan bütün bir nesile taşıyarak ve keskinleştirerek büyük ihtiyaç duyulan uzlaşmanın yanı sıra eylem enerjisi sağlıyor. Maliki, "Pimpsons'un Facebook'ta başlatılarak bu kadar başarılı olması, Facebook'un ifade ve iletişim için daha önce var olmayan bir platform yarattığının göstergesi." dedi. Belli siyasi çıkarlara sunulan fırsat da sosyal medyanın yayılmasında önemli rol oynuyor. Sosyal medyadan siyasi amaçlar doğrultusunda başarılı şekilde yararlananların en başında, iktidar partisinin girişimlerine karşı protestolar ve diğer muhalefet biçimleri başlatan Vetevendosje Hareketi geliyor.

Vetevendosje, BM'nin Kuzey Mitrovica için Altı Noktalı Planı, Ahtisaari önerisi ve yolsuzluğa karşı "Çalmaya Karşı" adlı başka bir öneriye karşı aktif bir Facebook kampanyası yürüterek geniş bir siyasi tabanı motive etti.

Vetevendosje, bir toplantıda 95 binden fazla insanı bir araya getirmeyi başardı.

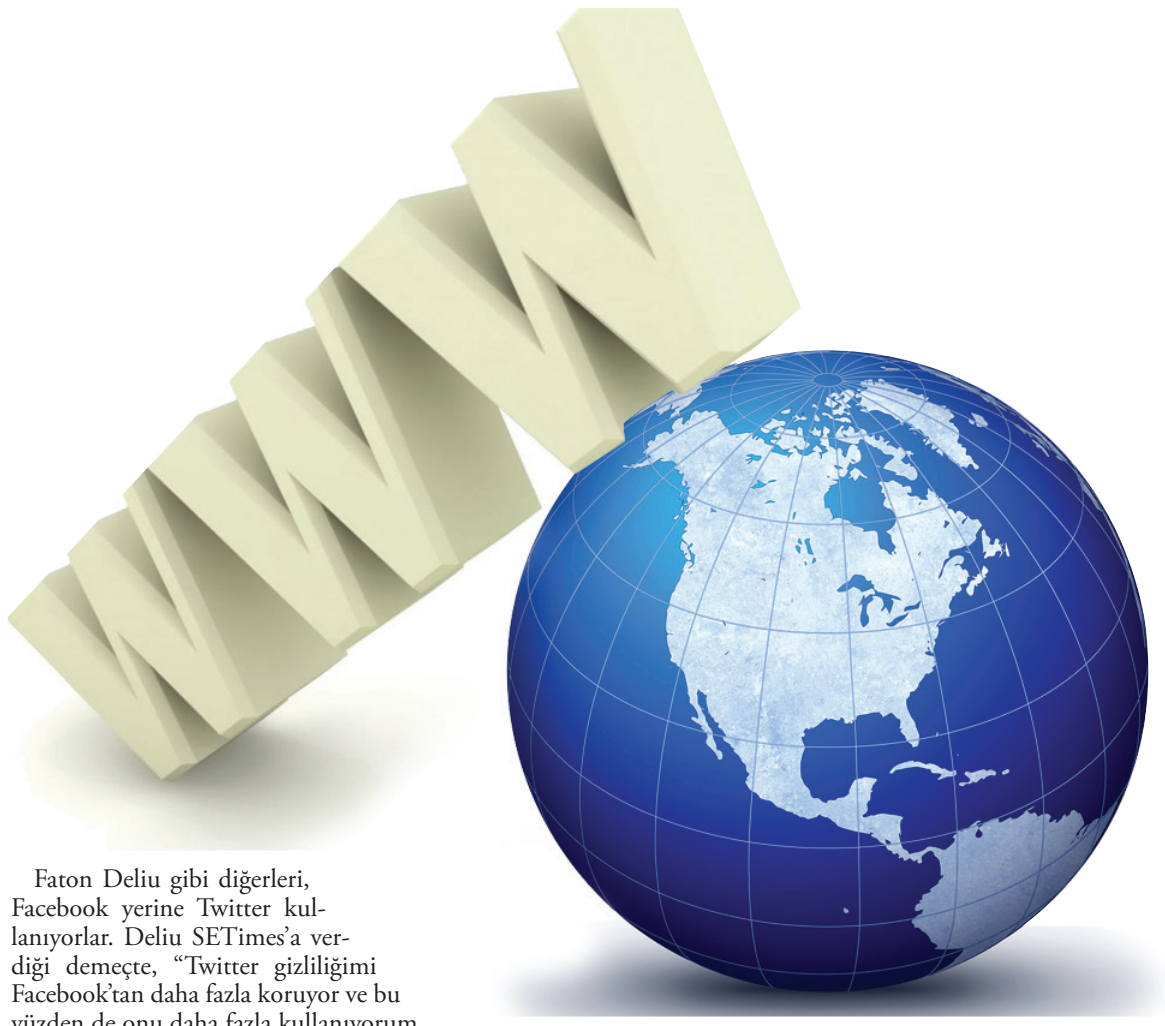

Faton Deliu gibi diğerleri, Facebook yerine Twitter kullanıyorlar. Deliu SETimes'a verdiği demeçte, "Twitter gizliliğimi Facebook'tan daha fazla koruyor ve bu yüzden de onu daha fazla kullanıyorum. Kosova'da, insanlarda Facebook çılgınlığı var. Bunun yanlış bir şey olduğunu düşünmüyorum, fakat insanlar aynı bilgi veya bağlantıyı aşağı yukarı aynı şekilde bulabilecekleri için, Twitter'ı daha fazla kullanmak iyi olur." dedi.

Sosyal medyanın yavaş yavaş merkezi bir rol üstlenmekte olduğunun farkına varan üniversiteler, ona paralel hareket etmeye çalışıyorlar. Universum University College geçtiğimiz günlerde, Eylül ayından itibaren Facebook, GoogleDocs, SlideShare, YouTube, Blogger ve Wordpress gibi sosyal ağlar üzerinden ders vermeye başlayacağını duyurdu.

Üniversite yetkilileri, öğrencilere hiçbir basılı materyal verilmeyeceğini, onun yerine birer ipad verileceğini söylediler. Bütün içerik, sadece sosyal ağlar kullanılarak, öğrencilerle kapsamlı bir medya etkileşimi yoluyla geliştirilecek.

Universum University College İcra Direktörü Alejtin Berişa SETimes'a verdiği demeçte, "Küreselleşme çağında yaşam o kadar hızlandı ki, artık öğrencilerimizden geleneksel öğrenme formatına uymalarını bekleyemeyiz. Zamanlarının çoğunu Facebook veya YouTube'da geçiriyorlarsa, onların çıkarlarına uymamız gerekir ve biz de derslerimizde üretkenliği artırmak için sosyal ağları kullanacağız. Öğrencilerimize ücretsiz olarak verilecek olan iPad, gelişmiş öğrenime olan çağdaş yaklaşımımızın bir sembolü olacaktır." dedi.

Sosyal Medya Sırp Siyasetinde Yeni Bir Güç

Sırp siyasi partilerinin çoğunun Facebook sayfalarını ziyaret ettiğinizde, partilerin önemli isimlerini ve bunların halka mesajlarını göreceksiniz. Son mitingler, parti toplantıları, röportajlar ve diğer medya haberlerinin video kliplerini de izleyebilirsiniz.

Cumhurbaşkanı Boris Tadiç'in Demokrat Parti'si (DP) yaklaşık 2900 Facebook hayranına ve yaklaşık 1700 Twitter izleyenine sahip. Parti sosyal medyayı devlet görevlilerinin faaliyetlerini tanıtmak için kullanarak, ziyaretçileri cumhurbaşkanı, çevre bakanı, savunma bakanı ve Belgrad belediye başkanının ziyaretleri ve konuşmalarından haberdar tutuyor. DP sözcüsü Jelena Trivan, "Hiçbir ciddi parti, İnternet'te kampanya yürütmediği ve vatandaşlarla sürekli iletişimde olmadığı takdirde siyaset sahnesinde sağ kalamaz." diyerek şöyle devam etti: "Sosyal medya, aracılar olmadan iletişim kurmanın ve bazı önemli sorulara yanıtlar sunmanın en basit yolu."

Trivan, İnternet'in diğer medyada düzenli olarak yer almayan konu ve sorunları yayınlamak için bir ortam sağladığını da ekledi. Ana muhalefet partisi Sırp İlerleme Partisi'nin (SNS) 1800 civarında Facebook hayranı ve 300'den fazla Twitter izleyeni bulunuyor. SNS Facebook sayfası, parti yetkililerinin basın toplantıları ve diğer parti faaliyetlerinde yaptıkları açıklamaları yayınlamak dışında destekçilerle iletişim kurmaya da yarıyor. Yakın tarihli bir kampanyada, parti Facebook sayfasından Sırplara ülkelerinin NATO'ya katılımından yana olup olmadıklarını sordu. SNS yetkilileri partinin ana görüş medyasından dışlandığını iddia ediyorlar. Onlara göre, Facebook ve Twitter onlara mesajlarını ulaştırmalarında yardım edebilir. Partinin bilişim ve iletişim başkanı Aleksandra Curiç SETimes'a verdiği demeçte, "Sırbistan'da medyanın mevcut durumunda baktığımızda, rejim tarafından medyaya hiçbir zaman şimdiki kadar büyük bir engelleme ve kontrol uygulanmadığından; partimizin tüm mevcut siyasi konulardaki tutumlarını üyelerimize, destekçilerimize ve vatandaşlarımıza sunmanın tek yolu İnternet." dedi.

Curiç, "SNS halkın sesini duymak istiyor ve İnternet de bize vatandaşın nabzını tutma ve sorunları daha gerçekçi bir şekilde değerlendirme olanağı sunuyor." diye ekledi. Curiç bununla birlikte, partinin rakiplerinin de kötü niyetli saldırılar düzenlemek için İnternet ve sosyal medyaya başvurduğunu söyledi. Parti yetkilisi, "Genel başkan yardımcısı Aleksandar Vuciç'in İnternet profilinin açılmasıyla istismar ve kötü niyetli yazılar bile gördük. Bu kişilerle temasa geçmeye çalıştığımızda sonuç alamadık, bu yüzden de olayı polise bildirdik, bu da profilin kapanmasıyla sonuçlandı." dedi.

Curiç, SNS'nin, İnternet'in gazete okumak ya da televizyonda bir siyaset programı seyretmektense Facebook'a girmeyi tercih eden gençleri çekmenin en verimli yolu olduğunu anladığını belirtti. Curiç, "Bazı gençler Facebook üzerinden bizimle temasa geçti ve SNS'ye katılıp gönüllü olmak ve daha sonra iş ararken kullanabilecekleri bilgiler edinmek istediklerini bildirdiler. Hep yardımcı olduk. Bilgi ve deneyimlerimizi onlara aktarmaya çalışacağız." şeklinde konuştu. Sırbistan gelecek yıl yapılacak genel seçimlere hazırlanırken, siyasiler ve adaylar üzerinde Facebook farkındalığına sahip olmaları yönünde artan bir baskı mevcut. Ufukta sıkı yarışlar ve ateşli bir kampanya dönemi beklenirken, sosyal medyayı dizginleme becerisi belirleyici bir faktör olabilir.

Türkiye'de Sosyal Medya Ve Siyaset

Ortadoğu'daki ayaklanmalar sırasında protesto ve bilgi paylaşımındaki rolleri göz önüne alındığında, Facebook ve Twitter gibi sosyal medya araçları baskı altındaki toplumların ellerine güçlü siyasi araçlar verme becerilerinden ötürü son aylarda övgü topluyorlar. Dünyanın dördüncü büyük Facebook kullanıcı toplumuna sahip demokratikleşen bir ülke olan Türkiye'nin de, sosyal medya aracılığıyla sunulan toplumsal ve siyasi olasılıklar konusundaki farkındalığı artıyor. Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Özgür Uçkan SETimes'a verdiği demeçte, yakın zaman kadar Türkiye'de sosyal medyanın ABD ve Avrupa'da olduğu gibi arkadaşlar edinmek, bağlantıları sürdürmek ve randevulaşmak için kullanıldığını söyledi. Ancak bu durum değişiyor.

"Son iki yıldır siyasi ortamın daha ciddi bir hal almasıyla, sosyal medyanın siyasi ağırlığı da arttı." diyen Uçkan şöyle devam ediyor: "Hem bloglar hem sosyal medya, bir nevi siyasi agoraya, bir forum ortamına dönüşmeye başladı."

Medya sanatçısı Burak Arıkan, Türkiye'de internet ortamında siyasi eylemciliğe sadece sosyal ağ siteleri üzerinden değil, aboneleri binlerce kişiyi bulan isimsiz özel eposta listeleri yoluyla da yaklaşıldığını belirtiyor. Sosyal medyanın siyasileşmesini etkileyen önemli bir unsur da internet sansürü tehdidinin artması. Son yıllarda Türkiye'de, en ünlüsü video paylaşım sitesi YouTube olmak üzere binlerce internet sitesi yasaklandı. Daha yakın tarihte, popüler blog sunucu sitesi Blogger kesintili olarak engellenerek, "Bloguma Dokunma" gibi grupların oluşmasına yol açtı.

22 Ağustos'ta çıkarılması planlanan ve internet erişimine filtre uygulayacak olan bir yasa, 15 Mayıs'ta ülke çapında, birden fazla noktada protesto gösterileri düzenlenmesine yol açan dev bir halk protestosuna neden oldu. Bilgi Üniversitesi hukuk profesörü ve kâr amacı gütmeyen Siber Haklar ve Siber Özgürlükler adı örgütün kurucusu olan Yaman Akdeniz, "Gelecekte bu tür etkileşimleri daha fazla göreceğimizi düşünüyorum." diyerek, siyasi partilerin kendilerinin de kampanyalarında sosyal medyayı kullanmaya başladığını da belirtti. İnternet sansürü protestosunun organizatörlerinden birisi olan Erdem Dilbaz, kendisinin yer aldığı aktivizm türünün hek bir hedefle sınırlı veya bir grubun himayesinde yürütülmediğini söylüyor.

ETimes'a konuşan Dilbaz, "Bu etkinlikleri ihtiyaca göre organize ediyorum." dedi. "Klasik protesto yöntemlerini bir kenara koyuyor ve alternatif, dikkat çeken türlerde "eğlenaktivizm" düzenliyorum," diyen Dilbaz, Türkçe eğlence ve protesto sözcüklerini biraraya getiriyor. Arıkan, mevcut aktivizmin büyük oranda korkudan kaynaklandığına inanıyor. Mısır'daki hükümet karşıtı gösteriler sırasında İnternet erişiminin iptal edilmesi gibi olaylar karşısında Arıkan, Türk gençliğinin böyle bir tehdidin kendi ülkelerinde de mevcut olduğunun daha çok farkına vardığını ileri sürüyor.

Arıkan, "Pek çok kişi hükümetin internet'i tümüyle kapatabileceğinden endişeleniyor." dedi.

Bir darbe karşısında çevrimiçi örgütsel stratejileri sıralayan bir makalesinin yayınlanmasından bu yana Arıkan, "kendisine bu konuda atölyeler düzenlemek isteyen ve hükümet baskısına dayanmak için bu tür yarı uzun mesafe sosyal paylaşımın nasıl yapılacağını öğrenmek isteyen gençlerin geldiğini" söylüyor. Ancak gerek Uçkan gerekse Arıkan'ın vurguladığı gibi, bu tür internet aktivizminin tehlikeleri de var. İnternet üzerinde aktif olmalarına karşın, gerçek hayatta somut değişiklikler yapma yönünde az çaba sarfeden insanları tanımlamak için "fare aktivizmi" veya "tembel aktivizmi" gibi terimler kullanılıyor. "Ben, dijital aktivizmle sokak arasında bir bağlantı olması gerektiğine inananlardanım." diyen Uçkan şöyle devam ediyor: "Bir şekilde, bu iki paralel dünya arasında geçirgen bir ilişki olması gerekiyor."

Sosyal Medyanın Arap Baharı'ndaki Rolü

Tunus'tan Suriye'ye onlarca yıllık iktidarları sarsan toplumsal muhalefet hareketlerinin gelişiminde internet de etkili oldu. Uzmanlar sosyal medyanın baskıcı rejimlerin devrilmesi sürecindeki rolünü değerlendirdi. Cesaretli genç bir kadın, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ın yönetimine meydan okuyor ve bu mücadelesini internet üzerinden herkese duyuruyordu. 25 yaşındaki Emine Abdullah Araf El Ömer, hayatını devrime adamak istediğini söylüyordu. "Şam'da Eşcinsel Kız" adlı blogundaki yazıları büyük ilgi gördü. Ancak çok geçmeden aslında böyle biri olmadığı ortaya çıktı. Blog sahibinin 40 yaşında bir Amerikalı olduğu anlaşıldı. Tom McMaster daha sonra amacının sadece dikkat çekmek olduğunu ifade etti: "Blogla ilgili medyada yer alan ilk haberleri okuduğumda, bu çok hoşuma gitti ve kendimden çok etkilendim. Birşeyler yazmıştım ve bunlar basında yer almıştı. Aslında kurgu olan şeyler, insanlar tarafından gerçekmiş gibi algılanıyordu."

Suriye yönetimi bu yalanın ortaya çıkmasına, birçok Batılı gazetecinin mahcup olması nedeniyle çok sevindi. Sadece İngiliz "Guardian" gazetesi değil, Batı'daki diğer büyük gazeteler, gerçek olmayan bu blogu örnek gösterip Suriyeli muhalifler hakkında sayısız haber yapmıştı. Çarpıcı başlıklarla devrim haberleri yapan gazeteler, tuzağa düşmüş olabileceklerini akıllarına bile getirmemişti.

İnternet ve Siyaset

Tunus ve Mısır'da ise internet, siyasete ivme kazandıran işleviyle ön plana çıktı. Özellikle sosyal paylaşım siteleri Facebook ve Twitter, kitlelerin kısa süre içinde örgütlenmesini ve devrim hareketlerinin hız kazanmasını sağladı. Münster Üniversitesi'nden uzman Marie Möller, yaptığı bir araştırmada diktatörlüklerde internetin önemine değiniyor. Möller, baskıcı rejimlerde insanların cezalandırılmaktan korktuğu için sokaklara çıkmadığına ve internetin bir protesto aracı olarak bu ülkelerde önemli bir rol edindiğine işaret ediyor:

"İnternette yakalanma riski, sokağa çıkmaktan çok daha az. İnsanlar, artık böyle devam edemeyeceğinin ve başka birçok ülkede büyük gösterilerin bu şekilde organize edildiğinin farkında. Eğer çok sayıda kişi belirli bir yere aynı saatte giderse, cezalandırılma riski çok daha az oluyor."

Selim Amamu, Tunus'taki sosyal sorunların siyasi bir başkaldırıya dönüşmesini ve toplumsal bir hareketin ne denli güç kazanabileceğini kısa bir süre önce yakından yaşadı. Amamu, yüz binlerce Tunuslu'nun sokaklara döküldüğü protesto gösterileri doruk noktasına ulaştığında gelişmeleri cezaevinden izlemek zorundaydı. Protesto hareketinin sembollerinden biri olarak görülen Amamu rejim tarafından tutuklanmıştı. Selim Amamu, "internet ve sosyal medya olmasaydı, Tunus'daki devrim yine de gerçekleşebilir miydi" sorusuna şu yanıtı veriyor: "Hemen olmayabilirdi, bu açık. Belki biraz zaman alırdı. Ancak bu devrimin herkes için sürpriz olduğu kesin. Sosyal medyanın ve internetin gücünün bu boyutlara ulaştığı daha önce bilinmiyordu. Tunus'ta yaşananlar bu gücün kanıtı oldu ve bu çok önemliydi."

Kitle Psikolojisine Etkileri

Sosyal medyanın kitle psikolojine de etkileri var. İnternetin 21'inci yüzyıl devrimlerini değiştirdiğini belirten Psikolog Prof. Peter Kruse, devrim isteyen kitlelerin şiddete başvurmadığına, ancak buna karşılık mevcut sistemi savunmaya çalışan muhafazakarların kalabalıkları engellemeye çalıştığına dikkat çekti: "İnternetin etkisiyle saldırganlık azalıyor. Normal koşullarda, sokağa çıkmadan önce, derin bir duygusallık içine girmemiz gerekiyor. Ancak bu derinliğe artık gerek yok. Bu duygusallığın artık sadece mevcut sistemi korumak isteyen muhafazakar kesimden geldiği kanısındayım. Devrim için harekete geçenler bu yüzden saldırganlıktan daha uzak."

Devrimlerin Baş Aktörü: İnternet

Arap ülkelerinde yönetimi uzun süredir elinde bulunduran liderler üzerindeki baskı giderek büyüyor. El Cezire, CNN, BBC gibi uluslararası medya organları bu ülkelerdeki halk hareketlerinde internetin rolünü en başta görmezden geliyordu. Oysa kitlesel protestoların çoğu internette organize edildi, rejim karşıtı görüşler internette özgürce ifade edildi. Tunus ve Mısır'da liderlerin yönetimi bırakmaya zorlanmasında Facebook, Youtube ve Twitter gibi platformların büyük etkisi olduğu yeni yeni dile getirilmeye başlanıyor. Bu ülkelerde gösterilerin başarıya ulaşması yalnızca internete bağlanamaz kuşkusuz. Neticede protestolar sokaklarda ve meydanlarda yapılıyor. Fakat örneğin Mısır'da Facebook'un sunduğu hızlı iletişim olanağının, göstericilerin örgütlenmesinde, eşitlik, demokrasi talebiyle sokağa çıkmasında ve hedeflerine ulaşmasında çok etkili bir faktör olduğu yadsınamaz bir gerçek.

İnternetin özellikle gençlerin örgütlenmesine etkisi kavranmış olacak ki, birçok Arap ülkesinde internet bağlantısı kesiliyor. Öte yandan kayda değer bir gelişme de gösteriler süresince internete erişimin engellendiği Mısır'da, Hüsnü Mübarek'in devrilmesinin ardından Mısır ordusunun bir Facebook grubu kurmuş olması. Bu grubun üye sayısı kısa bir süre içinde 300 bine ulaştı.

Göstericiler İle Medya Arasında Etkileşim

Mısır ve Tunus örneği, teknoloji çağında devrimlerin internette hazırlanabildiğini, koordine edilebildiğini hatta başarıyla sonuçlandırılabildiğini diğer Arap ülkelerinde yaşayanlara da gösterdi. Facebook'ta rejim karşıtlarının kurduğu grupların üye sayılarının hızla artması bunun bir göstergesi. Söz konusu muhalif grupların üyeleri sokaktaki gelişmelerle eşzamanlı olarak sayfayı da güncelliyor. Üyeler mevcut gösteriler hakkında bilgi veriyor, yeni gösterilere Facebook'tan çağrı yapıyor, iktidarı elinde bulunduranların kendi koltuklarını sağlamlaştırmak için yaptığı açıklamalar burada yayımlanıyor.

İnternet aktivistleri Facebook sayfalarında uluslararası medya organlarında yer alan haberlere, görüntülere ve son dakika gelişmelerine de yer veriyor. Öte yandan artık medya organları da yayınlarında göstericilerin çektiği videoları kullanıyor. Bunun en son örneği Bahreyn'de yaşandı. BBC, Bahreyn'in başkenti Namana'da bir göstericinin cep telefonu ile kaydettiği görüntüyü yayınladı. Videoda, askerlerin göstericilere ateş açtığı görülüyor. Bu video Youtube, Facebook ve Twitter gibi sosyal paylaşım sitelerinde de paylaşılmıştı.

Muhalefet Sosyal Medyada Örgütleniyor

Yemen ve Libya'da gösteriler sürüyor. Bu ülkelerde de güvenlik güçleri ile protestocular arasında şiddetli çatışmalar meydana geldi. Arap âleminin huzurlu ülkesi Bahreyn'de de Şiiler Sünni krallığa karşı ayaklandı, eşitlik ve özgürlük talebi ile sokaklara döküldü. Bu ülkelerde de rejim muhalifleri internetteki sosyal paylaşım ağlarının gücünün farkında. Sosyal paylaşım sitelerinde kurulan muhalif grupların üye sayıları giderek artıyor. Facebook'ta kurulan "Yemen halkının devrimi" adlı grup bunun bir örneği. Grubun üye sayısı 18 bin dolayında. Sitede yorumlar ve ülkedeki duruma ilişkin uzun analizler göze çarpıyor. Üyeler kamuya açık bu oluşumu, yeni gösterileri planlamak, gösterilere ilişkin fotoğraflar ile videoları siteye yükleyerek başkalarıyla paylaşmak amacıyla kullanıyor. Videoların çoğunda, protestocular ile güvenlik güçleri arasında çıkan şiddet olaylarına ilişkin görüntüleri görmek mümkün, bu çatışmalarda ölenler hatta yaralananlar olduğu görülüyor. Libya'da da halkı rejim muhalifi gösterilere katılmaya çağıran sayısız Facebook sayfası bulunuyor. Ancak olayların büyümesi üzerine Libya yönetimi, ülkede internet bağlantısını kesti.

Ne var ki iktidar sahiplerinin internetteki örgütlenmeye tepkisi bağlantıyı kesmek ile sınırlı değil. Görüşlerini internette ifade eden muhalifler tutuklanma riski ile de karşı karşıya. Örneğin Libya'da kısa bir süre önce Facebook üyesi ve blog yazarı Celal El Kavafi tutuklandı. Kavafi, bu sitelerde gösterilere katılma çağrısı yapıyordu. Suriye'de de bir süre önce 20 yaşındaki blog yazarı olan Tal El Maluhi beş yıl hapis cezasına çarptırıldı. Genç yazar, ABD adına casusluluk yapmakla ve devlet sırlarını ifşa etmekle suçlanıyor. Beşir El Esad yönetimindeki Suriye'de Facebook ve Youtube'a erişim engelli. Ancak kullanıcılar başka siteler üzerinden örgütlenmeyi sürdürüyor. "The Syrien Revolution 2011" (Suriye Devrimi 2011) adlı 22 bin üyesi bulunan site, bunlardan en tanınmışı.

Facebook demokrasi getirecek mi?

Peki, Facebook, Twitter ya da genel olarak internet Arap dünyasına daha fazla demokrasi ve özgürlük getirecek mi? Bu soruyu yanıtlamak için bir süre daha beklemek gerekecek. İnternet, göstericiler arasındaki iletişimi hızlandırsa ve kolaylaştırsa da sokaktaki gösterilerin yerini tutmuyor. Facebook'un teşvik edici bir rol üstlendiği söylenebilir, ancak devrimi başlatmadı. Arap halklarının, sosyal medyada kendi toplumlarında mevcut olmayan, sansürün girmediği özgür bir alan bulduğunu söylemek mümkün. Bu alanı ne devlet erki ne de toplum kontrol edebiliyor. Bu alanı nasıl kullanacaklarını zaman gösterecek.

(SETimes ve dwelle.de)

** Nadir El Sarras tarafından kaleme alınan "Devrimin Baş Aktörü: İnternet" başlıklı makaleye Aydın Gazetesi 2. Sayı, Sayfa 19'da ulaşılabilinir.*

Görseller: http://www.bdmconsultinginc.com/images/uploads/images/bigstockphoto_World_Globe_Iii_970008.jpg
http://informationland.net/wp-content/uploads/2011/03/marketing-internet-1024x1015.jpg
http://teksartekstil.com/images/facebook-logo.jpg
http://1.bp.blogspot.com/_xhDDd14v78A/TUrIE-wisUI/AAAAAAAAAS/IUZ5gwfB-20/s1600/internet_concept.jpg

SURİYE'DEKİ GELİŞMELERİN IŞIĞINDA: TÜRK-İRAN İLİŞKİLERİ

Türkiye'nin Irak'taki hızlı ekonomik yükselişi ve Irak'ın yeniden inşasında ve altyapısında oynamayı istediği etkin rol, İran'ın (Irak üzerindeki) nüfuzunu törpüleyen bir başka etmendir. Son iki yıl içerisinde Ankara, Irak ile arasındaki ticareti neredeyse yüzde 70 oranında artırmak suretiyle Türkiye'yi İran'ın ardından Irak'ın başlıca ticaret ortağı hâline getirdi. Türk malları artık İran ürünleriyle rekabet eder hâle geldi.Türkiye 2009 yılında, İran'ın Irak ile ticaretinin merkezi konumunda bulunan ve Ankara ortaya çıkana değin bu ölçekte bir ekonomik rekabete tanık olmamış olan Basra'ya ticari ilişkilerin artırılması amacıyla bir konsolosluk açtı.Türk hükûmeti, Türk şirketleri ve yatırımcılar Irak'ın yeniden inşa faaliyetlerinde merkezî önemi bulunan unsurlarla yakından ilgileniyor. Türkler petrol, gaz ve elektrik projelerinde de başı çekiyor.

Turquie Diplomatique

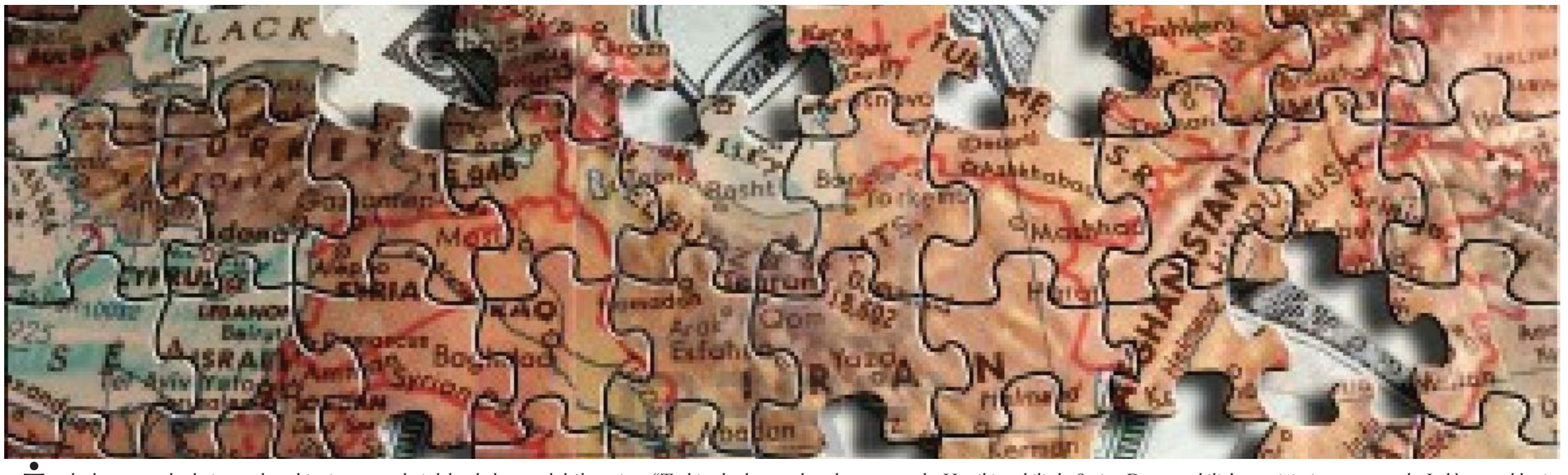

İranlı karar merkezlerine yakın bir isme, Suriye'deki gelişmelerin ışığında Türkiye ile İran ilişkilerinin geleceğini sorduğumda net bir şekilde şu yanıtı verdi: "Bu tutum, bölgedeki stratejik müttefikimiz Suriye'yle ilgilenmesi açısından değil ama Türklerin "Arap Baharında" oynadıkları rol açısından bizim için endişe verici bir tutum? Ancak bu, Tahran'ın, Suriye Türkiye sınırında meydana gelecek herhangi bir gelişmeye seyirci kalacağı anlamına da gelmiyor."

İran'ın stratejik müttefik Suriye uğruna Türkiye ile var olan ayrıcalıklı ilişkilerini feda mı edeceğini sorduğumda ise: "Ne bölgesel ilişkilerimizi bu şekilde ölçebiliriz ne de dış politikamızı bu yönde ele alabiliriz." dedi ve Ankara ile Şam'ın, İran için bölgenin iki önemli başkenti olduğuna, İran'ın ulusal güvenliğinin çerçevesine girdiklerine işaret etti. Kaynak, bu ülkelerle kurulan ilişkilerin bu çerçevede olması gerektiğine işaret ederken, Tahran ile Şam'ı birbirine bağlayan ilişkilerin stratejisi dolayısıyla İran'ın Suriye ile var olan çıkarlarının Türkiye ile olan çıkarlarından daha üstün olduğunu belirtti.

İranlılar, Ankara'nın İran, Irak, Suriye ve Lübnan'la birlikte İsrail ile Amerika'nın hedeflerine karşı bu ülkelerin tutumunu güçlendirecek bir kuşak oluşturabileceğine inanıyorlardı. Fakat şimdi Türkiye'nin tutumuna dair endişelerini gizlemiyorlar. İranlı kaynaklar, İran'dan Türk hükûmetine sunulan bir öneriden bahsediyorlar. Buna göre Irak, Suriye, Lübnan, Türkiye ve İran'dan oluşan bölgesel bir ekonomik ve siyasi örgütlenme kurulması öneriliyordu fakat Türkiye bunu başka bir şekilde karşıladı ve Ürdün'ün de dâhil edilmesini istedi. Bu da, belki Suriye'nin, Ürdün'ün de dâhil edilmesine ilişkin tavrından dolayı bu düşüncenin hayata geçirilmemesine neden oldu.

İran ile Türkiye'yi birbirine bağlayan ekonomik ve siyasi ilişkiler, AK Partinin iktidara gelmesiyle birlikte gözle görülür bir şekilde gelişti. Tahran, Türkiye'nin ulusal güvenliğini tehdit eden ülkeler listesinden uzaklaşacağını ilan ettiğinde, nükleer dosyasında da Türkiye'ye bir rol vermeye çalıştı; ayrıca 2010 yılında Türkiye ile Brezilya'nın Viyana grubuyla nükleer yakıt takası konusunda yaptıkları arabuluculuğu kabul etti. İki ülke şu anda da yana grubuyla nükleer yakıt takası konusunda yaptıkları arabuluculuğu kabul etti. İki ülke şu anda da kapsamlı bir ekonomik iş birliği çerçevesinde aradaki gümrüklerin kaldırılmasını görüşüyor.

Ancak Suriye'deki olaylara ilişkin olarak Türkiye'nin tutumunda meydana gelen gelişmeler, İranlıların, benzer olayların yaşanması hâlinde Ankara'nın Tahran'la aynı rolü oynayabileceğine dair bir çeşit endişe duymalarına neden oldu. Bu nedenle de Türklere, Amerika ile İsrail'in aç gözlülüğünün peşinden sürüklenmeme çağrısında bulundu.

İranlı siyasi analist Hasan Lascerdi, yaşam ilişkilerinde Suriye yüzünden bir olumsuzluk yaşanmasını uzak bir olasılık olarak değerlendiriyor ve şöyle diyor: "Türkiye'nin son tutumu genel seçimlerle ilgili olabilir. Seçimlerden sonra Suriye ile gerilimin hiddetinin düşmesi olasılık dışı değil." Bununla birlikte Lascerdi, Türkiye'nin inanılırlığının Suriye dosyası üzerinden test edilmesi çağrısında bulunuyor.

İran'ın Türkiye'nin tavrına yönelik farklı açıklamaları var. Öte yandan Şam'ın maruz kaldığı ve işleri daha da karmaşık hâle getiren "Türkiye baskısına" ilişkin herhangi bir resmî tavır yok. Kimileri, Türkiye'nin işleri daha da karmaşıklaştırmayacağına inanıyor; çünkü bu krizden çıkan siyah dumanlar, Suriye ile mezhep ve milli çeşitlilik paydasında buluşan Türkiye'nin de gözlerini yakabilir. Zira Suriyeli Kürtler, Suriye hükûmetinden önce Kürtler üzerinde baskı kuran Türkiye'nin iyi niyetine güvenmiyorlar. TürkiyeSuriye sınırında yaşayan Aleviler ise Suriye hükûmetine yakınlık duyuyorlar, dolayısıyla hükûmetin Türkiye'nin mesaileriyle yıkılması, iç güvenliğini pekiştirmek ve ekonomi politikalarını sürdürmek isteyen Ankara'nın arzu etmeyeceği sonuçlara yol açacaktır.

Buna dayanarak bu İranlı grup, Türk politikasının değişmediğine dair inancını dile getiriyor. Bunlara göre Ankara, Suriye hükûmetine halkla olan sorunlarını çözebilmesi için yardım amaçlı bir çeşit baskı uyguluyor ve Tahran'ın da Suriye halkına özgürlüğünü vermek için buna katkı sağlaması gerektiğine inanıyor. Bu gruba göre Türkiye, kendi ılımlı söylemini ve modelini takip etmesi için ABD Başkanı Obama'nın tavsiyeleriyle Sünni hareketleri ehlileştirmeye çalışıyor. Antalya Konferansı'nda bunların kucaklanması ise bu çerçevede gerçekleşmişti. Dolayısıyla Suriye konusunda İran'ın çabalarıyla çelişmeyen Türkiye'nin rolüne ilişkin herhangi bir korku duyulmasına gerek yok.

Bu olumlu fotoğrafın karşısında başka bir fotoğraf var. Buna göre TürkiyeSuriye sınırında olanlar, Suriye hükûmetine yardım etme amacını aşıyor ve ABD ile İsrail'in de içinde olduğu bir projeyi uygulamayı hedefliyor. Amaç şu üç hedefi gerçekleştirmek: Suriye'yi İran'dan ayırmak, Suriye'nin Lübnan ve Filistin'deki direniş hareketlerine verdiği desteği kesmek ve Ürdün'le yapılan "Vadi Araba" benzeri bir anlaşmaya ulaşmak için İsrail'le diyalog kapılarını açmak. İran'ın dini lideri Ali Hamaney, 5 Haziran'da Humeyni'nin ölüm yıldönümünde yaptığı konuşmada Arap Baharı'nı ikiye ayırdı. Buna göre bunların bazısı Amerika'nın ardı sıra giden rejimleri yıkmaya çalışıyor, bazıları da ABD ve İsrail tarafından idare ediliyor. Hamaney doğrudan Suriye'nin adını vermese de, onu kastettiği açıktı.

Tahran'ın şu ana dek net bir tavır takınmadığı inancı hâkim. İran Suriye'deki bütün alternatifler ve bunların Türkiye ile bağlantılı olan taraflarının üzerinde çalışıyor. İran'ın politikası, karar almak konusunda aceleci davranmama özelliğine sahip. Bu nedenle de Suriye'nin de aralarında olduğu stratejik meseleleri ele alırken, zamana ve sabırlı olmaya dayanıyor. Diğer yandan da ortaya atılan meselelerde daha fazla kazanç elde edebilmeyi garantilemek için, farklı konuları kimi zaman olumlu, kimi zaman da olumsuz şekilde ele almayı unutmuyor.

Türkiye'nin Suriye ıle İsrail Arasındaki Çıkarları

Suriye ile arasındaki ilişkileri yeniden düzetmek isteyen Ankara son günlerde Suriye'ye karşı sert tavır ve üslubundan geri adım atmaya başladı ve bu da Cumhurbaşkanının Danışmanı Erşat Hürmüzlü ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'un açıklamalarına yansıdı. Her iki yetkili de Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ın Şam Üniversitesinde yaptığı açıklamanın olumlu olduğunu söyledi. Diplomatik bir dil kullanan Suriye Dışişleri Bakanı Velid el Muallim'in, ülkesinin Türkiye ile iyi ilişkilerinin devam etmesini istemesi de iki ülke arasındaki gerginliğin hafiflemesine katkıda bulundu.

AB'ye girmeye çalışan Türkiye, Batı'nın engelleriyle karşılaşınca Doğu'ya yönelmeye başladı. Türkiye, Arap dünyasına açılarak bölgede stratejik, ekonomik ve politik çıkar sağlamaya ve ayrıca bölgesel bir güç hâline gelmeye çalışıyor. Türkiye, aynı zamanda "Sünni" muhitti kendisine bağlamaya çalışıyor ve Müslüman bir ülke sıfatıyla ıslam dünyasının merkezi olmak istiyor. Suriye ile İsrail arasında ara buluculuk rolü oynamaya çalışmasının nedeni, Arap bölgesinde söz sahibi olmaktır. Ankara, Arap dünyasına giriş için en önemli kapının Suriye olduğunu ve İsrailArap çatışmasının çözüm yolunun Şam'dan geçtiğini çok iyi biliyor. Bundan dolayı Türkiye, Suriye ile ilişkilerini düzetmeye ve iki ülke arasındaki iş birliğini artırmaya çalışıyor.

AK Partinin dünyada ve Arap bölgesinde ıslami cemaatlerle iyi ilişkileri olduğunu ve Suriye'deki olayların arkasında Müslüman Kardeşler ve Selefilerin bulunduğunu herkes biliyor ve bu ıslami gurupları ABD, (Türkiye'deki AK Parti örneğini göz önünde bulundurarak) destekliyor. Türkiye'deki AK Parti, Suriye'deki Müslüman Kardeşler örgütüne sempatiyle yaklaşıyor ve bu yaklaşımını gizlemiyor. Bu nedenlerle Türkiye, Suriye'deki olayların bir an önce durulmasını istiyor ve sorunların çözümüne önem veriyor.

Türkiye Başbakanı, AK Partinin son seçimlerde kazandığı zaferi Arap İslam ülkelerine armağan ederek bu ülkelerin başkentine mesaj göndermek istedi: "Osmanlı Anakara'nın gözü sizi arıyor."

İran'ın Irak'taki Nüfuzunun Önündeki Engeller

Türkiye'nin Irak'taki hızlı ekonomik yükselişi ve Irak'ın yeniden inşasında ve altyapısında oynamayı istediği etkin rol, İran'ın (Irak üzerindeki) nüfuzunu törpüleyen bir başka etmendir. Son iki yıl içerisinde Ankara, Irak ile arasındaki ticareti neredeyse yüzde 70 oranında artırmak suretiyle Türkiye'yi İran'ın ardından Irak'ın başlıca ticaret ortağı hâline getirdi.Türkiye ağırlıklı olarak Irak'ın Kürdistan bölgesinde sanayi ve ticaret yatırımı yaparken son dönemlerde Irak'ın diğer bölgelerine de ticaretini genişletmeye başladı ki bu bölgelerde Türk malları artık İran ürünleriyle rekabet eder hâle geldi.

Türkiye 2009 yılında, İran'ın Irak ile ticaretinin merkezi konumunda bulunan ve Ankara ortaya çıkana değin bu ölçekte bir ekonomik rekabete tanık olmamış olan Basra'ya ticari ilişkilerin artırılması amacıyla bir konsolosluk açtı. Türk hükûmeti, Türk şirketleri ve yatırımcılar Irak'ın yeniden inşa faaliyetlerinde merkezî önemi bulunan unsurlarla yakından ilgileniyor. Türkler petrol, gaz ve elektrik projelerinin yanı sıra yeni havaalanı, alışveriş merkezleri ve stadyum projelerinde de başı çekiyor.

Bu ekonomik iş birliğinin yanı sıra Türkiye'nin kültürel ve politik anlamdaki etkisi Irak'a sızıyor. Ankara Irak'ın tüm siyasi güçleri ve fraksiyonları ile ilişkilerini ilerletiyor. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın beraberinde 100 kadar iş adamı ve yetkiliyle geçtiğimiz mart ayında Irak'a gerçekleştirdiği tarihî ziyaretle Türk etkisine açık bu bereketli Irak zemini vurgulanmış oldu. Başbakanın (Türk ordusunun ezeli düşmanı) Kürt lider Mesut Barzani ile görüşmesi tarihî bir olaydı ancak bundan da önemlisi Erdoğan Ayetullah Sistani ile bir araya gelen ilk yabancı Sünni lider oldu.

Suudi Arabistan ile İran, Bahreyn gibi sıcak noktalarda hâkimiyet mücadelesine girmişken Ankara, Irak'ta nüfuz konusunda İran'ın bir numaralı bölgesel rakibi Riyad'ın yerini alıyor gibi görünüyor. Türkiye'nin Irak'taki nüfuzu ABD sonrası Irak'ta önde gelen yabancı güçler için hoşa gidecek yeni bir boyut ortaya koyuyor. Amerikan yönetimi Irak'tan çıkış stratejisini planlarken Türkiye'nin Irak'ta yükselen rolünü İran'ın nüfuzuna karşı çekici bir alternatif olarak değerlendirebilir.

Türkiye'nin Irak'taki rolü bölgedeki aktörler tarafından nasıl karşılanırsa karşılansın Türkiye'nin yükselişinin İran'ın tesiri karşısında oldukça önemli bir denge unsuru olarak görev yapacağı ortada.

İran: Türkiye'yi Tehdit Ettiğimiz Iddiaları Batı Uydurmasıdır

İran İslam Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ramin Mihmanperest, NATO'nun Türkiye'deki üslerinden Suriye'ye saldıracağı ve İran'ın Türkiye'yi tehdit ettiğine ilişkin haberlerin, Batı medyasının yaymaya çalıştığı gerçek dışı haberler olduğunu bildirdi.İran'ın Ankara Büyükelçiliğinden dün yapılan açıklamaya göre, Mihmanperest yerli ve yabancı basın mensuplarına verdiği demeçte, TahranAnkara ilişkilerini değerlendirdi. Komşu İran ile Türkiye'nin bölgede iki büyük ve etkili ülke olduğunu belirten Mihmanperest, "Birbirimizle iyi ilişkilerimiz var. İki ülkenin iş birliği kapasitesi şu an yapılmakta olanın daha da ötesindedir." ifadelerini kullandı.

Mihmanperest, bölgedeki gelişmeleri akıllıca ve dirayetle karşılamak gerektiğini belirterek, "NATO'nun, Türkiye'deki üslerinden Suriye'ye saldıracağı veya İran'ın Türkiye'yi tehdit ettiğine ilişkin haberler yayımlanıyor. Bunlar, Batı medyasının yaymaya çalıştığı gerçek dışı haberlerdir." dedi.

NATO'nun girişimleri konusunda yayımlanan haberlerin gerçek dışı olduğunu belirten Mihmanperest, "NATO, Afganistan'da karşılaştığı sorunlardan sonra yeni bir ülkeye müdahale edecek durumda değil ve bu sorunlar, NATO'nun yeni bir oyuna girişmesine izin vermeyecektir." şeklinde konuştu.Mihmanperest, Türkiye Cumhuriyeti Devleti yetkililerinin yüksek dirayet ve kabiliyete sahip olduklarını ifade ederek, "Eğer yabancı ülkelerin bölge ülkelerine müdahalesini önleyebilir ve bu ülkelerin iş birliği, görüş birliği ve ortak katılımları sayesinde barış, istikrar ve güvenliği sağlayabilirsek bundan en çok yararı bölge halkları görecektir." dedi. Mihmanperest; İran, Türkiye, Irak ve Suriye arasındaki iş birliğinin, bölge ekonomisinin ilerlemesinde büyük bir atılım yaratacağını da ifade etti.

Kaynaklar: İngiltere'de yayınlanan El Hayat gazetesi, 29 Haziran 2011, Ürdün'de yayınlanan El Ray gazetesi 30 Haziran 2011, Open Democracy 1 Temmuz 2011, Çin Radyosu 29 Haziran 11

Görsel: http://us.123rf.com/400wm/400/400/rolffimages/rolffimages0801/rolffimages080100239/2442271-middle-east-puzzle.jpg

SANAL SAVAŞ PLANLARI ARTIYOR SANAL UZAY, GELECEĞİN SAVAŞ ALANI: ABD SANAL SAVAŞA HAZIRLANIYOR

Tom Burghardt *

Sanal uzay, ABD'nin sinirsel ağını teşkil ediyor. Sanal uzaydaki üstünlük, tüm stratejik ve operasyonel alanlarda etkin operasyonlar yürütmenin ön koşulu; böylelikle saldırılardan kurtulmak ve özgürce saldırmak mümkün. Penta gon'un sanal saldırısından etkilenecek olan sivil halk, önemli zayiatlar verecek; örneğin su ve elektrik sistemleri devre dışı kalacak; hastalıklar ve panik havası dalga dalga yayılacak ve sosyal altyapılar çökecek.

Obama yönetiminin, ülkenin elektronik iletişim altyapısı konusunda Bush döneminde oluşturulan denetim programlarını yaygınlaştırmasıyla birlikte, medyaya yansıyan son haberlere bakılırsa Pentagon, emperyalizmin jeopolitik düşmanlarına karşı sanal savaş başlatma planları yürütüyor. 31 Mayıs günü Wall Street Journal'da çıkan habere bakılırsa, Pentagon'un yeni iddiası şu şekilde: "Başka bir ülkeden kaynaklanan bilgisayar sabotajı, bir savaş sebebi kabul edilir. Dolayısıyla, ABD, bu durumda geleneksel askeri gücüne başvurabilir".

Gazeteci Siobhan Gorman'ın da söylediği gibi, "eğer bir güç üretim tesisinin şalterlerini indirirseniz, biz de sizin fabrika bacalarınızdan birine misilleme yaparız." Aynı şekilde 31 Mayıs günü Washington Post'un aktardığına bakılırsa; Amerika'nın gölge savaşçıları, "düşmanın kritik ağlarına sabotajda bulunabilecek türden, bir dizi sanal silah ve aracın (bilgisayar virüsleri de dahil) listesini çıkardılar. Böylelikle, ABD'nin bilgisayar savaşlarında ne derece etkin olduğu ortaya çıkarılacaktı.

Washington Post muhabiri Ellen Nakashima'nın bize verdiği bilgiye kulak verirsek; "CIA de dahil olmak üzere diğer ajansların onayı doğrultusunda ABD'nin elindeki yeteneklere dair bu gizli liste, zaten aylardır kullanılıyordu. Bu hassas program, Pentagon'un düşmana karşı kullanılabilen "onaylı" silahları arasında yer alıyor."

Guardian'ın aktardığına göre ise, "ABD ve İsrailli müttefiklerinin gerisinde kalmamak isteyen İngiltere, halihazırda ulusal güvenliğe yönelik olarak sanal uzaydan kaynaklanan ve sayıları giderek artan tehditlere karşı saldırıya geçebilmesini sağlayan bir sanal silah programı geliştiriyor. Silahlı Kuvvetler Bakanı Nick Harvey'nin Guardian'a bildirdiğine bakılırsa; "sanal uzaydaki faaliyetler, gelecekteki savaşların bir parçasını teşkil edecek ve ülkenin cepha neliğinin ayrılmaz bir parçası olacak."

Görünen o ki, Batı'nın askeri yapıları, bir "siber paniğe" kapılmış durumda veya daha ziyade "savaş borazanları"nı çalıyorlar. Keza bu süreçte üretilen yeni ürünlere destek veren kurumsal ortaklar, zenginliklerine zenginlik katmaya çabalıyorlar. Zaten neden olmasın ki? Bloomberg News'un 2008 yılındaki bir haberine bakılırsa, Lockheed Martin ve Boeing, "yeni bir savaş alanı olan sanal uzaya yönelik olarak kuvvetlerini ve kaynaklarını konuşlandırıyorlar." Askeri müteahhitler ve savunma endüstrisinin geneli, "2013 yılında 11 milyar dolara erişmesi beklenen bu pazardan bir pay kapma telaşı içindeler. Bunun için de, ABD hükümetinin bilgisayarlarını herhangi bir sanal saldırıdan korumak için yapılan ve meblağı sürekli artan harcamalardan nemalanmak için yeni iş birimleri kurdular."

Lockheed'in Bilgi Sistemleri ve Küresel Hizmetler Başkan yardımcısı Linda Gooden'in Bloomberg'e söylediğine bakılırsa; "sanal dünya, ABD bütçesi içinde büyük olasılıkla en hızlı büyüyen alanlardan biri. Bu yüzden de bu alana odaklanmamız gerekiyor."

Yeni stratejinin bir parçası olarak, Washington Post'un aktardığına göre, "ordunun, yabancı bir bilgisayar ağına sızmak ve daha sonra aktive olabilecek bir sanal virüsü bu ağa bırakmak için ABD Başkanı'ndan izin alması gerekiyor."

Bununla birlikte, ne zaman ki konu "casusluk" ve benzeri yasadışı faaliyetlere gelirse, ordunun bu tür bir izni almasına gerek yok. Bu kapsama, düşmanların sanal yeteneklerinin araştırılması ve güç tesisleri ile diğer ağların işleyiş biçimlerinin incelenmesi gibi "iyi huylu" faaliyetler de giriyor.

Nakashima'nın yazdığına göre; Washington Post'a konuşan, ancak isminin verilmesini istemeyen bir askeri yetkili, "askeri sanalsavaşçıların, Başkan'ın izni olmaksızın, bazı temel alanlara izler bırakıp, bu alanları daha sonra virüsler yardımıyla vurabilecekler"inden söz etmişti. Ama, bir dakika; orada durun. Tüm bunlar, politikacıların, medya yorumcularının ve uzmanların, anayurda karşı yöneltilen gizli eylem türleri olarak kınadıkları girişimler kapsamına girmez mi? Yoksa burada bir çifte standart mı var? Elbette ki var!

Korku etmenini artırmak ve Pentagon'un giderek daha amansız silah sistemlerine yönelik açlığına hizmet eden devasa savunma firmalarına Kongre'den milyarlarca para akıtmanın gerekçesini oluşturmak için Savunma Bakanlığı kaynaklı onca sızıntının yanı sıra, "tehdit enflasyonu" denen şey giderek daha da önem kazanıyor.

Geçtiğimiz hafta, CIA'in mevcut direktörü Leon Panetta, Senato'nun Silahlı Hizmetler Komitesi'ne bir açıklamada bulundu: "Karşılaşacağımız bir sonraki Pearl Harbor vakası, büyük olasılıkla Amerika'nın elektrik tesisleri, güvenliği ve mali sistemlerini kötürüm bırakacak türden bir sanal saldırı olacak".

Bununla birlikte, Pentagon'un yaptığı propagandada, halkı herhangi bir şekilde bilgilendirmek veya eğitmek konusunda bir girişim bulunmuyor. Daha ziyade, esas bir gerçekliği gizlemeye uğraşıyor: ABD'nin daha şimdiden jeopolitik rakiplerine karşı düşmanca sanal operasyonlar yürütmekte olduğu ve bunu zaten 1990'lı yıllardan beri yaptığı. Wall Street, okurlarını, "Pentagon'un ilk resmi sanal stratejisinin, değişen dünyayla ve ABD'nin nükleer reaktörlerine, alt geçitlerine veya boru hatlarına ciddi bir tehdit oluşturan hackerlarla başa

çıkmak açısından erken bir girişim olduğunu" belirttiğinde, aslında, şunu gizlememişti: Savunma Bakanlığı, bu hedefi gerçekleştirmek üzere bir dizi teknolojik araç arayışı içinde. Hackerların faaliyetinin kısa süre sonra "şok ve dehşet" yaratabilecek bir "savaş eylemi" oluşturabilecekleri ima ederken, bir suçu; bir suçluya veya bir devlete isnat etmenin pek de kolay olmadığı malum. Peki Pentagon, çizgiyi nereye çekiyor?

Yakın tarih, Amerika'nın gelecekteki eylemlerine dair bir rehber niteliğindeyken, bu tür girişimlerin, kendilerini yanlış tarafta konumlandıranlar için öldürücü sonuçlar doğuracağı bir gerçek. Ancak, Pentagon'un neyi yapıp neyi yapamayacağı konusunda spekülasyona da gerek yok. Dikkatlerimizi daha ziyade, onların daha şimdiden neleri yapmaya kadir olduklarına çevirelim.

Şubat ayında, The Tech Herald'ın ortaya çıkardığına bakılırsa; özel güvenlik şirketlerinden HBGary Federal, HBGary, Palantir Technologies ve Berico Technologies'le, Bank of America ve ABD Ticaret Odası adına temas kuran hukuk firması Hunton&Williams, bu şirketlerden, "Wikileaks'e karşı stratejik bir saldırı planı geliştirmelerini" talep etti. "Themis Timi" tarafından hazırlanan plan dahilinde, gazetecilere, WikiLeaks destekçilerine, onların ailelerine yönelik olarak kirli tezgahlar kuruluyor; bu sırada "sanal saldırılar, yanlış bilgilendirme ve diğer potansiyel proaktif taktiklere başvuruluyordu."

Ancak, ne zamanki HBGary Federal, Financial Times'a yaptığı açıklamada, siber gerilla kolektifi Anonymous'un arasına sızdığını böbürlene böbürlene anlatınca, grup geri adım attı ve HBGary'nin sözümona "güvenli" sunucularını ele geçirdi; 70.000 kadar iç yazışmayı ve diğer belgeleri bulup onları internet üzerinden ifşa etti.

Themis Timi, zeki bir oluşumdu. Her şey bir yana, HBGary ve diğer şirketler, kendilerini "tehdit istihbaratı ve açık kaynak analizi" konularında uzman addetmişler; Bilişim Operasyonları, etki tatbikatları, sosyal medya sömürüsü ve yeni medya gelişimlerine odaklanmışlardı. Bu firmalar, neredeyse tamamen ABD hükümetinin ihaleleriyle ayakta kalıyorlar ve General Dynamics, SRA International, ManTech International ve QinetiQ Norş America gibi dev savunma şirketleriyle yakın ortaklıklara giriyorlar; Savunma Bakanlığı için sanal silahlar yaratıyorlardı.

Örneğin, araştırmacı gazeteci Nate Anderson'un HBGary hakkında anlattıklarına bakılırsa; "2009 yılında, HBGary, General Dynamics'le bir ortaklığa gitmişti". Amaç, "B Görevi" olarak bilinen bir proje üzerinde birlikte çalışmaktı. Grubun tek bir misyonu vardı: sahibinin bilgisi olmaksızın, hedeflenen bir bilgisayara gizli bir yazılım parçası yüklemek. Böylelikle, bilgisayara ayrıcalıklı bir erişim elde edilecekti ve işletim sisteminde arka planda çalışan bu gizli programın bilgisayardan kaldırılması neredeyse imkansızdı ve yıkıcı etkileri bulunuyordu.

Görünen o ki, savunma şirketleri, Savunma Bakanlığı, CIA, Ulusal Güvenlik Ajansı NSA ve USCYBERCOM'a yönelik olarak kötü amaçlı yazılım ve diğer aldırı araçlarını oluşturuyorlar ve "onaylı silah listesi" hazırlıyorlardı.

2009'da ifşa edilen HBGary'nin sözleşme teklifine göre; "sözleşme, sanal savaş sistemlerinin, hizmetlerinin ve yeteneklerinin yapısı, mühendisliği, işlevselliği ve karşılıklı kullanılabilirliğini inceleyecek ve bunu taktik, operasyonel ve stratejik düzeylerde yürütüp tüm teknolojileri göz önünde bulunduracaktı." Firma, "operasyonel faaliyet tasarımı ve oluşumu"nda bulunmayı teklif etmiş; ayrıca operasyonların analizi, konsept formülasyonu ve geliştirmesi ve fizibilite uygulamaları ile operasyonel destek vermeyi de öngör müştü. Sanal savaşın tüm spektrumunu sağlayan ve savaş yeteneklerini etkinleştiren operasyon konseptleri, taktikler, teknikler, usuller, doktrinler, strateji ve planların formüle edilmesine, geliştirilmesine ve değerlendirilmesine katkı sağlayacaktı.

Bununla birlikte, İsrail Hava Kuvvetleri'nden emekli komutan ve neocon savaş suçlularından Dick Cheney ve Donald Rumsfeld'in yardımcısı olan Dr. Lani Kass, "Bir Savaş Alanı: Sanal Uzay" başlığıyla yapmış olduğu sunumda, "elektromanyetik spektrumun bir manevra alanı olduğu"ndan söz edip, "sanal uzay"ın, ABD'nin odak noktası olduğunu, tüm gücü ve hareketlerinin merkezini teşkil ettiğini ve herkesin sanal uzaya bağımlı olduğunu iddia etmişti. Ona göre, sanal uzay, ABD'nin sinirsel ağını teşkil ediyordu. Kass'a göre; "sanal uzaydaki üstünlük, tüm stratejik ve operasyonel alanlarda etkin operasyonlar yürütmenin ön koşuluydu; böylelikle saldırılardan kurtulmak ve özgürce saldırmak mümkün olabilirdi."

Kass, "sanal uzayın, saldırıda bulunmayı gerektirdiği"nden de söz etmiş ve militarize nitelikteki bir internetin bir "savaş alanı"na dönüşmesinin, doğrudan düşmanın ağırlık merkezlerine stratejik saldırıyla, düşmanın sanal savunma yeteneklerinin ortadan kaldırılma sıyla mümkün olabileceğini belirtmişti. Bu saldırıdan günümüze dek zaten bu yönde planlar uygulanıyor.

İfşa edilen bir başka belgeye göre ise, HBGary, yine General Dynamics'le bir ortaklığa girip, bir yazılım aracı geliştirmişti. Bu araç; kullanıcısına, TCP/IP üzerinden (internette veri transferi için kullanılan iki protokolü Editör Notu) dışarı sızmayı sağlayan bir komut satırı arayüzü sağlıyordu.

Obama yönetimi, kısa süre içinde, telekomünikasyon şirketlerinin sistemlerini ve bilgi ağlarını yeniden tasarlamaları ve bu şekilde internet casusluğunu kolaylaştırmalarına mecbur bırakacak bir mevzuat arayışı içine girecek. New York Times'ın aktardığına göre, bu "değişim" rejimimiz, yazılım ve iletişim sağlayıcılardan, yasa uygulama ve istihbarat ajanslarına erişim sağlayacak "arka kapılar" oluşturmalarını talep edecek.

Söz konusu "arka kapılar", Blackberry gibi şifreli email aktarıcılarına, Facebook gibi sosyal ağ sitelerine, Skype gibi iletişim araçlarına doğrudan erişim sağlayacak. Zaten, tüm bunlar, HBGary, General Dynamics ve diğer savunma müteahhitlerinin, gizli devletteki güvenlik ortaklarına aktif şekilde oluşturdukları teknolojik "demirbaşlar" arasında yer alıyor.

Pentagon, bir yandan Çin, Rusya ve diğer kapitalist rakipleri, sanal casusluk ve hackerlık girişimlerinden dolayı kınarken, bir yandan da ıran gibi belli başlı düşmanlara karşı dijital kitle imha silahlarının konuşlandırılması, Pentagon'un başlıca faaliyetlerinden birine dönüşüyor ve şimdilerde ABD'nin stratejik askeri doktrininin bir parçası olarak kabul ediliyor. Aynı şekilde, kanıtlar gösteriyor ki; geçtiğimiz sene İran'ın sivil nükleer programına yönelik olarak, son derece yıkıcı etkileri bulunan Stuxnet virüsünün salınması, büyük olasılıkla ABD ve İsrail'in ortak operasyonu idi.

Bunu da asla unutmamak gerekir ki; ABD'nin Sanal Komutanlığı USCYBERCOM, ABD'nin stratejik kumandanlığına bağlı bir alt kumandanlıktır; uzay operasyonlarından, istihbarat savaşlarından, küresel kumandakontrolistihbaratdenetimkeşiften, küresel saldırı ve stratejik caydırıcılıktan sorum ludur. Washington Post'un ismini vermeyen bir Amerikalı yetkilinin ağzından aktardığı bilgiye bakılırsa, "ABD, herhangi bir potansiyel düşmanın bilgisayar sistemlerini kullanarak ABD'ye saldırmasını caydırmak veya geri püskürtmek için, sanal yeteneklerini aktif şekilde geliştirip ortaya koyuyor."

Bununla birlikte, bu tür saldırıların "yan etkileri"nin henüz öngörülemez olduğu söylense de, şundan emin olunabilir ki, Pentagon'un sanal saldırısından etkilenecek olan sivil halk, önemli zayiat lar verecek; örneğin su ve elektrik sistemleri devre dışı kalacak; hastalıklar ve panik havası dalga dalga yayılacak ve sosyal altyapılar çökecek. Amerika'nın ileri teknoloji savaş suçlarından oluşan yeni ve cesur dünyasına hoşgeldiniz!

Siber Suçlar Tırmanışta

İnternet üzerinden işlenen suçlar, veri hırsızlığı ve şantaj olayları tırmanışa geçti. Almanya'da geçen yıl işlenen 60 bin bilişim suçu ve internet üzerinden işlenen suçların yol açtığı zarar 61,5 milyon euro. Günlük yaşamın ve ekonominin ayrılmaz parçası haline gelen internet, suçlulara yeni yöntemler ve faaliyet alanları kazandırıyor.

Almanya'da 2010 yılında işlenen bilişim suçları, bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 19'luk artış göstererek 60 bine ulaştı. İnternetin de araç olarak kullanıldığı suçların sayısı ise 250 bini aştı. İnternet suçlarının yol açtığı zararlar da 36,9 milyon eurodan, 61,5 milyon euroya yükseldi.

Suçlular Bulunamıyor

Almanya Federal Emniyet Teşkilatı (BKA) Başkanı Jörg Ziercke, polis kayıtlarına yansımayan vakalarla gerçek rakamın çok daha fazla olduğunu belirtirken, bilişim suçlarıyla daha etkin bir mücadele için emniyet kuruluşlarının yetkilerinin güçlendirilmesini talep etti. Siber suçların yüzde 70'inde suçluların tespit edilemediğini belirten Ziercke, internet bağlantı bilgilerine erişim yetkisi, internet servis sağlayıcıları tarafından kayıtların tutulması ve soruşturmalarda bunların kendileriyle paylaşılması konusunda taleplerini yineledi.

Hesapları Kolayca Ele Geçiriyorlar

BKA ve Alman Bilişim, Telekomünikasyon ve Yeni Medya Birliği (BITKOM) tarafından hazırlanarak bugün kamuoyuna açıklanan raporlara göre, Almanya'da geçen yıl en fazla artış gösteren bilişim suçu, kullanıcıların banka hesaplarının "phishing" yoluyla çalınması oldu. Banka ya da kurumların eposta adreslerinden geliyormuş izlenimi verilen epostalarla kişisel bilgi ve şifrelerin elde edildiği bu yöntemle işlenen suçların sayısı yüzde 82'lik bir artışla 5 bin 300'e ulaştı.Federal Emniyet Teşkilatı Başkanı Jörg Ziercke ile birlikte ortak basın toplantısı düzenleyen BITKOM Başkanı Dieter Kempf, internet ve bilişim suçlarında yükselen trendin, "kişisel bilgiler ve şifrelerin çalınması" olduğunu kaydetti. Ziercke de sosyal paylaşım sitelerindeki verilerin kullanılarak işlenilen suçlarda büyük artış görüldüğünü belirtirken, kişinin arkadaşları tarafından gönderildiği izlenimi verilen mesajlar aracılığıyla virüs ve kötü niyetli programların bilgisayarlara yerleştirildiğini anlattı.

Antivirüs Programları İhmal Ediliyor

BITKOM'un araştırmasına göre, siber âlemde artan tehditlere karşın, internet kullanıcılarının yüzde 21'i antivirüs programları ya da firewall kullanmıyor. BITKOM Başkanı Kempf, bunun yeni tehlikelere kapı araladığını belirtirken, siber suçlarla mücadelede en etkili araçların, kullanıcıların eğitimi ve "farkındalık yaratma" olduğunu vurguladı.İnternet üzerinden suçların artması, kullanıcıları da olumsuz etkiliyor. BITKOM'un araştırmasına göre, 14 yaşın üzerindeki internet kullanıcılarının yüzde 85'i, kredi kartı bilgilerinin ya da online banka hesap bilgilerinin bilişim suçluları tarafından çalınabileceği endişesini taşıyor. Bu endişeyi taşıyanların oranı geçtiğimiz yıl yüzde 75 olmuştu.

Kaynak:
www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25253

Görseller:
http://www.paperlessconcepts.com/images/Network_mobile.jpg
http://blog.hostpoint.ch/wp-content/uploads/2010/09/Hacker.jpg

YENİ "BÜYÜK OYUN"

Rtbıl Shamel

Afganistan, bölgesel güçlerin ve dünyanın süper güçlerinin her zaman iştahını kabartmış olan hammadde açısından zengin bir bölgede bulunuyor. Hindukuş'taki yeni "büyük oyun"un şimdiki baş aktörleri ise Çin ve ABD.

Afganistan'ın hammaddelerinin değeri milyarlarca dolarla ifade ediliyor. Diğer Orta Asya ülkelerindeki enerji kaynaklarının değerinin ise daha da yüksek olduğu tahmin ediliyor. İran, , Hindistan, Rusya ve özellikle de ABD, şu ana kadar çok fazla el değmemiş olan bu pastadan pay almak istiyor. Çok sayıda uzman, Afganistan'da terörizmle mücadelenin yanı sıra bir hammadde savaşı da yaşandığı görüşünde. Berlin Hür Üniversitesi'nde siyasal bilimler alanında özel doçent olan Thomas Greven, hammaddelerin kullanım haklarının şu ana kadar yeterince düzenlenmediğini kaydetti. Greven, "En kötü senaryo durumunda yani çatışmalar yaşanması durumunda, hammaddelerin işletilmesiyle ilgili anlaşmalar yeterli olmayacaktır. Hammaddelere erişim, askerî üsler ve güvenlik politikası konusundaki işbirlikleriyle güvence altına alınmalıdır" dedi.

10 Yıllık Yarış

19'uncu yüzyılda Ruslar ve İngilizler, bölgede nüfuz sahibi olabilmek için büyük çaba gösterdiler. "Büyük Oyun" olarak adlandırılan bu oyun tahrip edici siyasi bir oyundu. Ancak şimdi Hindukuş'ta yeni bir "Büyük Oyun" başlamış gibi görünüyor. ABD ve Çin, en az on yıldır dünyanın hammadde kaynakları konusunda bir yarış içerisinde. İki ülke de enerji kaynaklarına erişimin, hangi ülkenin refah elde edeceği ya da refahı artıracağı konusunda belirleyici olduğunu biliyor. Greven, Orta Asya'daki bu yeni büyük oyunun aynı zamanda 21'inci yüzyılda öne çıkanın Çin mi ABD mi olacağı yönünde de bir savaş olduğunu kaydediyor: "Afganistan'da ya da Orta Asya'daki diğer ülkelerde hammadde bulunması ABD için kayıtsız kalınacak bir durum değil. Çin'in askerî harekâtlara yani terörle mücadeleye katılmamasına da kayıtsız kalınmıyor ancak aynı zamanda bu şekilde bazı imtiyazlar güvence altına alınıyor."

Çin yönetimi yıllardır Afganistan ve diğer Orta Asya ülkelerinde yoğun bir satın alma politikası izliyor. Pekin örneğin, Washington'u öfkelendirse de Afganistan'ın doğusundaki en büyük bakır madeninin işletme haklarını ele etti. Bunun için 3 milyar dolar ödedi. Yakında ABD'nin Afganistan'da inşaa ettiği yollarda, hammadde yüklenmiş kamyonlar Çin'e doğru hareket halinde olacak. Pekin yönetimi, Afganistan'da ve bölgede siyasi açıdan süper güç olmak istediği iddialarını resmî olarak reddediyor. Ancak çoğu siyasi gözlemci, Çin'in en azından Asya'da hâkim durumda olmayı hedeflediğine inanıyor. Friedrich Ebert Vakfı'nın Asya bölümü direktörü Jürgen Stetten, "Gerçeğin ortada bulunduğunu düşünüyorum. Çin kendisi istese bile artık jeopolitik açıdan bir oyuncu olmamanın üstesinden gelemez. Bu, Afganistan gibi ülkeler ve Afganistan'daki çatışma konusunda da geçerli" ifadelerini kullanıyor.

Pakistan'ın Stratejik Önemi

Öte yandan, Pakistan ile yakın olmak da Çin için büyük bir öneme sahip. Pekin, bir yandan İslamabad'ı bölgedeki en büyük rakibi Hindistan'a karşı sıkı bir müttefik olarak görüyor; diğer yandan da Pakistan'ın yardımıyla Afganistan'daki çıkarlarını özellikle Amerikan askerlerinin çekilmesinden sonra daha iyi yerine getirebileceğine inanıyor. Orta Asya'daki bu büyük oyundan kimin galip çıkacağı henüz belli değil. Ancak Asya uzmanı Stetten, sonunda durumun Afganistan için bir felakete dönüşebileceğini kaydediyor: "Çünkü Taliban'ın geri dönmesi ya da bölgedeki büyük rakipler arasında bu Çin olabilir, Hindistan ya da ABD olabilir çatışmalar yaşanması, Afganistan'ı sürekli bir çatışma durumuna sürükler ve bu çatışmadan görülebilir bir zaman içerisinde çıkmak mümkün olmaz".

(Alman Devlet Radyosu)

Görsel: http://images-of-elements.com/copper-crystal-2.jpg
http://0.tqn.com/d/chemistry/1/0/W/9/1/lithiummetal.jpg
http://www.best-b2b.com/userimg/1043/1045-1/coal-885.jpg
http://www.manufacturer.com/cimages/product/www.alibaba.com/0320/b/11089438_Steam_Coal.jpg
http://2.bp.blogspot.com/_xGAWwdYcVII/S7UQtlc8-dI/AAAAAAAAIMc/KEq6WmFt4_0/s1600/mil1.jpg

Afganistan lityum, bakır, kömür gibi bir çok yeraltı zenginliğine sahip.

KAN ve PETROL

Turquie Diplomatique

Amerikan askerleri Irak'ı terk etmeye hazırlanırken ve Irak'ın tartışmalı bölgelerdeki durumu çözülmeksizin devam ederken, bölgedeki tansiyonun yükselme ihtimali de artıyor.

Irak ordusu ve Kürt bölgesel kuvvetleri arasındaki dayanışma ve iletişim daha iyiye gidiyor, bir taraftan da etnik çeşitliliği ve Suriye'den İran sınırına uzanan doğal petrol zenginliği ile bu kontrolsüz bölgede çatışmalar devam ediyor. Tam ortalarında yer alan Amerikan varlığı bu yılın sonunda askeri olsun sivil olsun tüm alanlarda değiştiğinde onların bu hassas ilişkileri çözülebilir.

Durumun ne kadar vahim bir hale geldiğini hatırlatan en son şey, geçtiğimiz ay Kerkük'te meydana gelen ve onlarca insanı öldüren patlamalardır. Kerkük'teki her bir etnik topluluk kendi kaderi konusunda şu iddiaları dile getirmektedir: Kürtler Kerkük'ü komşusu olan Kürdistan bölgesine bağlamak istiyor. Türkmenler ne Bağdat'ın ne de Erbil'in denetimi altında olmak istiyor, sadece tek başına bir bölge olmak istiyorlar. Araplar ise Bağdat yönetimi altında bir vilayet uygulamasını isteyerek statükoyu önemsiyorlar. Bir taraftan etnik gruplar bu iddialarını dile getirirken asıl savaş bölgesinde olanlar Kerkük'te yaşayan ve oy kullanma hakkına sahip halktır. Şayet petrol olmasaydı durum bu kadar sorun haline gelmeyecek-

ti, bölgenin etnik karakterinin ve sayısının önemi büyük ölçüde azalırdı ve rakip kuvvetlerin bölgede mevzilenmesine gerek kalmazdı.

Amerika'nın askeri varlığı, bir türlü durulmayan suların yarattığı gerginlikleri dengelemeyi başarmıştı. Kerküklü politikacılar, Irak'taki Amerika birliklerinin varlığının artması yönünde bir çağrıda bulundu. Ama Maliki hükümeti böyle bir çağrıyı desteklemek ve birliklerin yeni statüsünü müzakere etmekle ortaya çıkacak durum ile yüzleşmeye hazır olup olmadığına dair bir işaret vermedi. Karşılıklı güvenin yokluğu, siyasilerin birbirlerinden şüphe etmeleri ve Kerkük dışından yapılan manipülasyonlara açık olmaları gibi sebeplerden ötürü bölgenin kritik meseleleri bir yana temel konularda konuşmak üzere bile bir araya gelemiyorlar. İl seçimleri süresiz ertelendi ve Irak anayasasının 140. maddesi gereğince bölgeyi ele alan süreç uzatıldı. Mülkiyet tartışmaları tam oturmadı, bir türlü nüfus sayımı yapılamıyor ve de kimse referandum hakkında ciddi bir şekilde konuşamıyor. Son bir ayda yaşanan tek olumlu gelişme bir Türkmen'in Kerkük'ün eyalet konsülüne başkan olarak atanması oldu ki bu durum önceki Kürt başkan ve Kürt yönetimi arasındaki çekişmeyi ortadan kaldırdı. Bu durum ayrıca liderlik seviyesinde etnik bir çeşitliliğe de neden oldu.

Bölgedeki mevcut durum aşırı derecede uluslararası arabuluculuğa ihtiyaç duyuyor. Ayrıca BM de görüşmelerin başlamasında ve bir yol haritası çizilmesinde anlamlı bir rol oynayıp oynayamayacağını anlamak için girişimlerde bulundu. Bağdad'daki yönetimin kırılganlığını ve sorunların karmaşıklığını yansıtan süreç şimdilik oldukça yavaş yol alıyor. Amerikan birliklerinin bölgeden çekilmeden pek bir şey olacak gibi görünmüyor ve şu anda bütün taraflar olası sonuçlara hazırlık yapmaya başladı.

Güvenlik kaygıları gerekçesiyle ilk hamle Kürtlerden geldi. 2010'daki Kurban Bayramı'nda, ASAYİŞ adlı güvenlik personeli Kerkük şehrine yerleştirilmişti ve bu durum Araplarla Türkmenleri kızdırmıştı. Şubat ayında Irak ve Amerika partnerleriyle "birleştirilmiş güvenlik mekanizması (barışı korumak üzere görevli kontrol noktaları ve devriyeleri)" adı altında güvenlik anlaşmasını ihlal ederek şehrin güneyine birlikler gönderdiler. Kürt liderler, Başbakan Nuri elMaliki'nin de yeşil ışık yakması üzerine bu şekilde hareket ettiklerini iddia ediyorlar. Ama Tunus ve Mısır örneklerinde görülen ülke çapındaki gösteriler konusunda endişeli olan ve hazırlıksız yakalanan Maliki, harekete direnmek için herhangi bir tavır almadı. Amerika'nın baskılarını takiben bir ay sonra Kürt kuvvetler bölgeden çekildiler.

Kürtlerin askeri girişkenlikleri muhaliflerinin niyetlerini araştırmak, çözmek şeklinde yorumlanmıştı. Belki bu sonuç sayesinde cesaretlendiler fakat Maliki'nin Şubat'taki pasifliğini, Amerikan birlikleri çekilmeden önce Kerkük'ü devrakmakta potansiyel bir isteksizlik şeklindeki okuyanlar yanılıyorlar. Kerkük'ü Kürtlere teslim ediyor gibi görünse de bu durumda Irak'ta hiçbir Arap liderinin politik varlığı söz konusu olamaz. Kürt liderler Kerkük'ten Kürtleri çıkaran Irak ordusuna karşı durmada başarısız olurlarsa bütün karizmalarını, güvenlerini kaybedecekler. Bu da şu anlama gelir: bir kere Amerika'nın güvenlik örtüsü kalktığı an, mevcut durumda her iki taraftan da karşılıklı olarak gelecek bir hareket, silahlı bir çatışmayı tetikleyecektir.

Kaynak: www.nationalinterest.org/commentary/bloodoilkurdistan5394?page=1
Görsel: http://www.mysteryshoppersmanual.com/33372952.jpg
http://www.autonest.org/wp-content/uploads/2011/04/MotorOil.jpg

KAYNAKLAR TÜKENİRKEN...

ELEKTRONİK ATIKLAR NEREYE GİDİYOR?

Dünyada hammadde açığı büyürken, geri dönüşüm sonucu kazanılan 'ikincil' hammaddeler umut oldu. Elektronik atıklar arasında en değerli olanı, içlerinde kullanılan altın nedeniyle cep telefonları. İndiyum çok nadir rastlanan bir metal. Düz ya da dokunmatik ekranların üretiminde vazgeçilmez bir öneme sahip. Uzmanlara göre indiyum önümüzdeki altı ila 10 yıl içinde tükenecek. Enerji sektöründe ve plastik sanayinde kullanılan ham petrolün de altmış, yetmiş yıl içinde tükenmesi bekleniyor. Elektrikli aletlerin vazgeçilmez maddesi bakırın ise 30 yıl içinde tükeneceği tahmin ediliyor.

Monika Lohmüller
Samuel Burri
Kathrin Matthaei

Kullanılmış cep telefonu, bilgisayar, televizyon gibi elektronik atıkların imhası dünyanın büyüyen çevre sorunlarından biri. Sorundan en çok muzdarip olanlarsa başta Afrika olmak üzere yoksul ülkeler. Gana'nın başkenti Accra'da gökyüzüne doğru yükselen dumanlar, uzaktan da görülebiliyor. Dumanın çıktığı noktaya yaklaştıkça adeta burun direğini sızlatan keskin bir koku gelmeye başlıyor. Koku, yanan kablolardan çıkıyor. Agbogbloşi semtindeki hurdalıkta kablolar çocuklar tarafından yakılıyor.

"Benim adım Razat. İşim kablonun içindeki bakır telleri ayırmak. Kabloyu alıyor, etrafındaki plastiği yakıyoruz. Bu işten para kazanıyoruz" sözleriyle kendisini tanıtan Razat, işler iyi giderse, kablolardan çıkardıkları bakır tellerden günde 10 cedi, yani 5 euro kazanıyor. Bu, Gana'daki ortalama günlük gelirin üzerinde bir meblağ. Ailesi yoksul olan çocuklar için oldukça çekici bir para.

Ne var ki bu kazanç onların sağlığına mal oluyor. Agbogbloşi'nin toprağı ağır metallerle zehirlenmiş durumda, plastiğin yakılması sonucu açığa çıkan duman da zehirli. 16 yaşındaki Kwesi zehirle iç içe yaşadığının farkında. Kwesi, "Duman burnuna dolarsa hasta oluyorsun. Gözlerin ve burnun yanıyor. Ama buna yapmazsak, yiyecek ekmeğimiz olmaz" diyor.

Sorun Büyük

Gana'da kabloların yakılarak imha edilmesi aslında sadece buzdağının görünen yüzü. Zira Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın tahminlerine göre bilgisayar, bilgisayar ekranı, cep telefonu, televizyon ve buzdolabı gibi elektronik cihazların atıklarıyla yılda ortalama 40 milyon ton elektronik çöp açığa çıkıyor.Kullanılmış elektroniklerin bir kısmı gelişmekte olan ülkelere gönderiliyor. Kullanılmış elektronik cihazlar o ülkelerde ya tamir edilip satılıyor ya da pek de çevre dostu olmayan yöntemlerle imha ediliyor. Çevre örgütleri de üçüncü dünya ülkelerinin, Batılı ülkelerden deniz yoluyla getirilen elektronik atıklar yüzünden birer dev çöplüğe dönüştüğü uyarısında bulunuyor.

Basel Sözleşmesi'nin Kuralları

Oysa neredeyse tüm ülkelerin taraf olduğu Basel Sözleşmesi, zehirli elektronik atıkların uluslararası ticaretinin yapılmasını ve yasadışı transferini yasaklıyor. Merkezi Almanya'nın Freiburg kentindeki Uygulamalı Ekoloji Enstitüsü'ne göre, Gana'ya getirilen kullanılmış elektronik cihazların yüzde 15'i çöpe atılacak durumda. Bu da yaklaşık 22 bin tona tekabül ediyor.

Enstitünün verilerine göre, Gana'da ikinci el elektronik cihaz ticaretinden 22 bin ila 33 bin kişi geçimini sağlıyor. Gana'daki hükümeti de sorunun farkında. Ancak yurtdışından getirilen malların daha iyi bir kontrole tabi tutulmasını sağlayacak önlemler için yeterli gelir yok. Devlete bağlı çevre koruma ajansından Joseph Edmund özel sektöre umut bağlamış durumda. Edmund, "Geri dönüşüm işiyle uğraşan bazı şirketler var burada. Küçükler ama işi ciddiye alıyorlar. Şu anda hükümet sorumluluğu tek başına almak zorundaymış gibi görünüyor. Ancak gelecekte özel şirketlerin de geri dönüşüm alanında faaliyet göstermesini bekliyoruz" şeklinde konuşuyor.

Agbogbloşi'deki çöplükte ise yanan bir buzdolabından çıkan duman gökyüzünü kaplıyor. Timothy, elinde elektronik hurdadan topladığı devrelerle etraftaki konteynırlerden birinin önünde oturuyor. Timothy, "Elimde bir bilgisayar ve bir DVDçalardan çıkarttığım iki devre var. Bunları Çinlilere satıyorum, onlar da daha sonra bunları ihraç ediyor" diyor. Çin'de kullanılmış devreler geri dönüştürülüyor, bu hem verimli hem de ekolojik bir yöntem. Gana'daki çevreye zararlı geri dönüşümlerin yerini daha iyi yöntemlere bırakıp bırakmayacağını ise zaman gösterecek.

Çöplerde Hazine Saklı

Dünyada hammadde açığı büyürken, geri dönüşüm sonucu kazanılan 'ikincil' hammaddeler umut oldu. Elektronik atıklar arasında en değerli olanı, içlerinde kullanılan altın nedeniyle cep telefonları. İndiyum çok nadir rastlanan bir metal. Düz ya da dokunmatik ekranların üretiminde vazgeçilmez bir öneme sahip. Uzmanlara göre indiyum önümüzdeki altı ila 10 yıl içinde tükenecek. Enerji sektöründe ve plastik sanayinde kullanılan ham petrolün de altmış, yetmiş yıl içinde tükenmesi bekleniyor. Elektrikli aletlerin vazgeçilmez maddesi bakırın ise 30 yıl içinde tükeneceği tahmin ediliyor.

Alman İkincil Hammadde ve Atık Derneği'nden Jörg Lacher, "Hammaddelerin sonsuz olmadığını nihayet kavramamız gerekiyor. Bunu hammadde fiyatlarının artmasından anlıyoruz. Bu da hammadelere talebin arttığını gösteriyor ki bu da gelişmekte olan ülkelerin ekonomisinin giderek büyümesinin, kalkınmasının sonucu. Buna Çin ve Hindistan örnek olarak verilebilir. Hammadeler sınırlı olduğu için ikincil hammaddeler giderek daha cazip hale geliyor" diye konuşuyor.

Yıllarca dünya ihracat şampiyonu olan, ancak yeraltı kaynakları açısından fakir bir ülke olan Almanya için geri dönüşüm hayati önem taşıyor. Bu bağlamda atıklar ve çöpler, sadece Almanya değil, dünya genelinde gelecekte en önemli kaynaklardan biri hâline gelecek.

Çöplerin Ayrılmasının Önemi

Almanya'da çöplerin ayrılma işlemi yıllardır yapılıyor. Başlangıçta birçoklarına komik gelen,

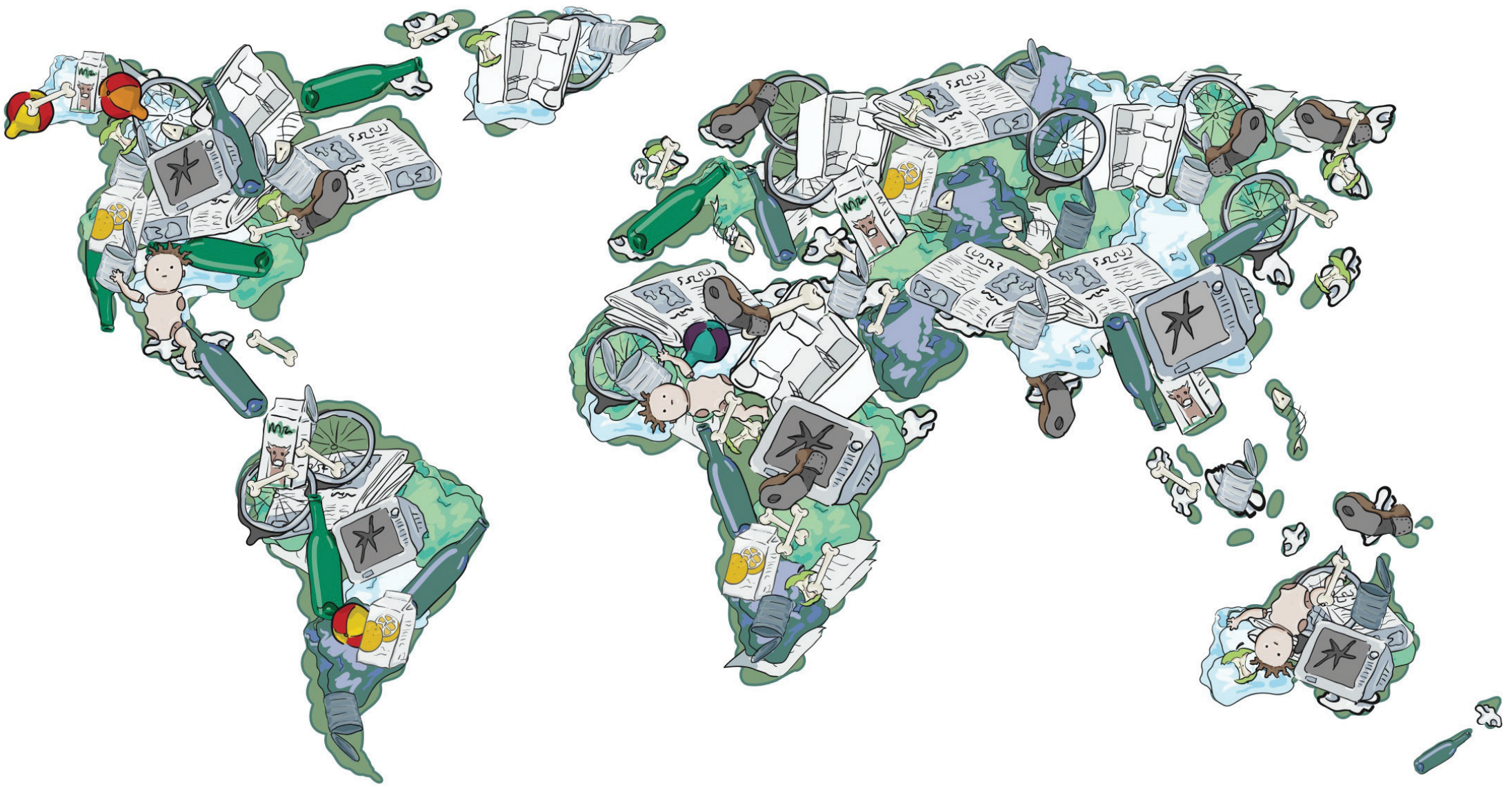

mavi, sarı, kahverengi ya da yeşil konteynerler, artık Avrupa'nın birçok ülkesinde yaygın biçimde kullanılıyor. Eski gazetelerden pahalı, beyaz kağıt yapmak mümkün. Meyve ve sebze atıklarından ise bio gaz üretilebiliyor. Almanya'da geri dönüşüm alanında başı çeken firmalardan Lünen merkezli Remondis'in basın sözcüsü Michael Schneider şöyle konuşuyor:

"Plastik, metal gibi farklı maddeler kullanılarak yapılan elektrik süpürgesi, bilgisayar, klavye gibi çeşitli elektrikli alet ve cihazlar burada toplanıyor. Sonra yapımlarında kullanılan maddeler birbirinden ayrıştırılıyor. İşlemin sonunda bu cihazların yapımında kullanılan bakır, demir gibi maddelerin ikincil hammadde olarak ayrıştığı görülüyor. Sonra bu maddeler doğrudan çelik sanayisine gönderiliyor." Uzmanların tahminine göre yeryüzünde nadir rastlanan metallere talep 2030 yılına kadar üç kat artacak. Bu metallerden özellikle indiyum, lityum, tantal ve germanyuma ilgili büyük. Bunlar cam fiber kablolar ya da elektrikli otomobillerin şarjlarının güçlendirilmesi gibi yüksek teknolojilerde kullanılıyor.

Dünya genelinde çöpler artıyor ve milyarlarca doların döndüğü bir pazar haline geliyor. Yeryüzündeki yeraltı kaynaklarının, Asya ve Latin Amerika'daki gibi hammadde ihtiyacı giderek artan ülkelerin talebini karşılaması mümkün değil. Gelecekte geri dönüşüm işlemi sayesinde elde edilen ikincil hammadeler büyük önem taşıyacak. Remondis şirketinden Michael Schneider buna şu örneği veriyor: "Her cep telefonunda ortalama 23 gram altın bulunuyor. Dünya genelinde yılda 1 milyar 300 bin cep telefonu üretiliyor ve bunların sadece yüzde 10'unun geri dönüşümü sağlanabiliyor. Bunun anlamı insanlık yılda 20, 22 ton altını çöpe atıyor."

Kazanan ve Kaybeden Hiç Değişmiyor

Milyonlarca insan uluslararası işletmelerin ticari faaliyetlerinden zarar görüyor. Çocuk işçiler, orman yangınları, zehirli atıklar örneklerden sadece birkaçı. Pek çok Avrupalı şirket de bundan kazanç sağlıyor. Üstelik de olduça legal bir şekilde. Nitekim AB'nin, Avrupalı işletmelerin kalkınmakta olan ülkelerdeki ticarî faaliyetleri sırasında ekolojik ve sosyal sorumluluk almalarını sağlayacak bir yasal düzenlemesi bulunmuyor.

AB Komisyonu Sanayi ve İşletmeler Genel Müdürlüğü yetkililerinden Thomas Dodd'un Brüksel'deki küçük odasına pek fazla ziyaretçi uğramıyor. Todd'un masasının üstünde uluslararası işletmelere ait yığınla broşür duruyor. Avrupa genelindeki işletmelerin diğer ülkelerdeki ticari faaliyetleri sırasında daha fazla sorumluluk alması konusunda çalışan komisyon yetkilisi, Çin ve Hindistan ile amansız bir rekabet içinde bulunmalarına rağmen yine de 500 milyon Avrupalı için istihdam alanları ve refah ortamı sağlamaya çalışan Avrupalı şirketlere ek masraf çıkarmanın önemli bir çıkmaz olduğunu dile getirdi. "Günümüzde işletmeler, güçsüz ülkelerin gelişmesi, yoksullukla mücadele ve insan haklarının güvence altına alınması gibi alanlarda önemli katkılar sağlıyor. Haliyle işletmelerin çoğunun zaten sorumluluk bilinci ile hareket ettiğini ve özellikle büyük işletmelerin bu tür sorunlara daha yapıcı ve yenilikçi yaklaştığını düşünüyorum" şeklinde konuşan Todd, ek masraflardan ve sorumluluktan kaçınan işletmeler olduğunu da sözlerine ekledi. Nitekim, AB genelinde Avrupalı işletmeleri çevre ve sosyal sorumluluk konularında bağlayıcı bir yasal düzenleme bulunmuyor. Daha ziyade "gönüllü sorumluluk" esası öngörülüyor.

Avrupa Parlamentosu Yeşiller Partisi milletvekili Sven Gigold, insiyatifin işletmelere bırakılmasının temelde doğru bir yaklaşım olduğunu düşünse de "Hiçbir şekilde anlayamadığım, neden yasal düzenlemeden feragat edilmek zorunda olduğu. Kendi istekleri ile ek masraflara giren ve bu nedenle sorumluluk almayan işletmelere karşı rekabet güçleri azalan kuruluşlar aptal durumuna düşüyor. Bu yüzden de işletmelerin ekolojik ve sosyal sorumlulukları konusunda önemli bir yasal düzenleme yapılmasının son derece gerekli olduğunu düşünüyorum" sözleri ile yasal düzenlemeden yana olduğunu belirtti.

Yasal Düzenleme Şart

Yaklaşık 250 kadar sivil toplum örgütü ve Avrupa İşletme Sorumluluğu Birliği (ECCJ) de Sven Gigold ile aynı görüşü savunuyor. Kendisini "Sosyal ve ekolojik devamlılığın sağlanması çaba sarfeden bir lobi kuruluşu" olarak tanımlayan ve Brüksel'de de şubesi bulunan German Watch, önemli üç yasal düzenleme talep ediyor:

Öncelikle Avrupalı şirketlerin, kardeş şirketleri ve hatta diğer ülkelerdeki tedarikçi kuruluşlara da kefil olmaları isteniyor. Bu sayede hükümetlerin ve işletmelerin sorumluluktan kaçmalarını engelleneceği savunuluyor. İkinci talep, işletmelerin ticarî faaliyetlerine ait sosyal ve ekolojik bir rapor hazırlamaları. Bu teze göre, tüketiciler de sorumluluk almış üreticileri seçerek mağdur olma riskini azaltmış olacak. Üçüncü talebi ise Avrupa İşletme Sorumluluğu Birliği'nden Gustavo Hernandez şöyle açıkladı:

"Kalkınmakta olan ülkelerin vatandaşları, Avrupalı işletmelerden zarar gördüklerinde, Avrupa mahkemelerine ulaşma hakları olabilmeli. Bu konuda hâlâ önemli bir hukukî açık bulunuyor. Bu işletmeler, sosyal sorumluluklarından kaçabiliyor. Bu her yerde varolan bir sorun. 21'inci yüzyıldayız ancak yasalarımız hâlâ 20'inci yüzyıldan kalma."

AB Hazırlık İçinde

"Öncelikle bu şekilde zarar gören ülkelerin, suç işleyen işletmelere karşı hukukî süreci başlatmada kararlı olması gerekiyor. Bu her zaman kolay olmuyor. Bu nedenle AB bu tür ülkelere kalkınma yardımı yapmanın yanı sıra işler durumda bir hükümet ve hukuk sisteminin kurulmasına da yardımcı oluyor" diyen AB Komisyonu Sanayi ve İşletmeler Genel Müdürlüğü yetkililerinden Thomas Dodd, AB'nin tam da bu sorunu çözüme kavuşturmada kararlı olduğunu ifade etti. AB Komisyonu, işletmelerin sorumluluğu konusunda yeni bir strateji belgesi açıklayacak. Yıl sonuna kadar ise işletmelerin diğer ülkelerdeki ticarî faaliyetleri hakkında rapor sunmalarını sağlayacak bir yasa tasarısı hazırlanması planlanıyor. (dw)

"Öncelikle bu şekilde zarar gören ülkelerin, suç işleyen işletmelere karşı hukukî süreci başlatmada kararlı olması gerekiyor. Bu her zaman kolay olmuyor. Bu nedenle AB bu tür ülkelere kalkınma yardımı yapmanın yanı sıra işler durumda bir hükümet ve hukuk sisteminin kurulmasına da yardımcı oluyor" diyen AB Komisyonu Sanayi ve İşletmeler Genel Müdürlüğü yetkililerinden Thomas Dodd, AB'nin tam da bu sorunu çözüme kavuşturmada kararlı olduğunu ifade etti. AB Komisyonu, işletmelerin sorumluluğu konusunda yeni bir strateji belgesi açıklayacak.

Görseller: http://doyourpart.com/wp-content/uploads/2010/07/trash-heap-10_electronics_46391068.jpg
http://1.bp.blogspot.com/-Kj223bLy1Qg/TfO5kM-vx2I/AAAAAAAAAPw/2EwmfSYKKpo/s1600/100_2080.JPG
http://kent43.com/panel/dosya/b_1647858153.jpg
http://www.exchangemyphone.com/Uploads/media/0001AH%282%29.jpeg

YENİ DÜNYAYI YÖNETİM ARACI: GIDA
KÜRESEL GIDA GÜVENLİĞİ TEHLİKEDE

Turquie Diplomatique

Kalkınmakta olan ülkelerin gözü, büyük tarım arazilerinde. Mali açıdan güçlü, kalabalık nüfusa sahip, ancak su kaynakları açısından yoksul olan ülkeler, gelişmenin eşiğindeki ülkelerde hızla toprağa yatırım yapıyor. Çin, Güney Kore, Körfez ülkeleri ya da Hindistan gibi ülkelerden kamu ya da özel yatırımcılar, kalkınmakta olan ülkelerde satın alma ya da kira anlaşmalarıyla dev tarım arazilerini kendine bağlıyor. Buralarda üretilen gıda maddeleri, sadece yatırımı yapan ülkeye ihraç ediliyor.
Dev arazilerde yerli halk yerlerinden sürülüyor, en büyük zararı kalkınmakta olan ülkelerdeki halk görüyor.

Gıda sıkıntısı ve fiyat patlamasının önlenebilmesi için küresel gıda pazarının yeniden yapılandırılması talep ediliyor. Dünya nüfusuna paralel olarak talep artarken, iklim değişikliğinin yol açtığı rekolte düşüşü krizlere davetiye çıkarıyor. Dünyanın çeşitli bölgelerinde açlık krizinin yeniden gündeme gelmesi söz konusu. Gıda maddesi güvenliğinin serbest piyasa mekanizmasına bırakılmasını artık kimse istemiyor. Artan dünya nüfusu karnını verimsiz toprakların ürünleriyle doyurmak zorunda. Çoğu kalkınma halindeki ülkede refah düzeyinin yükselmesi de kişi başına düşen et tüketiminin artmasına, biyo yakıt talebindeki patlama da, gıda maddesi üretilen tarımlık arazinin sınai tarımcılığa ayrılmasına yol açıyor. Buna bir de borsalarda dönen dolaplar ekleniyor. Emtia borsalarındaki spekülasyon fiyatları şişiriyor. 20'ler Grubu tarım bakanları işte bu çarpıklıkların nasıl giderilebileceğini ve küresel gıda maddesi ikmalinin teminat altına alınabileceğini görüşmek üzere Fransa'nın başkenti Paris'te buluştular.

Afrika Yardım Bekliyor

Afrika'da tarım ve beslenme güvenliğini teşvik amacıyla kurulan ve hükümetlerle sivil toplum kuruluşları, araştırma enstitüleri ve yatırımcılar arasında köprü işlevi gören Gıda, Tarım ve Doğal Kaynak Analizleri Merkezi'nin direktörü Lindiwe Majele Sibanda, açlık tehlikesiyle mücadelede sanayi ülkelerine önemli görev düştüğünü söyledi. Sibanda, Sekizler ve 20'ler gruplarından, gıda maddesi güvenliğini küresel gündem maddesi yapmalarını ve bunun için gerekli kaynağı temin etmelerini istedi. Sibanda, uluslararası işbirliği olmadan sonuç alınamayacağını, sanayi ülkelerinin küresel tarımcılığa yatırım yapmaları gerektiğini ve birçok Afrika ülkesinin bu alanda örnek alınabilecek adımlar attığını belirtti. Afrikalı uzman, Afrika milli bütçelerinin yüzde onunun tarıma ayrılmasının kararlaştırıldığını ve bu oranın şimdişe kadar yüzde biri ancak bulduğunu anlattı.

Spekülasyon Önlenmeli

Ekonomik ışbirliği ve Kalkınma Teşkilatı OECD de 20'ler buluşmasından önce tarım bakanlarına bazı önerilerde bulundu. Teşkilatın, BM Gıda ve Tarım Örgütü ile ortaklaşa hazırladığı raporda, piyasa mekanizmaları düzeltilmediği ve tarıma daha fazla yatırım yapılmadığı takdirde dünyanın çeşitli bölgelerinde ?açlık ayaklanmalarının' patlak verebileceği uyarısında bulunuluyor. Her iki teşkilat da, gıda maddeleriyle spekülatif borsa işlemleri yapılmasını önleyecek mekanizmalar hazırlanmasını talep ediyor. Almanya, 20'ler Grubu buluşması için Fransa tarafından hazırlanan inisiyatifi destekliyor ve aşırı fiyat dalgalanmalarını önlemek amacıyla bir eylem planı hazırlanmasını istiyor. Ürünün daha iyi silolanarak kayıpların asgariye indirilmesi de bu plana dahil. Öncelikle fakir ülkelerde yanlış nakliye ve depolama yüzünden ürünün yarısı heba oluyor.

Bonn Üniversitesi Kalkınma Araştırmaları Merkezi'nden Joachem von Braun küresel gıda güvenliğinin ön şartı olan sürdürülebilir tarımcılığın ihmal edilmesi yüzünden verimli toprakların tükenmek üzere olduğuna işaret etti. Von Braun, 'Karşılaştığımız en önemli problem tarımlık arazinin tüketilmesi, ihmale uğratılması, hasta edilmesidir. Bence toprak en fazla üvey evlat muamelesi gören doğal kaynaktır', dedi. Bu nedenle kalkınma örgütleri gibi von Braun da, sürdürülebilir tarımcılığa daha fazla yatırım yapılmasını ve siyasi düzeyde de kalıcı düşüncenin hakim kılınmasını talep ediyor.

Zenginlerin Gözü Yoksulun Toprağında

Kalkınmakta olan ülkelerin gözü, büyük tarım arazilerinde. Mali açıdan güçlü, kalabalık nüfusa sahip, ancak su kaynakları açısından yoksul olan ülkeler, gelişmenin eşiğindeki ülkelerde hızla toprağa yatırım yapıyor. Çin, Güney Kore, Körfez ülkeleri ya da Hindistan gibi ülkelerden kamu ya da özel yatırımcılar, kalkınmakta olan ülkelerde satın alma ya da kira anlaşmalarıyla dev tarım arazilerini kendine bağlıyor. Buralarda üretilen gıda maddeleri, sadece yatırımı yapan ülkeye ihraç ediliyor. Dev arazilerde yerli halk yerlerinden sürülüyor, en büyük zararı kalkınmakta olan ülkelerdeki halk görüyor.

Madagaskar hükümeti, ülkenin tarım arazilerinin dörtte birini, 2008 yılında Güney Koreli Daewoo firmasına satmak istedi. Ancak bu plan çiftçiler hesaba katılmadan yapılmıştı. Planların kamuoyuna yansımasının ardından şiddetli protesto gösterileri düzenlendi. 2009 yılının ilkbaharında, öfkeli çiftçiler, Madagaskar hükümetini devirdi.

Nüfusu kalabalık ya da su kaynakları kısıtlı olan Çin, Hindistan, Güney Kore ve Körfez ülkeleri, kendi gıda ihtiyaçlarını temin edebilmek için kalkınmakta olan ülkelerde çok geniş araziler satın alıyorlar. Araziler için ödenen milyarlar, bu ülkelerin hükümetlerinin cebine giriyor. Katolik yardım örgütü Misereor'dan Martin BröckelmannSimon, söz konusu arazileri nesiller boyu işlemiş yerli çiftçilerin elinin ise boş kaldığına dikkat çekiyor. BröckelmannSimon, "Geleneksel ekim sistemleri, toprağın kullanılmıyor gibi kabul edilmesine ve üzerinde binlerce çiftçi ailesi yaşamasına rağmen, görevdeki hükümetler tarafından satılmasına yol açıyor. Bu insanların kısa bir süre içinde topraklarını terk etmek zorunda kaldığına sıkça tanık oluyoruz" diyor.

Katar Liman Yapıp Arazileri Ekiyor

Kalkınmakta olan ülkeler yurtdışından gelen sermayeye bağımlılar. Bu nedenle hükümetler, toprağa meraklı devlet ve işletmeleri cezbetmek için her tür taviz ve kolaylığı gösteriyor. Bu milyarlık yatırımlardan çiftçilerin cebine tek kuruş bile girmiyor. Bu paralar prestijli projelere aktarılıyor. Kenya buna bir örnek. Katar Emirliği, Kenya'da 40 bin hektarlık arazide sebzemeyve ekimi yapıyor. Bunun karşılığında 2 milyar 300 milyon dolarlık bir yatırımla Kenya'da bir limanın modernizasyonunu üstleniyor.

Öte yandan, sanayi ülkeleriyle kalkınmanın eşiğindeki ülkelerin giderek artan enerji ihtiyacı nedeniyle dev araziler biyodizel üretimi için ayrılıyor. Örneğin Çin, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde dünyanın en büyük hurma yağı plantasyonunu kurmayı planlıyor. Bu iş için kiralanan arazinin 2 milyon 800 bin hektar büyüklüğünde olduğu belirtiliyor. BröckelmannSimon, yerli tarıma zarar verilmesinin kalkınmakta olan ülkeler için ciddi sonuçları olacağını belirtiyor. BröckelmannSimon, "Bu yatırımlara hedef olan ülkelerin gıda bağımsızlığı, büyük ölçüde tehlikeye giriyor ve böylece açlık, kentleşme ve yoksulluk gibi konularda sorunlar artıyor" ifadelerini kullanıyor.

33 Milyon Hektarlık Arazi Satışı

Bu arazilerin satışı çoğunlukla gizli yapıldığından boyutu ile ilgili kesin rakamlar verilemiyor. BM Gıda ve Tarım Örgütü'nün tahminlerine göre, 20062009 yılları arasında sanayileşmiş ve kalkınmanın eşiğindeki ülkeler, kalkınmakta olan ülkelerde yaklaşık 33 milyon hektarlık arazi satın aldı. Bu neredeyse Almanya büyüklüğünde bir alana denk geliyor. Washington'daki Uluslararası Gıda Politikası Enstitüsü, bu yatırımların tutarının 30 milyar doları bulduğunu tahmin ediyor. Yardım örgütü Oxfam'ın Almanya kolundan Marita Wiggerşale, üç yıl önce finans krizinin ortaya çıkmasından bu yana toprak satın alımlarının hızla arttığına dikkat çekiyor ve ekliyor: "2008 yılından bu yana gıda fiyatları çok güçlü bir şekilde arttı ve o dönemde bu toprak satın alma eğilimi de güçlendi. Doğal olarak araziler, çekici bir yatırım aracı haline geldi. Bu nedenle, spekülatif arazi satışları yaşandı." BM Gıda ve Tarım Örgütü, hükümetler ve sivil toplum örgütleriyle birlikte bu sorunu çözmek için uluslararası bir düzenleme üzerinde çalışıyor. Düzenlemenin yıl sonuna kadar yürürlüğe sokulması hedefleniyor. Oxfam'dan Marita Wiggerşale, böyle bir düzenlemeyle, ülke hükümetlerine, halkları karşısında hesap verme yükümlülüğü getirilmesi gerektiğini vurguluyor.

Romanya'da tarım arazilerine hücum

Tarım alanlarından kar sağlamak isteyen batı Avrupalı şirketler, doğu Avrupa ülkelerinde yatırımlarını artırdı. Bu ülkelerde tarım alanlarının ucuz olması, yatırımları teşvik ediyor. Avrupa Birliği'ne üye hiçbir ülkede tarım alanları Romanya'daki kadar ucuz değil. Bir kaç yıl önce AB'ye katılan Romanya'da, iyi kalitede tarım alanının hektarı bin ila üç bin Euro arasında değişirken, bu rakam Almanya'nın batısında bunun beş hatta on katı dolayında.

Orta ve uzun vadeli düşünüldüğünde Romanya'da tarım alanları fiyatlarının artacağı aşikâr. En azından merkezi Almanya'nın Hamburg kentinde bulunan Agrarius şirketi bu görüşte. Bir kaç yıl önce kurulan şirket, Romanya'daki tarım alanlarını cazip bir yatırım aracı olarak görüyor. Agrarius firmasının Romanya sorumlusu tarım bilimleri uzmanı Gerald Kraemer, Romanya'da tarıma yatırım yapmayı teşvik eden pek çok neden olduğunu söylüyor. Kraemer bu nedenleri, "burada tarım alanlarımız var. Eğer bir ülkenin tarımda potansiyeli varsa ki Romanya 1950'li ve 60'lı yıllarda tarım ürünleri ihraç eden bir ülkeydi burada firma olarak faaliyet göstermek ve mülk sahibi olarak yükselen tarım ürünleri fiyatlarından kar sağlamak çok doğru bir girişimdir" sözleriyle açıklıyor.

AB'nin Etkisi

Uzman Karemer'e göre, Avrupa Birliği üyeliği Romanya'daki tarım alanlarının fiyatlarının yükselmesinde etkili oldu. Üye olduktan sonra Avrupa Birliği'nin tarım teşviklerinden yararlanmaya başlayan Romanya'da tarım sektörü hızlı şekilde modernleştiriliyor. Bu da diğer AB ülkelerinde faaliyet gösteren şirketlerin Romanya'daki yatırımlarını artırmasına neden oluyor. Agrarius Şirketin'den uzman Gerald Kraemer, yatırım için Romanya'yı seçmelerinin nedenini şöyle açıklıyor: "Doğu ülkelerinin batı Avrupa ülkelerine uyum sağlayabilmesi için bazı kriterleri yerine getirmek zorunda oluşu, bizim Romanya'da tarım alanları satın almamızın en önemli nedeni. Zira biz tarım alanlarının ekonomik değerinin giderek artacağını düşünüyoruz."

Hedef "Tarım Bankacılığı"

Romanya'da yatırım yapan Agrarius Şirketi, benzer bir eğilimin Almanya'nın doğudaki eyaletlerinde de ortaya çıkacağı görüşünde. Bu nedenle firma Almanya'nın doğusundaki sosyalizm döneminde devlete ait olan tarım alanlarının özelleştirilmesi müzakerelerine de aktif olarak katılıyor. şirketin hedefi, tarım alanları ile bir çeşit ?tarım bankacılığı' yapmak. Bu, son yıllarda özellikle Güney Amerika ülkelerinde uygulanan bir yöntem. Bu ülkelerde yatırımcılar, fiyatlar düşükken tarla ve tarıma elverişli araziler satın alıyor, fiyatlar yükseldiğinde buraları elden çıkarıyor.

Romanya Yabancı Yatırımcıdan Memnun

Romanya'da hâlihazırda tarım alanları satın almış olan ve buraları işleten çok sayıda Batı Avrupalı şirket var. Ancak Agrarius, tarım alanlarına yatırım yapan ve hisselerini borsada satışa çıkaran ilk şirket. Romanya'da tarlaları nadasa bırakmak yasak, hatta para cezası var.

Romanya Tarım Bakanlığı'nda hukukçu ve uzman olarak görev yapan Valentin Apostol, böylece spekülasyonların önüne geçildiğini söylüyor. Apostol, ciddi yatırımcıların ülkeye gelmesinden ise memnuniyet duyduklarını, geri kalmış Rumen tarımının buna ihtiyacı olduğunu belirtiyor. Apostol, "yatırımcılar istihdam sağlıyor, Rumen çiftçilerine kıyasla çok daha farklı çalışma şartları oluşturuyorlar ve modern teknolojiyi ülkeye getiriyorlar. Yabancı tarım yatırımcısının ülkede olması bizim tarımda yapısal ve teknolojik seviyemizin yükselmesine neden oluyor. Bu da tüm Romanya'da refahın yükselmesine yol açıyor" şeklinde konuşuyor.

Gıda Korkusunun Dönüşü

Gıda yokluğu, nadiren insanları açlığa sürüklüyor. Bugün tüm dünyada herkese yetecek kadar ürün yetiştiriliyor. Asıl sorun ise gün geçtikçe daha çok insanın, ihtiyaç duyduğu gıdayı alamaması. Gıda fiyatlarındaki son artış öncesinde de 1 milyar insan kronik seyirli açlıktan mustaripti. Yeterli beslenemeyen 2 milyar insanla birlikte bu sayı 3 milyara ulaşarak dünya nüfusunun yarısının gıda tehlikesi altında olduğunu gösteriyor.

Küresel gıda fiyatları, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) 1990 yılında ilk defa fiyatları denetlemesinden bu yana en yüksek seviyeye ulaşmış durumda. Dünya Bankası tahminlerine göre gıda fiyatlarında yaşanan son artışla birlikte, gelişmekte olan ülkelerde yaşayan 44 milyon insan da yoksulluk çizgisinin altına düştü.

Mısır, buğday, soya fasulyesi ve pirinç gibi temel tahıl ürünleri ve yemeklik yağ fiyatlarındaki hızlı artışın sonuçları dünya genelindeki tüm evlerde hissediliyor. Hemen hemen herkesin yaşam standardı düşerken, orta sınıf gıda alışverişinde daha dikkatli davranmaya başladı. Yoksulluk sınırına yakın insanlar, bu sınırın altına düşmemek için büyük çaba sarfetse de bu artış en çok yoksul insanları çaresiz bıraktı. Büyük oranda devlet ve kâr amacı gütmeyen uluslararası kuruluşlar tarafından gelen talepler doğrultusunda, 19601980 arası başlayan Yeşil Devrim (Green Revolution) ile birlikte gıda üretiminde ciddi bir artış yaşandı.

Fakat gıda arzındaki azalmaya ek olarak, hayvancılığı sürdürebilmek adına tahılların kullanılması ve artan nüfusla birlikte talep de artış gösterdi. Gelişmekte olan ülkelerde devlet tarafından sağlanan tarımsal kalkınma yardımlarında görülen büyük düşüş de sorunun büyümesine neden oluyor. 1980'den günümüze tarımsal gıda yardımında yarıdan fazla azalma görülürken, aynı süreçte Dünya Bankası da 1980'de 7.7 milyar dolar tarım kredisi verirken, 2004 yılında bu rakamı 2.2 milyar dolar seviyesine indirdi. Bu kesintiler yaşanırken, tahıl verimliğini artırmak için elzem olan tarımsal araştırma ve geliştirme programları da gelişmekte olan ülkelerin tümünde azalmaya başladı.

Öte yandan, özel sektörde faaliyet gösteren tarımsal işletmeler, kamusal işletmelerin harcadığı miktardan daha fazlasını araştırma programlarına yatırıyor. Gelişmekte olan ülke hükümetleri de çiftçilere yaptığı yardımı azaltarak gıda pazarlaması, depolama, taşıma ve kredi desteği gibi alanlardan da çekilmeye başladı. Bunlar yaşanırken, zengin ülkeler hala çiftçilere destek sağlayarak onları korumakta, böylece gelişmekte olan ülkelerdeki gıda üretimini baltalamakta.

Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü, tarım ticaretindeki liberalleşmenin orta vadedeki en iyi çözüm olduğunu savunuyor. 1980'lerden bu yana, gıda ihraç ederek döviz girişine izin vermesi için ülkelere baskı yapılıyor. Bunun sonucunda, birçok fakir ülke, yetiştirmekten vazgeçerek ucuz pirinç ve buğday için yönünü dünya pazarına çevirdi. Önceden ürettiği miktar kendisine yeten birçok ülke ve bölge artık büyük oranda gıda işal ediyor. Bu şekilde artan gıda fiyatları, dünyanın en fakir insanları için daha çok ıstıraba neden oluyor.

Gıda krizine başka faktörler de neden oldu. Sera gazı salımının neden olduğu iklim değişiklikleri su temini sorunlarını artırıyor. Çölleşmeye de neden olan bu değişikliklerin neden olduğu aniden gelişen kötü hava olayları da dünya genelinde tarımı olumsuz bir şekilde etkiliyor. Ormanların yok edilmesi, toprak erozyonu, aşırı avlanma, iç piyasadaki yabancı etkisi, imalat ve hatta çiftçilik bile bu sorunda önemli bir rol oynuyor.

Artan petrol fiyatları da gıda fiyatlarını etkiliyor. Çünkü, ticari amaçlı yapılan tarım, makinelerde kullanmak, ürünleri taşımak, gübre ve böcek ilaçı için gerekli kimyasalları üretmek için petrol ve gaz kullanıyor. Dahası, tahıl ürünlerinin biyoyakıt için üretilmesi de beşeri tüketim imkanını azaltıyor. Zengin ülkeler, biyoyakıt üretimini artırmak için cömert yardımlar ve teşvikler sunarken, yoksul ülkeler biyoyakıt üretimini desteklemekte yetersiz kalıyor. Bazı biyoyakıtlar, şüphesiz, daha uygun maliyetli ve diğerlerine nazaran daha çok enerji tasarrufu yapıyor. Bazı değişik biyoyakıtlar ise farklı fırsat maliyetlerine sahip (örneğin şeker fiyatlarında önemli fiyat artışı görülmedi). Bu yüzden biyoyakıtlar üzerinde yürütülen tartışmanın daha çok nitelik kazanmasına ihtiyaç var.

Spekülasyon ve istifçilik de gıda fiyatlarında artışa neden olabiliyor. Son yıllarda görülen sekürtizasyon (menkul kıymetleştirme), daha kolay online ticaret ve diğer finansal gelişmeler, vadeli emtia ve vadeli işlemler piyasalarında spekülatif yatırımlara yol açıyor. 2007'i sonu itibariyle derinleşen ve yayılan finansal krizle birlikte, yatırımlar emtia piyasalarına yöneldi ve doların düşüşü bu tür yatırımların müsebbibi oldu. Gerçeği söylemek gerekirse, doların düşüşü ve yatırımların yer değiştirmesi, uzun vadede aşamalı artışa neden olan faktörlerden daha iyi bir şekilde gıda fiyatlarındaki artışı açıklıyor olabilir. Bugün dünya, gıda güvenliğiyle mücadele ediyor, gıda yokluğuyla değil. Tabii ki gıda fiyatlarında artış nedeniyle aç veya yetersiz beslenmek durumundaysanız, bu farklılık size bir anlam ifade etmeyecektir.

2011 ve Gıda Krizi

Buğday fiyatları İngiltere'de yeni rekorlara koşuyor. Cezayir'de ayaklanmalar artıyor. Rusya baharda otlatma dönemine kadar sığır sürülerinin yem ihtiyacını karşılayabilmek için tahıl işal etmekte. Yüzde 18 olan yıllık yiyecek enflasyon oranı ise Hindistan'da protestolara neden oluyor. Buğday ve mısır için Çin hedefini yurtdışına çevirdi. Meksika hükümeti tortilla fiyatlarıyla başa çıkamayacağı endişesiyle mısır stokluyor. Ve 5 Ocak'ta BM Besin ve Tarım örgütü yaptığı açıklamada Aralık ayı besin fiyat endeksinin tüm zamanların en yüksek seviyesinde olduğunu belirtti.

Geçmiş yıllarda besin maddelerindeki artışın sorumlusu iklim olsa da bugünlerde besin maddelerine olan arz/talep oranı fiyatları yükseltiyor. Talebin artmasına nüfus artışı, refah seviyesinin yükselmesi ve araç yakıtı olarak tahılların kullanımı neden oluyor. Toprak erozyonu, yer altı su havzalarının tükenmiş olması, toprağın tarım dışı faaliyetler için kullanılması ve sulama kanallarındaki suyun şehre yönlendirilmesi gibi nedenlerden dolayı da denklemin arz tarafı talebi karşılamakta yetersiz kalıyor.

İyi haberler almıyor da değiliz: 1970 yılında yıllık yüzde 2'ye ulaşan nüfus artış hızı 2010 yılında 1,2 seviyesinin de altına düştü. Fakat 1970'ten bu yana dünya nüfusunun ikiye katlanmış olması nedeniyle her yıl 80 milyon kişi dünyaya adım atıyor. Bu akşam yemek masasına 219 bin fazladan insan karnını doyurma umuduyla oturacak ama birçoğu boş tabaktan başka bir şey bulamayacak. Yarın akşam 219 bin kişi daha bize katılacak ve bir noktadan sonra bu durmak bilmeyen büyümeden dolayı yeryüzünün tarım alanlarının ve su kaynaklarının sınırları zorlanacak. Nüfus artış hızından başka sorunlar da var. 3 milyar insan besin zincirini zorlayarak daha fazla tahıl içerikli yiyecek ve kümes hayvanlarının ürünlerini tüketmekte. Hızlı bir şekilde gelişmekte olan ülkelerdeki et, süt ve yumurta tüketimindeki artışın tarihte eşi benzeri yok. Çin'deki toplam et tüketimi şimdiden Birleşik Devletler'deki tüketimin iki katı.

Tahıla olan talepte iki kat artış gözlemlenirken aynı zamanda arz tarafında da yeni sıkıntılar baş gösteriyor. Toprak erozyonu gibi çoktandır bilinen sorunlar artmakta. Yeryüzündeki tarım alanlarının üçte birinin humusunu kaybettiği ve böylece bu toprakların verimliliğini yitirdiği tahmin ediliyor. Çin'in kuzeybatısında, Batı Moğolistan'da ve orta Afrika'da çölleşmeye başlayan araziler 1930 yılında ABD'de görülen çölleşmeyi gölgede bıraktı.

Uydu görüntüleri bu bölgelerdeki toz fırtınalarının milyonlarca ton humusu da beraberinde götürdüğünü gösteriyor. Çin'in kuzeyinde yeşil alanların tahrip edilmesi ve tarım alanlarının sele gömülmesi nedeniyle 24 bin köy tamamen veya kısmen terk edildi. Toprak erozyonunun son derece şiddetli olduğu Moğolistan ve Lesoşo gibi ülkelerde tahıl hasadında ciddi bir azalma görülmekte. Ara sıra toprağın tamamen işlevsizleştiğine de tanık olunuyor. Bunun sonucunda da açlık ülkeyi kasıp kavuruyor ve işalata olan ihtiyaç artıyor. Haiti ve Kuzey Kore gibi erozyonla mücadele eden ülkeler yurt dışından gelen yiyecek yardımına müzmin bir şekilde muhtaç.

Sulak araziler Orta Doğu'da özellikle de Suudi Arabistan, Suriye, Irak ve Yemen'de yok olmaya başlıyor. Suudi Arabistan'da üretim keskin bir düşüş gösteriyor. 2007'den 2010 yılına gelindiğinde buğday üretiminin üçte iki oranında azaldığı görülüyor. 2012 yılına gelindiğinde buğday üretimi büyük ihtimalle tamamen sona erecek ve ülkeyi işal tahıla muhtaç bırakacak. Orta Doğu'daki Arap ülkeleri su kıtlığının tahıl üretimini azalttığına ilk şahit olan ülkeler olarak karşımıza çıkıyor. Yine de asıl büyük su kıtlıkları Hindistan'da yaşanıyor. 175 milyon insan bu durumdan muztarip.

Son on yılda küresel tarım faaliyetlerinin önündeki bir diğer engelin ortaya çıkışına şahit olduk: Teknolojinin işe yaramaması. Gelişmiş tarım ülkelerinde ürün elde edebilmek için çiftçiler mevcut tüm teknolojiyi kullanıyor. Tahıl sayısında dönüm başına sürdürülebilir bir artışa imza atan ilk ülke olan Japonya'da bile son 14 yıldır pirinç üretiminde bir artış gözlemlenemedi.

Güney Kore ve Çin'deki pirinç mahsulü Japonya'yla aralarında olan farkı kapatmak üzere. Bu iki ülkedeki çiftçilerin de Japon çiftçilerin yaşadıkları sorunlarla uğraşmak zorunda kalacağını hesaba katarsak, dünyanın pirinç mahsulünün yaklaşık üçte birinin daha çok pirinç üretim potansiyeli taşımayan ülkeler tarafından sağlanacağını söylemek mümkün. Aynı durum Avrupa'da da görülüyor. Fransa, Almanya ve Birleşik Krallık'ta elde edilen buğday hasadı bir artış göstermiyor. Bu üç ülkenin toplam buğday hasadı dünya üretiminin sekizde birine denk geliyor. Sanayinin kurulması için toprak gerekiyor, ayrıca satılan araba sayısının sürekli artış göstermesi ve otoyollara duyulan ihtiyaçtan ötürü Kaliforniya'da, Nil nehrinin yatağında, Çin ve Hindistan gibi ülkelerde tarım alanları tahrip edilmekte. 2011 yılında 20 milyon aracın satılması beklenen Çin bu alanda liderliği kapmış gözüküyor.

Büyümekte olan şehirler daha çok su kaynağına erişebilmek için çiftçilerle yarışıyor. Bir damla suyun bile önem arz ettiği Orta Doğu'daki birçok ülkede, Çin'in kuzeyinde, ABD'nin güneybatısı ve Hindistan'ın birçok bölgesinde suyun şehirlere yönlendirilmesi besin üretimi için daha az su kullanılmasını gerektiriyor. Son yıllarda çiftçilerin Los Angeles ve San Diego'daki milyonlarca susuz insana "su satması"ndan ötürü Kaliforniya, yaklaşık 1 milyon dönüm sulak arazisini yitirdi.

Artan sıcaklıklar dünyanın rekor seviyede gösterdiği talebin karşılanması için atılan adımları yetersiz kılıyor. Hasat ekolojistlerine göre sıcaklıktaki her bir derecelik artış elde edilen tahılda yüzde 10'luk bir azalmaya neden oluyor. 2010'un yaz aylarında sıcaklıkların mevsim normallerinin üstünde seyrettiği Rusya'da buna şahit olduk. Uzun vadede Grönland ve Batı Antarktika'daki eriyen buz tabakalarıyla beraber okyanusların sıcaklıklarının artması bu yüzyıl içerisinde deniz seviyesini 10 metre kadar artırabilir. 5 metrelik bir artış bile Bangladeş'teki pirinç tarlalarının sel ile boğulmasına neden olabilir. Buna ek olarak dünyanın iki numaralı pirinç ihracatçısı Vietnam'daki Mekong deltası için bu artışın bir risk teşkil etmesi muhtemel. Bu da Asya kıtasındaki toplam 19 pirinç deltasının sayısında ciddi oranda bir azalışa neden olacaktır. Dünyadaki tahıl ve soya fasulyesi fiyatlarındaki güncel artış geçici bir sorun değil. Her şeyin normale döneceğini söylememiz artık çok zor. Çünkü sürekli değişen iklim sisteminde dönülecek bir norma rastlamak mümkün değil.

Artık ağır silahlı süper güçler arasındaki bir sorun olmaktan çıkan besin krizi, küresel geleceğimizi tehdit ediyor. Hükümetler askeri alanda yaptıkları harcamaları hızlı bir şekilde gözden geçirip bunun bir bölümünü iklim değişikliğine uyum sağlama çabalarına, toprağın korunmasına ve nüfusun dengeli bir şekilde seyretmesine harcamalı. Hiçbir adım atılmazsa besin fiyatları artmaya devam edecektir.

Görseller:http://www.bbc.co.uk/blogs/africahaveyoursay/picture_somali_drought2.jpg http://www.healthymealplans.biz/wp-content/uploads/2009/Bread-Types.jpg

MEDYA, SANDIĞIMIZIN AKSİNE ASLINDA NE YAPIYOR?

YANLIŞ İDEOLOJİLERİN KÜLTÜRE NÜFUZU

Steven J. M. Jones

Medya kuruluşlarının çoğu, öncelikle refah yaratma amaçlı tasarlanmış ticari kuruluşlardır. Bu şekilde olmayan çok az medya kuruluşu vardır ve onlar da zaten hükümetin finanse ettiği kuruluşlardır. İnanmak istediğimizin aksine , bu kuruluşların kendi finansörlerini de memnun etmek gibi bir yükümlülükleri bulunur. Bu medya sektörü, özel bir siyasi kesimin oyuncularını kendine çekme derdindedir ve bu siyasi kesimin varlığını (yani, işini gücünü, finansal geleceğini ve emeklilik primlerini) sürdürmesi tek bir yanılsamaya bağlıdır: Bizim çok daha sıkı yönetilmemiz, çok daha sıkı denetlenmemiz ve çok daha sıkı kısıtlanmamız?

Görev tanımı gereği, bizi çevreleyen dünya ve kendimiz hakkında bize bir şeyler söyleme ve demokratik bir toplumun fertleri olarak bilgilendirilmiş kararlar almamızı sağlama görevi medyanındır. Şimdiyse, gerçek duruma bakalım: Medya, insanlığın kendini içinde buluverdiği bağlantısız bir durumun aynası halini aldı. Haberler, güncel gelişmeler ve hatta diziler ve izlediğimiz reality showlar, bize yeniden farklı şekillerde yansıtılan "kutupsallık dini"ni materyalizm, kin, nefret, cinayet, idolleştirme ve ayrılık tetikliyor. Neredeyse tüm televizyon programları, tıpkı bir uyuşturucu gibi bağımlılık yaratıyor. Oturma odalarımızın çoğu, zaman merkezindeki medya telkinlerinden kaynaklanan bu tek boyutlu "vaazlar", günlük yaşantılarımızdaki birçok olumsuz davranış özelliğini besliyor. Pembe dizileri bir yana bırakırsak, izlediğimiz haber ve güncel programların gerçek olduğuna inandırılıyoruz. Bu çoğu zaman tam da bu şekilde oluyor. Haberler giderek seçilmiş bir azınlık tarafından belirleniyor. Küresel medya sahiplerinin bizim işitmemiz ve görmemiz istediklerinin dışında görüşlere sahip olanlar ise, kendilerini, görüş ve bilgilerini sunabilecekleri bir platformdan yoksun halde buluveriyorlar.

Hükümetler ise, sadece çok güçlü bir kesimin oturma odalarımıza erişim imkanı edinmesini sağlıyorlar. Bunun için de, sokaktaki vatandaşın erişemeyeceği yüksek lisans bedelleriyle yayın frekanslarını satın alanlar üzerinde denetim kuruyorlar. Bunun sonucunda, tüm kalkınmakta olan ülkelerde gördüğümüz haberler özellikle AngloSakson etnisitesine bağlı olanlar, neredeyse tamamen aynı oluyor; hatta kelimesi kelimesine, görseli görseline kadar aynı. Bunun ardında da bir amaç var: bugün medyanın küresel kurumsal imparatorluklarının giderek daha da büyümesi ve güçlenmesi; bu süreçte karşılarına çıkan küçük oyuncuları da yiyip yutmaları. Çıkarları kontrol eden seçilmiş bir azınlık ise, kamuoyunu, büyük ölçekli bir aldatmaca ile şekillendirmek suretiyle demokrasinin şeklini etkin şekilde bozuyorlar.

İzlediğimiz haber bültenleri, bu sözü edilen elit tabakanın arzu ettiği sonucu sağlamak için gereken yöne doğru dikkatimizi çekiyorlar. Kutupsallıkları artırıyor ve büyümesi için gereken ivmeyi sağlıyorlar. Nefret ve "ben bilirimcilik" hisleri, denge yoksunluğu ve haber bültenlerinde gerçekliğin saptırılması ile birleşince, mücadele vereceğimiz / veya daha şimdiden mücadelesini verdiğimiz savaşlar için "erkek gücü" sağlayacak yakıtı temin ediyorlar.

Televizyonun topluma ilk nüksettiği zamanlarda, diktatör nitelikteki insanlar, kamuoyunu şekillendirmek üzere kesintisiz ve mükemmel bir araç bulmuş oldular. Bunu da, izlediğimiz haberler ve programları filtrelemek suretiyle, sahne ardından yapmaya çabaladılar. Televizyonda halka yönelik ilk yayının Adolf Hitler tarafından Münih'te açılışı yapılan Olimpiyat Oyunları olması ilginçtir. Hitler, bu yeni iletişim aracının devasa potansiyelini anlamıştı. Özgürlük, bir halk için en güçlü özgürlük aracı olabilir; ancak aynı zamanda en güçlü propaganda aracıdır da.

Akşam yemeği sırasında veya hemen sonra, ortalama bir ailenin dayanabileceği oranda şiddet içeren bir haber göstermek, "doğru muhabirlik" olarak kabul ediliyor. Bu şiddet, neredeyse her zaman için, hukuk ve düzeni teşvik etmeye veya kamuoyunu ülke dışındaki bir anlaşmazlığa ilişkin şekillendirmeye yönelik olarak görülüyor.

Milletlerimizin dünya çapında bu zamana değin maruz kaldığı şiddetin derecesini öğrensek dehşete kapılırdık ve derhal, bizi yöneten insanlara karşı ayaklanırdık. Ancak, ne yazık ki bu açıklayıcı görüntüler bize gösterilmiyor. Propaganda, tam da istenildiği yöne doğru görüşümüzü yönlendiriyor. Rahatsız edici, öfke dolu, korku uyandırıcı görüntüler norm haline geliyor ve bunlar çoğu zaman bizi saf dışı bırakmak gibi bir önyargı üzerinden şekillendiriliyor.

Medyayı bugünkü haline getiren şey, ruhsal açlığımız ve sonu gelmeyen isteklerimizdir. İçimizden çoğumuz için, bizi en çok heyecanlandıran rüyalar, sahip olmayı en çok istediğimiz ürünle ilgili? Çoğumuz için, günümüzün en heyecan verici etkinliği, posta kutumuza gelen ve satın alabileceğimiz şeyleri içeren rüyalarla dolup taşan bir mail olabiliyor. Kanallar tamamen reklam odaklı. Medyanın sağladığı bilgi, alınan satılan türden bilgiler. Ancak bu durumun dünyamız üzerindeki gerçek etkilerini henüz tam anlamıyla algılayabilmiş değiliz. Medya, karar vermemiz için bize gereken bilgiyi sağlayan bir araçtan çok daha fazla bir anlam ifade ediyor. Daha büyük bir sefalet üretmemizi sağlayan yepyeni ham maddeleri, bize bizzat medya temin ediyor.

Bir hikayenin haber değeri taşıyıp taşımayacağını belirleyen temel etmenlerden biri; bu hikayenin yaratacağı ilgi düzeyidir. Bir hikaye ne kadar ilgi çekici olursa, insanlar onu daha fazla seyrederler; bu da televizyon kanalı için reklam geliri artışı anlamına gelir. Birbirimizi neredeyse birer rakip olarak görmeye şartlandığımız için, bir başka insanın acı çekişini görmekten heyecanlanıyoruz; bir taraf belirleyip, bizim tuttuğumuz tarafın kazanmasını izliyoruz. İşbirliği öykülerine ise, pek sık rastlanmıyor; zaten pek de popüler değiller. Aslolan, rekabeti izlemek. Ekranlarda işbirliği vakaları gösterildiğinde ise, bu genellikle bir takımın diğerine, bir ordunun ötekisine karşı işbirliği şeklinde tezahür ediyor. Bu ise, gerçek anlamda bir işbirliği sayılmaz. Hakiki işbirliği denildiğinde, tek bir takım, tek bir insanlık ve tek bir evren kastedilmeli; yoksa bir bütünün herhangi bir unsuru değil.

Doğal yaşamla ilgili gösterimlerde bile, tabiatta işbirliğinin olmadığı, hayvanların olmaları gerektiği gibi var oldukları öğretiliyor bizlere: yani, cinsiyetler arası sürekli bir savaş hali? Hayvanlara dair kendi öznel değerlendirmelerimizi empoze ettik; bu sırada da hayvan krallığı gerçekliğine gözlerimizi kapattık. Hayvanları doğal ortamında gösteren bir program izlerken, hayatın da bir savaş olduğuna inanmak istedik. Hayat, sürekli devam eden bir avlanma ve avlama haliydi. Gerçek doğal yaşamı deneyimleyenler ki bunlar sadece bir avuç insandır, bunun bir yanılsama olduğunu gayet iyi biliyorlardı. Film yapımcıları, bu heyecan verici sahneleri yakalamak için aylar ve bazen yıllar boyu sabredip bekliyorlar. Hayvanların güvenliklerini sağlarken istifade ettikleri barış ve özgürlük ortamının bir benzerini biz hayal dahi edemiyoruz.

Avcı hayvanlar, ancak gereksinim duyduklarında avlanıyorlar; genellikle de aşırı olanı veya zayıf olanı avlıyorlar. Dahası, hayvan krallığında cinsellik ve bunun ifadesi, düşündüğümüzden oldukça farklı: renkli, çeşitli ve doğal. Bizim için televizyon ekranlarında hayvan davranışlarını yorumlayanlar, çoğu zaman kendi sosyal inanış sistemlerinin etkisinde kalıyorlar; öznellikleri, dinsel inanışlarıyla ?çoğu zaman Hıristiyanlık ve Musevilik tetikleniyor.

Medya kuruluşlarının çoğu, öncelikle refah yaratma amaçlı tasarlanmış ticari kuruluşlardır. Arzu edilebilir bir program içeriği (ürün) satma ihtiyacı içerisinde olup, ticari çıkarlarını her şeyin üzerinde tutarlar. Bu şekilde olmayan çok az medya kuruluşu vardır ve onlar da zaten hükümetin finanse ettiği kuruluşlardır. İnanmak istediğimizin aksine, bu kuruluşların kendi finansörlerini de memnun etmek gibi bir yükümlülükleri bulunur. Bu medya sektörü, özel bir siyasi kesimin oyuncularını kendine çekme derdindedir ve bu siyasi kesimin varlığını (yani, işini gücünü, finansal geleceğini ve emeklilik primlerini) sürdürmesi tek bir yanılsamaya bağlıdır: bizim çok daha sıkı yönetilmemiz, çok daha sıkı denetlenmemiz ve çok daha sıkı kısıtlanmamız?

Devletin sahip olduğu medyada siyasi açıdan sola yatkın bir kesim; özel sektörün sahip olduğu medyada ise sağa yatkın bir kesim bulunuyor. İşte bir kez daha kutupsallık haliyle karşı karşıyayız. Önemli olan siyasi yönelimin yönü değil, bizzat kendisidir. Bu yönelimin sonucunda, insanlar birbirlerine karşı kışkırtılırlar. (Hiç söylemeye bile gerek yok; dini kesimlerin desteğini alan medya kuruluşları, o kesimler adına konuşurlar; bu kuruluşların benimsedikleri metotları bir kez daha yinelemek ise, zaman kaybından öteye geçmez.)

Medya günümüzün sorunları ve meydan okumalarıyla ilintili haberler yayımlıyor; ancak bu haberlerin yayımlanma şekli, büyük ölçüde yüzeysel. Medya, doğru şekilde bilgilendirildiğimiz şeklinde bir yanılsamayı empoze ederek bizleri aslında yanlış bilgilendiriyor. Terörizm, depremler, sel baskınları ve açlıklar hakkında hikayeler işitiyoruz. Görünmez bakteri ve virüs dünyasının gerçekleştirdiği ve giderek artan saldırılar karşısında zayıflığımızı hissediyoruz. Bu zayıflığın çözümünün de, ancak, medikal endüstrinin ardındaki büyük işletmelerin elinde olduğuna inandırılıyoruz. Bu haber bültenleri ise, sürekli daha fazla korku pompalamayı başarıyor. Herşey onlar ve bizle ilgili. Hepimizin "korkması" gereken başka bir kabile, başka bir din, başka bir ülke, başka bir hayvan veya başka bir hastalık var. Tek yapmaları gereken ise; bizim için bir şeyin kötü olduğunu bize söylemek. Biz ise, derhal onlara inanıveriyoruz. "Onlar", güvendiğimiz ve yönlendirmesinden yararlanmak istediğimiz baba

figürüne dönüştüler. Bu, bizim açımızdan ciddi bir hata; çünkü bu insanların çoğu son derece sorumsuz ve benciller. Bizim bizzat kendi kendimizi güçten düşürmemize, korkulara gark olmamıza, çekingenliğe bürünmemize yol açtılar. Her an bir tuzağa düşürülebileceğimiz endişesini taşımamıza neden oldular. Kendimize inanmaya karar verdiğimizde ve ancak bu durumda, kimse bizim düşmanımız olmaz. Kendimize inanmak, evrenin canlı ve zeki olduğu gerçeği karşısında gözlerimizi açmamızı sağlar. Evren "bize konuşur"; ancak bu konuşma, kelimelerle değil hislerle olur. Ve bu hisleri dinlememiz icap eder.

Şu an benimsediğimiz paradigmamız ise, ilkeldir; vatanseverdir; ve tehlikelidir. Diğer ülkelerin ulusal sporlarına karşı tutumumuz, bu anlamda bir örnek teşkil eder. Ulusal bir spor, vatanseverliği teşvik etmek üzere tasarlanmıştır; birçoğumuzun aslında bilmeden katkı sağladığımız sürekli ve uzatılmış bir savaş oyunudur bu sergilenen. "Bu rekabetçi seyirci sporu aracılığıyla, fiziksel melekeleri yerinde olan bir avuç bireyin faaliyet alanını yaratmış bulunuruz. Bu denli yüksek performans standartlarını yakalayamayan veya iştirak etmeyi arzu etmeyen çoğunluk açısından, katılım salt seyirliktir. Roma dönemi kolezyumunda gladyatörleri izleyen ilkel kalabalıklar gibi davranıyoruz. Bir kalabalığı peşinden en çok sürükleyen şey, mücadeledir. Sonuç ise, medya güdümlü toplumumuzun zindelik düzeyi, düşüşünü sürdürür."

Ticari reklamlar sırasında ise, çok daha kişisel bir düzeye inilmiş olunuyor. Bilinçsiz bir kişiye bir şey satmanın en iyi yolu, söz konusu kişinin bu şeye sahip olmamasıyla bağlantılı birçok korkudan yararlanmaktır. Bize çok daha fazla gençlik, güzellik, güç ve başarı vaat ediliyor , tüm bunlar ise, adil bir fiyat karşılığında bizim olabilir. Bunun için gereken tek çaba ise, biraz alışveriştir. Biraz daha fazla şeye sahip olma gereksinimi hiçbir zaman bitmez. Raftaki en son şeyi sepetimize doldurana kadar kısa dönemli bir duygu patlaması deneyimliyoruz; ancak bu sürecin yazılı olmayan bir güvencesi daha bulunuyor: eğer bu oyunun kurallarını takip eder isek, diğer herkesle aynı sona varacağız. Bu da; büyük olasılıkla daha yaşlı, daha hastalıklı olmamız ve en sonunda ölmemiz olacak. Hatta bazen reklamlar bize cenazemizi bile önceden ödememizi telkin ediyorlar!

Tüm bunlar yeterince karanlık bir tablo değil ise, bir diğer boyuta daha bakmakta yarar var ve bu boyut neredeyse tamamen bizlerden gizleniyor. Sürekli daha fazla tüketme isteğimiz, maddi dengesizlikleri ve sefaleti günbegün körükleyen küresel makineyi besliyor. Muhtemelen biliyorsunuzdur; ancak hatırlatmakta yarar var: eğer elektrik kullanımını, televizyonu ve hatta bu makalenin yer aldığı dergiyi satın alabiliyorsanız, şu anda insanlığın "şanslı" kesimi arasında olduğunuzu bilin. Dünya üzerinde yaşayanların çoğunun böyle bir lüksü bulunmuyor; çoğu okuyamıyor bile (aptal olduklarından değil; okumayı öğrenme fırsatı edinemediklerinden). İnsanların büyük bölümünün tek bir endişesi var: bugün karınlarının doyup doyamayacağı. Birçok kişi için, bu zorlu durum doğrudan emperyalizmin, tamahkarlığımızın, ruhsuzluğumuzun sonucu. En zengin milletler arasında bulunan bizler; yoksul ülkelerde yaşayan bir insanın ömründe bir kez tükettiği şeyi 15 ila 150 kez tüketmeye alışığız!

Bizim ucuz lükslerimiz, çoğu zaman "diğer yarımız"ın yaşadığı yerlerden geliyor. Bizim ucuz ürünlerimizi üretmek için (sadece Nike ve Gap'ten söz etmiyorum; aynı zamanda başka ürünler de var), birçok insan bir ay boyunca, Batılıların bir günde kazandığından bile az bir ücrete canlarını dişlerine takarak çalışıyorlar. Çünkü sofralarına ekmek götürebilmelerinin tek yolu bu? Bizim ucuz ürünlerimizden sağladıkları karlar ise, tamahkar Batılıların ve oligarkların avuçlarında kalıyor.

Belki de, bir avuç insana yönelik duygusal programlar aracılığıyla ilgimizi çeken parya şirketlere doğru kirli parmaklarımızı doğrultmak yerine, birey olarak gerçekten neye ihtiyaç duyduğumuzu araştırmalıyız. Satın aldıklarımızla ilgili suçluluk duygusuna kapılmaktansa, belki de bir şeyin görünümü değiştiği gibi onu çöp kutusuna atmak yerine elimizde olanlara bakmalıyız. Belki de elimizdekileri korumayı ve bozulduklarında tamir etmeyi öğrenmeliyiz. Toplum içinde bunları öğrenen kesimlere saygı duymalıyız. Genç jenerasyonun artık bu tür pratik, el becerisi isteyen şeylerle ilgilenmemesi ise, bizim açımızdan bir tehlike doğuruyor. İçi yönetici dolu bir mutfakta bir porsiyon yemek dahi pişemiyor. Hükümet yetkilileriyle, müsteşarlarla, müfettişlerle dolup taşan bir topluluk, bir yandan daha fazla yasal düzenleme icat edip onları uygulatma yolları araştırırken, bir yandan da işlevsel, yaratıcı, üretici veya kendi kendini devam ettirebilen bir toplum oluşturamaz. Pratik yetenekler, gerçek dünyada sürdürülebilir bir ortam yaratmanın vazgeçilmezleri olacaktır.

Bireyler olarak, kendi kendimizle uğraşmak için önümüzde yeterince mücadele nesnesi bulunuyor. Çoğumuz, madalyonun öbür tarafında ?yani Üçüncü Dünya denen boyutta olan biten üzerinde az veya hiç denetim kuramadığımızı hissediyoruz. Koşu bandında adım adım ilerlerken aslında bu insanlara gereksinimlerini yeniden değerlendirmeye başlamaları için gerçek bir fırsat sunuyoruz.

Bir başka kişinin içinde bulunduğu kötü durumu bilemeyeceğimiz için, onların herhangi bir engele takılmaksızın ilerlemelerine izin verecek kadar zekiyiz. Sosyal devrim, kalkınmakta olan dünyanın büyük bölümünde, özellikle de Güney Amerika'da gerçekleşmeye başladı. Bu devrimlerin gerçekleşmesine izin vermek ve onları gözlemlemek, bizim çıkarımızadır. Yoksa, onları yargılayarak veya onlara müdahale ederek bir yere varamayız. Bugün dünyada birçoklarından ekonomik olarak daha iyi durumda olmamıza karşın, yine de, kalkınmakta olan ülkelerde yoksulluğun pençesindeki kitlelerden daha bağımsız sayılmayız. Çoğumuz soframızdaki yemeğin nereden geldiğini veya hangi koşullarda yetiştirildiğini bile bilmiyoruz. Altyapımız birkaç günlüğüne çöktüğü anda, Üçüncü Dünya'daki birçok insandan çok daha kötü bir duruma düşmemiz an meselesi olabilir. İnanmak istediğimizin aksine, altyapımız zayıf ve kırılgan. Sürekli bakım ve tamirat yapılmasını gerektiriyor. Bir gün gelecek, doğal yaşamla işbirliğinin soframıza yemek getirmenin tek yolu olduğu gerçeğiyle bir kez daha yüzleşmemiz gerekecek. Cep telefonları, ileri teknoloji cihazlar, hızlı arabalar ve ipekten elbiseler, sofrada yemek yerine geçmez.

Bir ürünü satın almanın yararları konusunda birileri sürekli olarak bizi ikna ediyor; ancak bir süre sonra, aynı ürünün bir takım marazlara neden olduğu ortaya çıkıyor. "Yaşam gücü edinmek için bu sigaraları için", "Daha genç ve sağlıklı bir görünüm için solaryuma gidin" gibi? Sadece birkaç yıl önce, bu sloganlar adeta dillere pelesenk olmuştu. Şimdiyse gün geçmiyor ki karşımıza yeni bir istatistik sürülmesin ve sigaranın kötü olduğunu, solaryumun cildimize zarar verdiğini kanıtlamaya çalışmasın. Bağlantısızlık döngüsü ise bu şekilde tamamlanıyor: onlar ne söylerse, biz de onu satın alıyoruz.

İzzeti nefis yoksunluğu, her şeye uyum sağlama arzusu. Derhal yeni bir alışkanlık edinmemizin gerçek nedeni bunlar. Bağımlılıklar, korkularımızın maskeleridirler. Kendi öz yaratıcılığımız gayret eder; ancak son kertede ego kazanır. Tütün, tıpkı güneş gibi, bir ilaç olabilir. Huzursuzluğu hastalığa dönüştüren de yine bizleriz. "Bizim suçumuzu bilen hükümetler ise, bize istedikleri gibi vergiler dayatmakta kendilerini özgür hissediyorlar. Sigara tiryakileri, sigaralarını her yaktıklarında aslında ne kadar kötü olduklarını anımsıyorlar. Onların kötü alışkanlıklarını yüzlerine vuran diğerleri ise, kendi sağlıklarını da etkiledikleri için tiryakileri suçluyorlar; onların bulunduğu yerlerde durmuyorlar; ancak aynı zamanda çevreye onlar kadar zarar veren başka ürünleri kullanmayı devam ediyorlar (örneğin, su sistemine karışan ilaçlar gibi); araçlarını kullanıyorlar; cep telefonlarından tehlikeli dalgalar yayıyorlar; normalden on ve bazen yüzlerce pound daha fazla yağlı bedenlerinden söz etmeye bile gerek yok. "

Ancak tüm bunlar aslında bir başlangıç. Diğerlerini yargılamak ve kötü davranmaya giden yol açıldı ve test edildi. Toplumun geneli; düşüncesiz, nezaketsiz, sağlıksız ve salak olarak açık açık etiketlendirilip, bir "külfet" olarak görülüyor. Peki bir sonraki adımın ne olacağını kim bilebilir?

Hepimizin emrindeki medya, bu denli yanlış ideolojinin kültürümüze nüfuz etmesi için kullanılan bir araçtır. Medyanın bizden inanmamızı istediği şeye harfiyen inanıyoruz. Medyanın evlerimize ve beyinlerimize girmesine izin vermek, bizim için değil, onlar için bir ayrıcalık sağlıyor. Günün birinde bilinçli bireyler olduğumuzda, beyinlerimize yönlendirilen kutupsallığı filtrelemeyi de öğreneceğiz. Kendi kendimize güçlendirildiğimizde, tam uyanış düzeyine doğru olan bireysel yolculuğumuzu gözlemleyip, kendimize çekidüzen vereceğiz. Elimizdeki en güçlü araç; düşüncelere dalmış olan zekamızdır. Bu aracı kullanırsak, yeniden kendimizi düşünmeye vaktimiz olacak. Medya ve onun verdiği mesaj ise, bizim ortağımız olabilir. Kutupsallıktan kurtulan ve yeniden güçlenen bir medya, çevremize örülen dünya hakkında gerçek bilgiler sağlayabilir. Taraf olmak her zaman için muhalefetini de doğurur; dolayısıyla yeni açmazlar yaratır. İnsanlık açısından günümüzde tarihin yeniden tekerrür etmek üzere olduğu bir durum söz konusu. Bu süreçten sağ kurtulanların ise, önlerinde temel bir soruna yanıt vermek dışında hiçbir seçenek kalmayacak: sürdürülebilir gelişim sürecinde ilerlerken işbirliği mi, dürüstlük mü, yoksa merhamet mi baskın gelecek?

www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25223 Görseller: http://mayorshealthline.files.wordpress.com/2011/04/newspaper3.jpg http://1.bp.blogspot.com/_gtg6yvx2N4Y/S-oAhnTWMTI/AAAAAAAAAiE/72VhU-FgW7I/s1600/Social+Media+Revolution.jpg

BATI BALKANLAR:
İLERLEME Mİ, DURGUNLUK MU, YOKSA GERİLEME Mİ?
ABD'NİN BALKANLAR POLİTİKASI

Philip H. Gordon*
ABD Başkan Yardımcısı

Amerika ve NATO, BosnaHersek'teki barış ve istikrar için devasa yatırımlarda bulundular. Kamu kuruluşlarını yeniden kurmak ve güçlendirmek, daha iyi eğitim olanakları sağlamak ve ekonomik kalkınmayı teşvik etmek amacıyla, buraya yaklaşık 1,5 milyar dolarlık bir yatırım yaptık.

BosnaHersek'in geleceği, Avrupa'ya entegre olmasından, özellikle de NATO ve AB üyeliğinden geçiyor. Eğer BosnaHersek'li politikacılar gerekli tercihlerde ve tavizlerde bulunurlarsa, onlara kaynaklarımız ve siyasi desteğimizle yardım etmek üzere hazır olacağız.

Saraybosna'ya dönmek ve burada bu denli çok sayıda dost ve meslektaşla bir araya gelmek, benim için hem bir onur, hem de büyük bir keyif. Bu Konferans, oldukça doğru bir zamanlamada gerçekleşti. Bosna Hersek'in hak ettiği ilgiyi görmeye başladığını ve ABD'nin politikalarını tartışmaya açabilen bir noktaya eriştiğini görmek, beni memnun ediyor.

Öncelikle, konferansın düzenlenmesine katkıda bulunan ve beni burada misafir eden kişi ve kurumlara teşekkür etmek istiyorum: Johns Hopkins Üniversitesi bünyesindeki Transatlantik İlişkiler Merkezi (Center for Transatlantic Relations) ve özellikle Direktörü Dan Hamilton, Amerika Bosna Vakfı (AmericaBosnia Foundation) ve özellikle Başkanı Sasha Toperich.

Transatlantik İlişkiler Merkezi ve AmerikaBosna Vakfı, bu tür bir konferansı gerçekleştirmek konusunda oldukça donanımlıydı. Bu denli saygın bir akademisyen ve görevliyi bir araya getirerek, mükemmel bir iş başardılar. Ayrıca, konferans sponsorları arasında ABD'nin Saraybosna büyükelçiliğine ve özellikle de bugün burada bulunan Büyükelçi Patrick Moon'a teşekkürü borç biliyorum. Ekonomik açıdan bu denli zorlu bir dönemde, bütçelerinden cömertçe katkıda bulunan vakıflar da (ABD ve Avrupa çapında 15 vakıftan söz ediyorum), son derece önemli bir iş yaptılar. Son olarak, sadece bu konferansı düzenlemekle kalmayıp, Balkan meselelerine uzun süredir ve daimi bir adanmışlık içinde bulunan ve bu bağlılığını ilk önce ABD Senatosu'nda, daha sonraları da SAIS (John Hopkins – İleri Uluslararası Araştırmalar Okulu) bünyesinde sergileyen Mike Haltzel'e de teşekkür etmek istiyorum.

Saraybosna'yı ilk olarak 1994 yılında ziyaret ettiğimde, BosnaHersek, halen, 100.000'in üzerinde kişinin hayatına ve milyonlarca diğerinin de evlerinden barklarından olmasına neden olan korkunç bir savaşın üstesinden gelmeye çabalıyordu. Bosnalıların bu ülkeyi yeniden diriltmek için didinip durduğu o karanlık yıllarda olan bitenleri sizlere anımsatmama gerek yok sanırım... Özellikle ABD ve NATO, BosnaHersek'teki barış ve istikrar için devasa yatırımlarda bulundular. Ve, bizim yardımımız sayesinde, sizin de kendi çabalarınız sonucunda BosnaHersek uzun bir sürecin sonunda bugünkü haline kavuştu.

ABD açısından, BosnaHersek karşısındaki taahhüdümüz, Avrupa'nın bütünsel, özgür, demokratik ve barış içinde yaşamasına dair uzun yıllardır üstlendiğimiz taahhüdümüzün ayrılmaz bir parçasıdır. Tüm Avrupa'nın EuroAtlantik kuruluşlarına katılması ve gerek istikrar gerekse refahtan faydalanması gerektiğine tüm kalbimizle inanıyoruz. Balkanlar, Avrupa'nın tarihsel, coğrafi ve kültürel açıdan kritik bir parçasını teşkil etmektedir; ve Balkanlar'ın geleceği, EuroAtlantik kuruluşlara bağlıdır. AB ve NATO'nun kapılarının yeni üyelere açık olmasını her zaman için savunmuş olan ABD, yeni ülkelerin de bu kapıdan girmesi için gereken desteği vermeye hazırdır.

Bu taahhüdün bir parçası olarak, Bosna halkıyla birlikte ve Bosna halkı için yaptıklarımızdan gurur duyuyoruz. Ve, bu taahhüdümüz de Obama yönetimi süresince devam ediyor. ABD'nin Bosna Hersek'i sürekli diplomatik ilgi odağına oturtmuş olması da bunun bir göstergesi. ABD Başkan Yardımcısı Biden, Başkan yardımcısı olarak yapmış olduğu ilk yurtdışı gezilerinden birinde, Mayıs 2009'da buraya geldi. Aynı şekilde, Dışişleri Bakanı Clinton da, geçtiğimiz Ekim ayında buradaydı. Dışişleri Bakanı Yardımcısı Jim Steinberg ise, Bosna'yı görevdeyken altı kez siyaret etti. Steinberg'in, Japonya hariç dünya üzerinde bu kadar fazla ziyaret ettiği başka bir ülke daha yoktu.

ABD yönetiminde birçok yetkilinin Bosna karşısında derin bir kişisel bağlılığı bulunuyor. Profesyonel kimliklerimiz, uluslararası diplomasiye dair algımız ve hatta kariyerlerimiz bile, Balkan toprak-

larında şekillendi. ABD, bu bölgede barışı kurmak ve sürdürmek amacıyla on binlerce Amerikan askeri ve diplomatını buraya gönderdi. Kamu kuruluşlarını yeniden kurmak ve güçlendirmek, daha iyi eğitim olanakları sağlamak ve ekonomik kalkınmayı teşvik etmek amacıyla, buraya yaklaşık 1,5 milyar dolarlık bir yatırım yaptık. Batı Balkan ülkelerinin AB ve NATO gereklerini karşılamalarına yardımcı olmak amacıyla her yıl buraya 300 milyon dolarlık bir yardımda bulunuyoruz. BosnaHersek halkıyla yakından ve özel olarak ilgileniyoruz.

Kısacası, bizler sizin dostunuzuz. Ve dostlar bazen birbirleriyle dobra dobra konuşma ihtiyacı duyarlar. BosnaHersek, 1990'lı yılların yaşattığı o dehşetten bu yana, önemli bir ilerleme kaydetti. Ancak son dörtbeş yıldır, doğru yönde ilerlemiyor. Milliyetçi söylemde tehlikeli bir artış yaşanıyor. Devlet kurumlarına ve Dayton anlaşmasına küstahça meydan okunuyor. BosnaHersek'in AB ve NATO'ya katılması için gereken reformlardan geri adım atma girişimleri söz konusu. Genel anlamda, Bosnalı politikacılar, etnik korkuları canlandırmaya ve temsil ettiklerini iddia ettikleri halkın gereksinimlerinden önce kendi siyasi çıkarlarını ön plana getirmeye meyilliler.

Eğer bu durum böyle devam ederse, bölgenin geri kalanı bir ilerleme süreci içindeyken, Bosna, yalnız başına kalma riskiyle karşı karşıya demektir.

Zaten bunun daha şimdiden gerçekleşmekte olduğuna şahit oluyoruz. Uluslararası camianın yardımıyla bölgedeki birçok devlet bir ilerleme yaşıyor: Slovenya, 2004'te AB'ye girdi; 2009'da NATO'nun kapıları Arnavutluk ve Hırvatistan'a açıldı; Hırvatistan'ın AB üyeliği ise olumlu bir ivme kaydediyor; hatta geçtiğimiz hafta Avrupa Komisyonu tarafından Hırvatistan'ın üyelik başvurusuna olumlu görüş verildi.

Makedonya, isim sorunu çözülür çözülmez NATO üyesi olacak. Kosova, kısa süre önce üçüncü bağımsızlık yılını kutladı ve çoketnili bir demokrasi olarak ilerlemeye devam ediyor. Karadağ ise, bağımsızlığını ilan edeli beş yıl olmasına karşın, AB'ye aday ülke statüsünde olup, ayrıca NATO'nun Üyelik Eylem Planı'nın da tam katılımcı ülkesi. Sırbistan da AB adaylığına başvurdu ve bu süreçte ilerlemeyi sürdürüyor. Kısa süre önce Ratko Mladic'in tutuklanıp iade edilmesi de, bu anlamda önemli.

Elbette, bu ülkelerin hepsinin emellerini gerçekleştirmeleri için daha önlerinde uzun bir yol uzanıyor: Sırbistan ve Kosova'nın diyalog sürecini ilerletmek ve AB üyeliği sürecinde ilerlemeden önce aralarındaki sorunları çözmek için yaratıcı şekilde çalışmaları gerekiyor. Balkanlar'da insanlar artık şiddet görmekten kurtuldular; ancak bu kez de ekseriyetle işsiz durumdalar. Kin ve düşmanlıklar artık azaldı; ancak tehlikeli bir milliyetçilik ve önyargı, halen sürürüyor.

Dolayısıyla, bölgede büyük sorunlarla karşı karşıya kalan tek ülke, Bosna değil. Ancak, bölgedeki diğer ülkeler Avrupa'ya katılım yönündeki çabalarını ağır aksak da olsa ilerletirken, Bosna Hersek bu yönde herhangi bir adım atmıyor.

Bosna'nın yeniden doğru yöne sevkedilmesi için, tüm vatandaşlarına netice sağlayabilen bir devlet gibi işlerlik göstermesi gerekiyor. Hem kendileri, hem AB gereklilikleri, hem de ülkenin uluslararası yükümlülükleri için reformlar yapılmalı. Ancak Avrupa'ya doğru yapılacak büyük çaplı bir entegrasyon, Bosna halkının çocukları için istediği istikrarı ve fırsatları sağlar. Bosnalı liderler, şu üç alanda özellikle ilerleme kaydetmelidirler:

Hükümet oluşumu, devlet kurumlarına saygı ve Dayton Antlaşması; ve hükümet reformu.

Hükümet Oluşumu

Seçimlerin üzerinden sekiz ay geçmesine rağmen, bu ülkede halen devletdüzeyinde bir hükümet bulunmuyor. Kapsamlı bir koalisyon hükümeti olmaksızın Bosna'nın EuroAtlantik reform gündeminde ilerleme sağlamak için gereken kararları alması mümkün değil.

Bakanlar Konseyi Başkanlığı'na atama sürecini başlatmak için parlamentoda ortaya konan çabalar, doğru birer adım olarak kaydediliyor. Ancak; bir koalisyon kurmak üzere herhangi bir siyasi parti liderinden ciddi anlamda bir girişim gelmeyişi, hayal kırıklığı yaratıyor.

Kaybedecek zaman yok. Eğer kısa süre içinde bir hükümet kurulmaz ise, bunun ekonomik sonuçları ciddi ciddi ve geniş boyutlarda hissedilecek. Moody's daha şimdiden ülkenin kredi derecelendirme oranını "istikrarlı"dan "negatif"e indirdi. IMF ve diğer uluslararası mali kuruluşlar; BosnaHersek'te yeni bir hükümet kurulana dek, bu ülkenin ilave krediye erişimine olanak tanımayacaklar. Emekliler, emekli askerler ve diğer kırılgan grupların da maaşlarında ciddi azaltımlar baş gösterecek.

Bosna Hersek'te bir hükümet kurulmaksızın geçen her gün, bu ülkenin komşularının gerisine düşmesine ve Avrupa yolundan ayrılma riskinin giderek artmasına neden oluyor. Bu bağlamda, kurulacak bir hükümeti maksimalist talepler uğruna (Bakanlar Konseyi'nde belli sayıda koltuk veya özel bir bakanlığa atama talebi gibi) engellemek, hangi parti eliyle olursa olsun sorumsuzca bir davranış olacaktır. Herkesin taviz vermeye hazırlıklı olması gerekir. Taviz vermeyi reddedenler, aslında Bosna Hersek'in bir devlet olarak işlev gösterme kapasitesini zedelemek isteyenlerin elinde oyuncak oluyorlar. Bu öğleden sonra, başlıca parti liderlerinden bazılarıyla görüşeceğim ve kendilerinden, oldukça yakın gelecekte bir hükümet kurmaya dair yapıcı fikirlerini işitmeyi sabırsızlıkla bekliyorum.

BosnaHersek halkının refahını artırabilecek bir hükümet kurma sorumluluğu, herhangi bir kişisel veya siyasi endişenin yerine geçmelidir.

Devlet Kurumlarına ve Dayton Çerçevesine Saygı

İkinci olarak, Bosna-Hersek'in Dayton Antlaşması'na olan bağlılığını ve devlet kurumlarına dair kararlarıyla kendini bağlı gördüğünü kanıtlaması gerekiyor. Tıpkı uluslararası topluluğun diğer üyeleri gibi, ABD de sürekli olarak Dayton çerçevesine (yani; bir devlet, iki birim, üç toplumsal grup) olan desteğini ifade etmiş; ülkedeki tüm toplulukların ancak bu şekilde geleceklerinden emin olabileceklerini savunmuştu. Hedef, daha merkezi değil, daha "işlevsel" bir ülke yaratmaktı ve bu ülkenin Avrupa entegrasyonunun gereklerini karşılayabilir olması gerekiyordu.

Saraybosna'daki bazı politikacılar da benzeri güvenceler vermişlerdi. Hatta içlerinde, taviz verici açıklamalarda bulunan ve NATO ile AB'nin talep ettiği kilit reformlarda esneklik sözü veren Bekir İzzetbegoviç de bulunuyordu. Buna karşılık, diğerleri, ayrılıkçı söylemlerini şiddetlendirdiler ve BosnaHersek'in devlet kurumları ile OHR'nin (Yüksek Temsilcilik Ofisi) altını oymaya çalıştılar.

Devletin karşısında yakın zamanda ortaya çıkan en büyük meydan okuma ise, Bosna Sırp Cumhuriyeti Halklar Meclisi'nin, "devlet seviyesindeki mahkeme ve savcılığın yetkilerinin otonom yapılara devredilmesi ve bu kurumların yeniden yapılanması konusunda referandum düzenlenmesi" yönünde 13 Nisan günü vermiş olduğu karar idi.

Bosna Sırp Cumhuriyeti Halklar Meclisi'nin referandumdan geri adım atma kararı ise, derhal krize neden oldu. Banja Luka'daki lider kadrosunun, bu fırsatı değerlendirerek, yaklaşımlarını yeniden değerlendirmeye tabi tutacaklarını umuyorum. Keza, Sırp meclisinin Dayton çerçevesi karşısında yaptığı bu meydan okuma, kabul edilir gibi değil. Ayrıca, söz konusu yaklaşım, Avrupa'ya entegrasyon hedefiyle de tutarlılık göstermiyor. Sırp cumhuriyetinin liderleri ve halkı, ABD ve Avrupa ile bir ilişki içine girip girmeme konusunda karar vermeliler.

Bizi ve Barış Uygulama Konseyi'nin Yönetim Kurulu'nda bulunan müttefiklerimizi kurnazlıkla yenebileceğini düşünenler, yanlış düşünüyorlar. Özellikle belirtmiş olduğum gibi, ABD'nin bu ülkeye yaptığı kayda değer bir kişisel ve siyasi yatırım söz konusu. Bosna Hersek'ten de, halkından da vazgeçmeye ceğiz.

Terörizm ve organize suçla mücadele, savaş suçlularının adalete teslim edilmesi gibi konularda kritik çabalar gösteren ve Bosna Hersek hükümeti için önemli bir gelir kaynağı oluşturan Dolaylı Vergi Yönetimi'ni yürüten mevcut devlet kurumlarını (Bosna Hersek Mahkemesi ve Savcılar Makamı) koruyup güçledirmeye devam edeceğiz.

Anayasal reform da dahil olmak üzere reformların devamlılığını teşvik etmeyi sürdüreceğiz; keza tüm bunlar, işlevsel bir devlet kurulması ve Bosna Hersek'in AB katılım yükümlülüklerini karşılaması için asli önem taşıyorlar. Ve, Yüksek Temsilci ve onun kararlarına destek sunmaya devam edeceğiz. Öngörülen reform gündemi tamamlanmadan Yüksek Temsilcilik Ofisi'nin kapatılmasına izin vermeyeceğiz.

Ayrıca, pozitif değişimi destekleme ve Bosna Hersek'i istikarın önündeki tehditlere karşı koruma konusunda AB'nin öncü bir rol üstlenme kararlılığını da memnuniyetle karşılıyoruz. AB Yüksek Temsilcisi Ashton, bu konuda AB'nin çabalarına öncülük etmesi için, Balkanlar'da 15 yıllık bir deneyime sahip kıdemli diplomat Peter Sorensen'i atadı. Dışişleri Bakanı Clinton'ın geçtiğimiz hafta İngiliz meslektaşı Hague ile ortaklaşa yazdıkları bir makalede belirttiği gibi, "ABD, Büyükelçi Sorensen'i canı gönülden destekleyecek; bölgede ilerleme kaydedilmesi için tüm olanakları kullanıp, Barış Uygulama Konseyi ve Yüksek Temsilcilik Ofisi ile yakın işbirliği içinde çalışacaktır."

Ve, bu istikrarı bozma ve Bosna Hersek'in egemenliğini ve topraksal bütünlüğünü zedeleme tehdidi savuran tüm bireyler ve örgütlere karşı gerekli tedbirleri almaya hazırlıklıyız. Bosna'daki tüm hükümet düzeylerinin, Dayton'u kabul edip ona riayet etmesi gerekiyor.

Hükümet Düzeyinde Reform

Son olarak, Bosna Hersek'in NATO ve AB entegrasyonu için gereken hükümet reformlarında ilerleme kaydetmesi gerekiyor. BosnaHersek'in geleceği, Avrupa'ya entegre olmasından, özellikle de NATO ve AB üyeliğinden geçiyor. Devlet düzeyinde bir hükümet kurulduğunda, Bosna Hersek'in NATO'nun Üyelik Eylem Planı'na katılmak için savunma ile ilgili geriye kalan sorunlarını hızla çözeceğini umuyoruz. AB şunu açıkça ortaya koydu: BosnaHersek'in aday statüsü elde etmesi için üç adımı atması gerekiyor: "Anayasa değişikliğinde bulunmak üzere ciddi bir süreç tesis etmek; Devlet yardımına dair hükümleri ele almak; ve Nüfus sayımı yapmak."

Buna ek olarak, Bosna Hersek'in kurulacak yeni hükümetinin, Brüksel ile güçlü bir işbirliği içinde olması ve AB katılım sürecine etkin şekilde katılması gerekiyor. Bir yandan, Dayton anayasası çerçevesinde kurulan ademi merkeziyetçi hükümet yapılarını korurken, bir yandan da bunun gerçekleştirilebileceğine inanıyoruz.

Ancak, bunun için reform gerekiyor; anayasa reformu da buna dahil. Öncelikli olarak, AB'nin temel insan hakları standartlarıyla uyum sağlanması gerekiyor. Bu konuda SejdicFinci davası öğretici olacaktır. Ve, devletin AB ve NATO standartlarına uyumda yeterli düzeyde işlevselliğe ve karar verme kapasitesine sahip olduğunu temin etmek için uzun vadede ilave değişiklikler de yapılması gerekiyor. Her ne kadar AB katılım süreci zorlu olsa da, bu ülke için yegane alternatif yine de AB. Bu süreci terk etme veya hiç katılmama yönündeki tehditler ise, halkın talepleriyle uyumlu değil.

Topluluklar düzeyinde reform da gerekiyor. Yıllardır süregelen kötü yönetim, yolsuzluk, siyasi çatışmalar ve sürtüşmeler, sorunu daha da içinden çıkılmaz hale getiriyor. Geçtiğimiz sene, hükümetin iflasını önlemek için acil kemer sıkma önlemleri alması gerekmişti ve yeni Federasyon hükümeti, halen ciddi finansman sorunları içinde. AB'nin hazırlamış olduğu en güncel ilerleme raporunda, Federasyon'un AB katılım kriterlerine uygun olmadığı kaydediliyor.

Yeni Federasyon hükümetinin iyi bir başlangıç yapması gerekiyor. Yolsuzluklar ve siyasi çekişmeler yüzünden yıllardır sürüncemede bırakılan özelleştirmeler konusunda ilerleme kaydetmek için ise, önünde taze bir fırsat var. Ayrıca, eğitim ve ekonomi alanlarında da reform yapılması mümkün.

HDZ Partilerinin (iki Hırvat partisi HDZ BiH ve HDZ BiH 1990 kastediliyor) onları koalisyona dahil edebilecek türden bir tavizi kabul etmeyi reddetmelerini esefle karşılıyoruz. Bir etnik grubun tümünü temsil etme hakkı hiçbir siyasi partiye verilemez.

Philip H. Gordon

Öte yandan, yeni hükümetin onların seçtiği veya onların çıkarlarını temsil etme sorumluluğu içindeki kişileri içermeyeceğini düşünen vatandaşların endişelerini de dikkate alıyoruz.

Yeni hükümet; tüm ülkenin vatandaşlarının çıkarlarını dikkate aldığını göstermek zorunda. BosnaHersek'in üç kurucu halkı arasında en az kalabalık olan Bosnalı Hırvatların, Federasyon içindeki statülerinden endişe etmeleri anlaşılır. Ancak, ülke içine yeni sınırlar çizmek ve böylelikle zaten karmakarışık bir hal alan hükümete bir karışıklık unsuru daha eklemek, gerçekçi bir yaklaşım olmayacaktır. HDZ partilerinin Federasyon parlamentosuna aktif şekilde katılma yolunda en son attıkları adımları ise, memnuniyetle karşılıyoruz.

Sırp Cumhuriyeti'nin ise, kendi içinde ciddi ekonomik sorunları bulunuyor. Telekomünikasyon ve petrol rafineri özelleştirmeleri sonucunda elindeki tüm rezervleri tüketti ve şimdi 500 milyon dolarlık bir kamu açığıyla karşı karşıya. Geçtiğimiz sene, Sırp ekonomisi %1'lik bir oranda büyüdü. Bu yılki büyüme öngörüleri ise, çok daha kötü. Siyasi düzlemde provokatif bir söylemin benimsenmesi ve yargı kurumlarının bağımsız lığına yönelik saldırılar, yabancı yatırımı ülkeden kaçırıyor.

Eğer liderleri ekonomiyi düzeltmeye odaklanırlarsa ve dolayısıyla ülke içinde ayrılıkları kışkırtmaktansa vatandaşların ihtiyaçlarına hizmet vermeye yönelirlerse, Sırp Cumhuriyeti kendisini çok daha iyi bir konumda bulacaktır. Bu yönde atılacak olumlu bir adım da; Federasyon'la aynı masaya oturup, yönetmeliklerini uyumlaştırması ve topluluklar arası ekonomik işbirliğini teşvik etmesi gibi iki meseleyi tartışmaya açmak olacaktır.

Avrupa'ya Giden Yol

Tüm bu adımlar ise, birlikte, Avrupa'ya giden yolu açıyor. Eğer BosnaHersek'li politikacılar gerekli tercihlerde ve tavizlerde bulunurlarsa, onlara kaynaklarımız ve siyasi desteğimizle yardım etmek üzere hazır olacağız. Dışişleri Bakanı Clinton'ın Ekim ayında buraya geldiğinde söylediği gibi; "BosnaHersek ile ABD arasındaki bağlar, zorlu süreçler ve tarihsel zaferler sonucunda oluştu ve bugün, bu bağı korumak yönünde kararlıyız."

Ancak, şunu da anlamalısınız ki, eğer Bosna Hersek kendi kendisine yardım etmez ise, bizim edeceğimiz yardımın pek bir önemi olmaz. Bosna'ya fikir vermeye, ona destek olmaya hazırız; ancak bunu tek başımıza yapamayız. Bu vizyonu paylaşan ve dünyanın iyiliği adına tavizde bulunmaya hazır olan ortaklara ihtiyacımız var.

BosnaHersek halkı daha iyisini hak ediyor; BosnaHersek halkı, EuroAtlantik yönelimli bir geleceği hak ediyor. Bu ülkenin genç insanları Avrupa'ya katılmak istiyorlar; ülke dışına seyahate çıkmak, çalışmak istiyorlar; modern dünyanın sunduğu nimetlerden yararlanma arzusu içindeler. Bu ülkede oldukça fazla sayıda cesur aktör var; bunlardan çoğu da bu konferansta hazır bulunuyorlar ve nelerin yapılması gerektiğini idrak etmiş durumdalar. Her birinizin tüm Bosna Herseklilerin çıkarları doğrultusunda çalışmak gibi bir sorumluluğunuz var. Etnik çizgilerin ötesine geçip, etnik korkuları körüklemeden kaçınma sorumluluğunu taşıyorsunuz. Şundan eminiz ki; bu şekilde davrandığınızda var olan bölünmelerin üstesinden gelebilir ve Avrupa düzeyinde bir devlet kurabilirsiniz. Tıpkı, sizden önce birçok diğer Avrupalının yapmış olduğu gibi...

Hiç kimse bunu sizin için yaşamaz. Ancak, eğer bunu denerseniz, ABD'nin bu yolda attığınız her bir adımda sizin yanınızda olacağını da size tüm açıkyürekliliğimle ifade etmek isterim. Çok teşekkür ediyorum.

(Hotel Europe, Saraybosna, BosnaHersek 14 Haziran 2011)

** Philip H. Gordon, Avrupa ve Avrasyadan sorumlu ABD Başkan Yardımcısı'dır.*

Görseller: http://cache.daylife.com/imageserve/064H6SZ5pM9jK/439x.jpg

SURİYE'DE "MEZHEP ÇATIŞMASI" KORKUSU

Turquie Diplomatique

Suriye'de iktidar değişikliği ihtimali, yalnızca bölge ülkelerince değil dinî azınlıkların mensuplarınca da kaygıyla izleniyor. Yönetim karşıtı protestoların mezhep gerilimlerine dönüşmesi ihtimaline dikkat çekiliyor. Müslümanlar, Hıristiyanlar, Aleviler, Dürzîler, İsmailîler ve dahası... Lübnan hariç hiçbir Ortadoğu ülkesi Suriye'deki gibi bir dinî ve etnik çeşitliliğe sahip değil.

Suriye, yıllardır sosyalizmin etkisinde şekillenmiş, Anayasa'ya göre laik bir devlet. Esad ailesi rejimi geçtiğimiz 41 yıllık iktidarında açıkça mezhebe dayalı politikalar izlemekten kaçındı. Berlin merkezli Bilim ve Politika Vakfı'ndan Ortadoğu uzmanı Volker Perthes, yine de iktidara yönelik protestoların dinî ve etnik gerginliklere yol açabileceğini söylüyor ve özellikle Suriye'deki dinî azınlıkların endişelerine dikkat çekiyor.

Perthes, "Dini azınlıklar, Esad rejiminin çöküşünün uzun ve kanlı bir süreç olmasından, iç savaş benzeri çatışmalar yaşanmasından ve bu süreçte mezhepsel gerginliklerin tırmanmasından endişe ediyorlar. Çatışmaların yanı sıra intikam eylemlerinin yaşanmasından da çekiniyorlar" diyor.

Alevilerin Endişesi

Perthes özellikle de Alevilerin, Esad'ın Alevi olması nedeniyle intikam eylemlerinin hedefi olabileceğini belirtiyor ve babası Hafız Esad gibi Beşar Esad'ın da, hükümet, ordu ve istihbaratta kilit noktalara Alevileri getirdiğine dikkat çekiyor: "Daha şimdiden iktidarın ateşi biraz körüklediğini görüyoruz. Coğrafi açıdan Sünni köylerin yakınındaki Alevi köyler silahlandırılıyor. Bunlar çok tehlikeli eğilimler ve rejimden pay alamayan azınlıkların sıradan mensupları da korku içinde. Ve bu haklı bir korku."

Protestoların başlamasından bu yana Suriye yönetimi durdurulması gereken silahlı bir ayaklanma yaşandığını iddia ediyor. Hükümet huzursuzluklardan dış güçleri sorumlu tutuyor. İslamcılar, Selefîler ve hatta bazen Lübnanlılar da suçlanıyor. Suriye uzmanı gazeteci Kristin Helberg, Suriye yönetiminin, halkın mezhepsel çatışma korkularıyla adeta oynadığını ve bunun göstericilerin öfkesini daha da artırdığını söylüyor. Helberg, "Göstericiler, sloganlarıyla, afişleriyle Suriye halkının birliğini istediklerini, mezhepsel ayrılıklara karşı olduklarını, tüm mezhep gruplarıyla birlikte reform ve değişiklik istediklerini göstermeye çalışıyorlar" şeklinde konuşuyor.

Halkın %70'İ Sünniler'den Oluşuyor

Suriye halkının yüzde 70'ini Sünni Müslümanlar oluşturuyor. Aleviler, Dürzîler ve İsmailîlerin oranı ise yüzde 20 civarında. Halkın yüzde 10'u da Hıristiyanlardan oluşuyor. Buna ek olarak Irak'ta baskıdan kaçarak Suriye'ye gelen Iraklı Hristiyanlar da var. Esad rejimi devrilirse yeniden sürgün yollarına düşmekten korkuyorlar. Baba Hafız Esad da oğlu Beşar da iktidarları döneminde ülkede köktendinci akımları kontrol altında tuttu, bastırdı. Ortadoğu uzmanı Volker Perthes, Esad rejiminin Lübnan'daki Hizbullah ve Filistin'de Hamas'a verdiği desteğe rağmen bu grupları Suriye içine sokmayarak pragmatik bir politika izlediğine dikkat çekiyor.

ABD, Şii Militanlara Karşı Harekete Geçiyor

Amerika Savunma Bakanı Leon Panetta, Irak'taki Amerikan kuvvetlerinin İran'ın silahlandırdığı Şii militanlara karşı tekyanlı eyleme geçeceğini açıkladı. Bağdat yakınlarındaki bir Amerikan üssünde konuşan Panetta saldırıların devam etmesi halinde Amerika'nın seyirci kalamayacağını ve karşılık vereceğini söyledi. Geçen ay Irak'ta Şii militanların düzenlediği saldırılarda 14 Amerikan öldü. Haziren, son üç yıldır Amerikan askerlerinin en çok kayıp verdiği ay oldu. Bu ay da biri Pazar günü olmak üzere üç Amerikan askeri öldürüldü. Irak'taki Amerikan kuvvetlerinin komutanı Orgeneral Lloyd Austin de Iraklı Şii militanların İran'dan aldıkları silahları daha etkili biçimde kullanmaya başladıklarını söyledi.

Irak'ta halen 45 bin Amerikan askeri var. Irak'la Amerika arasında yapılan bir güvenlik anlaşması uyarınca askerlerin tümünün 31 Aralık tarihine kadar çekilmesi gerekiyor. Ancak Amerikalı ve Iraklı yetkililer, Amerikan birliklerinin çekilmesinin ardından güvenliğin tam olarak sağlanamamasından kaygı duyuyor. Panetta, Bağdat'ta Başbakan Nuri elMaliki ile de görüştü ve Şii militanlara karşı daha etkili önlem almasını istedi.

Panetta, görüşme öncesi önce yaptığı açıklamada elMaliki'yi, Amerikan kuvvetlerinin kalış süresini uzatıp uzatmama konusunda da bir karar vermeye teşvik edeceğini belirtti.

Görseller:

http://4.bp.blogspot.com/_ws1crEfht0k/S8brJ8RkeDI/AAAAAAAAAEQ/pummhh7Q6ro/s1600/syrian-flag-wall1.jpg
http://img291.imageshack.us/img291/1618/y16937wb5ni9.jpg

"TÜRKLER GELDİ ZANNETTİK"

Turquie Diplomatique

Kıbrıs'ın güneyinde bir asker üssün mühimmat deposunda meydana gelen ve en az 12 kişinin ölümüne neden olan güçlü patlamalar ardından Savunma Bakanı Costas Papacostas ve Genelkurmay Başkanı Petros Tsalikidis istifalarını verdi.

Evangelos Florakis Üssü

Limasol'da bulunan Evangelos Florakis üssünde ölenler arasında Kıbrıs donanmasının komutanı da yer alıyor. Sabahın erken saatlerinde meydana gelen olay, üç yıl önce el konulan bir gemide ele geçirilen ve hala deniz üssünde muhafaza edilen konteynerlerdeki mühimmatın infilak etmesine bağlandı.

Muhabirler, Rum yetkililerin sabotaj ihtimali üzerinde durmadığını ve üsteki mühimmatın çevredeki çalılık bölgede çıkan yangından dolayı infilak ettiğinin düşünüldüğünü bildiriyor. Patlamalar nedeniyle adadaki ana elektrik santrali de devre dışı kaldı. Kıbrıs Cumhurbaşkanı Dimitris Hristofyas'ın sözcüsü, birkaç gün önce yapılan bir toplantıda sözkonusu üssün güvenliğinin artırılması gerektiği sonucuna varıldığını, fakat üzerinde konuşulan tedbirleri hayata geçirmeye vakit bulamadan patlamaların yaşandığını söyledi.

El Konulan Mühimmat Kimindi?

Ocak 2009'da İran'dan Suriye'ye giden Monchegorsk adlı Kıbrıs bandralı bir gemide 98 konteyner dolusu silaha el konulmuştu. Konteynerler, bu üste tutuluyordu. Kıbrıslı yetkililer İran'ın BM'nin ambargo kararına aykırı davrandığı için gemiye el konulduğunu açıklamışlardı. Üssü sarsan patlamalar çevrede büyük paniğe neden oldu. Eleni Tubi adlı bir Rum, "Çok büyük bir patlamaydı. Yataktan düştüm. Hemen çocuklarımın yanına koştum" dedi.

Aleksandra Dimitru adlı başka bir kadın ise patlamanın etkisiyle çevredeki tüm otellerin camlarının kırıldığını söyledi, ve 'Büyük panik yaşandı. Bazı yaşlılar, Türklerin işgale başladığını sandılar" diye konuştu.

(BBC Radyosu)

Görsel: http://ellas2.files.wordpress.com/2011/07/det_353y0246b.jpg

AVRUPA BİRLİĞİ BORÇ KRİZİYLE BOĞUŞUYOR

Christoph Hasselbach - Danhong Zhang

AB, borç krizi ile mücadele kapsamında toplantı üzerine toplantı yapıyor. Avrupa Konseyi Başkanı Van Rompuy, birliğin üst düzey yetkililerini Brüksel'de topladı. Krizin şimdi de İtalya'ya sıçramasından endişe ediliyor.

Euro Bölgesi'nde yine alarm zilleri çalıyor. Avrupa Konseyi Başkanı Herman van Rompuy, Avrupa Birliği'nin üst düzey ekonomi yetkililerini krizi görüşmek üzere Brüksel'de topladı. Van Rompuy, Avrupa Merkez Bankası Başkanı Jean-Claude Trichet, Euro Grubu Başkanı Jean-Claude Juncker, Avrupa Komisyonu Başkanı José Manuel Barroso ve AB'nin Ekonomik İşlerden Sorumlu üyesi Olli Rehn'i borç krizini görüşmek üzere toplantıya çağırdı. Diplomatlar, toplantının ana gündem maddesinin İtalya'nın karşı karşıya bulunduğu borç krizi tehdidi olduğunu bildiriyor.

İtalya Endişelendiriyor

Bu üst düzey toplantıdan sonra Euro Bölgesi'ndeki 17 ülkenin ekonomi ve maliye bakanları da Brüksel'de buluştu. Yunanistan'a ikinci kurtarma paketinin görüşüldüğü bakanlar toplantısında ayrıca, kamu borç yükü Yunanistan'ın ardından en yüksek ikinci ülke olan ve siyasi istikrarsızlığın sürdüğü İtalya da masaya yatırıldı. 10 yıl vadeli İtalya tahvilinin faizi son dokuz yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Ayrıca kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Portekiz'in kredi notunu dört kademe indirerek yatırım yapılabilir seviyenin altına çekti. Avrupa Merkez Bankası'nın Euro Bölgesi Kurtarma Fonu'nun hacminin ikiye katlanarak 1,5 trilyon euroya çıkarılmasını istediği yönünde söylentiler artıyor. Yunanistan'ın mali açıdan kendi ayakları üzerinde durabileceği yönündeki şüpheler de giderek güçleniyor. Yunan Maliye Bakanı Evangelos Venizelos, beklentilerini dile getirirken, "Sadece Yunanistan konusunda değil, tüm Euro Bölgesi ve çevresinde çok güçlü ve net bir istikrar mesajına ihtiyacımız var." şeklinde konuşuyor.

İtalya konusunda gelen kötü haberler, bugüne kadarki borç krizinde yeni bir döneme geçildiğinin göstergesi olabilir. Zira İtalya, Euro Bölgesi'nde Almanya ve Fransa'dan sonraki üçüncü büyük ekonomi ve Yunanistan ile Portekiz'den çok daha ağırlığı olan bir ülke. Şimdi "acaba İtalya'nın da mı kurtarılması gerekecek?" şeklinde sorular artıyor. Almanya Federal Maliye Bakanı Wolfgang Schäuble, bu tür spekülasyonlara kulak asılmaması gerektiği görüşünü savunuyor. Schäuble, "İtalya, bütçe konusunda zorlu kararlar aşamasında. Ancak İtalya Maliye Bakanı'nın sunduğu bütçe tasarısı gayet ikna edici ve benim de İtalya'nın doğru kararları alacağı konusunda bir şüphem yok. İtalya doğru yolda." ifadelerini kullanıyor.

Kredi Derecelendirme Kuruluşlarına Eleştiri

Gerçek şu ki, İtalya, gayri safi yurtiçi hasılasının yüzde 120'sine varan borç dağı ile Batı ekonomileri içinde en sorunlu ülkeler arasında önde geliyor. Bu arada Avrupa Birliği içinde kredi derecelendirme kuruluşlarına yönelik eleştiriler de artıyor. AB Komisyonu'nun İç Pazardan Sorumlu Üyesi Michel Barnier, uluslararası yardım alan ülkelerin kredi derecelendirme kuruluşları tarafından değerlendirmeye tabi tutulmasının yasaklanmasını önerdi. Alman Bakan Schäuble ise Euro Bölgesi'nin bu konuda bir karar alamayacağını belirtse de getirilen eleştiriye katıldığını kaydetti. Schäuble "İstismar olup olmadığı konusunda tüm seçenekler denetlenecek. Geçen hafta bir kredi derecelendirme kuruluşunun Portekiz konusunda açıkladığı bir değerlendirme, tamamıyla hatalı olarak algılandı, zira notu düşürülen Portekiz aslında uzlaşılan tüm adımları hayata geçiriyor. Kredi derecelendirme kuruluşlarının oligopolünü engellemek için neler yapılabileceğinin incelenmesi gerek." şeklinde konuştu.

İkinci Paketin Nasıl Oluşturulacağı Belirsiz

Euro ülkelerinin öncelikli gündem maddesi, Yunanistan'a ikinci yardım paketi. Bakanlar, borç krizinin yayılmasını önlemek amacıyla ülkeye hızlı bir şekilde yeni bir yardım paketi hazırlanmasından yana. Fakat 120 milyar euro tutarında olabileceği bildirilen paketin nasıl oluşturulacağı konusunda görüş ayrılıkları sürüyor. Almanya, Hollanda ve Avusturya gibi ülkeler, ikinci kurtarma paketine Yunan tahvillerinin vadelerini gönüllü olarak uzatmak suretiyle özel bankaların da katılmasını istiyor. Avusturya Maliye Bakanı Maria Fekter, bu konuda devlet müdahalesinin olmayacağını, özel sektörün gönüllü hareket etmesini beklediklerini, devlet olarak baskı uygulanmasının Avrupa finans piyasalarına güveni sarsacağını söylüyor. Fakat hükümetlerin bankaların gönüllü olarak bazı taleplerinden vazgeçmelerini nasıl sağlayacağı halen belirsizliğini koruyor.

Tüm Ülkeler Tasarruf Etmeli

Avrupa'nın Euro Bölgesi'ni savunmaya hazır olduğunu vurgulayan Hollanda Maliye Bakanı Jan Kees de Jager, tüm yardım tartışmaları sırasında asıl hedefin unutulmaması gerektiğine dikkat çekiyor ve "Euro Bölgesi'ndeki tüm ülkeler tasarruf etmeli ve ekonomilerini reformdan geçirmeli. İlerleme ancak böyle sağlanabilir." diyor.

İlerlemenin yeterli derecede hızlı olup olamayacağı ise belirsiz. Piyasaların güveni tekrar sağlanırsa, Avrupalıların endişeleri azalacak. Fakat bu gerçekleşmediği takdirde hangi senaryonun uygulanacağı konusunda maliye bakanları açıklama yapmaktan kaçınıyor.

Yunanistan İkinci Yardım Paketini Bekliyor

Kredi derecelendirme kuruluşlarının açıklamaları, Euro Bölgesi politikacılarının planlarını alt üst etti. Yunanlar, iflastan bir kez daha kıl payı kurtuldu. Aslında Avrupa Merkez Bankası, AB Komisyonu ve IMF uzmanları, Yunanistan'a zayıflarla dolu bir karne vermişti. Bu nedenle para musluğunun kesilmesi gerekiyordu. Ancak Yunan hükümeti son anda, yardım paketinin beşinci kredi diliminin serbest bırakılmasını sağlayan 78 milyar euroluk bir tasarruf ve özelleştirme programını Meclis'ten geçirdi. Yunanistan'ın borç batağında boğulmamak için eylül ayına kadar alabileceği toplam tutar 12 milyar euro. Ardından sonraki yeni denetlemelere ve kararlara sıra gelecek.

Eylül ayında Atina'daki durumun değişmesi beklenmiyor. Resesyon nedeniyle, vergi gelirleri giderek düşüyor, maaşlardaki kesinti nedeniyle özel tüketim azalırken, resesyon daha da kötüleşiyor. AB, Yunanistan'a yeniden finansman konusunda daha uzun vade garanti etmek ve yapısal reformlar için zaman sağlamak amacıyla, 120 milyar euroluk yeni bir yardım paketini ele alacak. Unicredit'in baş iktisatçısı Andreas Rees için bu paket büyük öneme sahip: "Bu program muhtemelen 2014'ün sonuna kadar sürecek ve Yunanistan, reformları yerine getirebildiğini ve reformların yüksek oranlı ekonomik büyüme sağlayarak olumlu etki yarattığını gösterebilmek için 2 yıllık bir süreye sahip olacak."

Özelleştirme Programı Ne Kadar Etkili?

AB'nin tahminlerine göre, Yunanistan'ın kamu borçları 2012 yılında yurt için gayri safi hâsılanın yüzde 160'ı üzerinde olacak. Dolayısıyla iddialı özelleştirme programının çok fazla yardımcı olması beklenmiyor. Bu nedenle, Max Otte gibi iktisatçılar, Yunanistan'a verilen kredilerin vadelerinin uzatılmasını ve bankaların kurtarma programına katılmaya zorlanmalarını istiyor.

Otte, "Borç affı olmalıdır. Suçlu olanlar, bilgi sahibi alacaklılar olarak paralarını verenler de sorumluk yüklenmelidir. Bu sadece sembolik ölçülerde gerçekleşiyor" diyor.

Standard & Poor's'un Açıklaması Planları Alt Üst Etti

Alman özel bankaları ve sigorta şirketlerinin ikinci yardım paketine katılımı konusunda büyük çabalar sonucu elde edilen uzlaşıyla gelen umut, kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's'un yaptığı bir açıklamayla yok oldu. Standard & Poor's, bankalar Yunanistan'ı kurtarma sürecine gönüllü olarak katılsa ve Yunanistan'ın devlet tahvillerinin vadelerini gönüllü olarak uzatsalar bile bunu temerrüt yani ödemede gecikme olarak kabul edeceğini açıkladı. Bu da Avrupa Merkez Bankası'nın Yunan devlet tahvillerini artık banka kredileri için bir güvence olarak kabul edemeyeceği anlamına geliyor. Bu durum, Yunan bankacılık sisteminin çöküşüne ve en kötü durumda Euro Bölgesi'nde geniş kapsamlı bir çöküşe neden olabilir.

Almanya Özel Bankaların Katılımını İstiyor

Politikacılar bu nedenle, ikinci bir yardım paketinin kararlaştırılması durumunda, bankaların katılımı konusunda çekimser. Ancak bu da riskli bir durum. Çünkü örneğin Federal Alman Meclisi, yeni bir yardım paketine sadece özel yatırımcıların da pakete katkıda bulunması şartıyla onay verdi. Bu nedenle, müzakereler, yine sıfırdan başlıyor ve karar süreci eylül ayına kadar devam edecek.

Görseller:
http://image.yaymicro.com/rz_1210x1210/0/650/economic-crisis--650861.jpg
http://www.diamondenv.co.uk/blog/wp-content/uploads/2009/09/eu.jpg?w=300

"TARİH HER ZAMAN TEKERRÜR EDER" TÜRKİYE, GELECEĞİNİ ARTIK AVRUPA'DA GÖRMÜYOR!

Josep Pique
İspanya Dışişleri Eski Bakanı

Türkiye neredeyse yüz yıldır çöküşte olan ama bugün gelişen bir ülke. Avrupa, onu küçümseyerek ve düşüncesiz bir şekilde, bazıları doğru bazıları yanlış bin bir bahane ile ona kapılarını kapattı. Bugün Türkiye, zamanında Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünün ve 1. Dünya Savaşı'nın kaybeden güçleriyle ittifakının ardından günümüzün Türkiye'sinin atası Mustafa Kemal Atatürk'ün belirlediği çizgide, yıllardır Avrupalı olmak için yalvardıktan sonra, tekrar "Osmanlı" olmak istiyor. Avrupalı olmak istiyorlardı ve biz onlara izin vermedik. Biz, önlerine Avrupa olarak özellikle de Fransa ve Almanya mümkün olan bütün engelleri koyduk. Sonuç aşikârdır: Türkiye, geleceğini artık Avrupa'da görmüyor. Bunu, tarihteki yerini yeniden elde etmekte görüyor. Hegemonyasını Arap ve Müslüman dünyasına yayarak ve diğer ülkeler için "ayna" olarak...

Coğrafya değişmez, hep vardır. Şu iki görüşe bakılmaksızın milletlerin dış politikalarını yorumlamak imkânsızdır: Coğrafya, komşuluğu ve stratejik çıkarları tayin ederken tarih ise müttefikleri, hasımları ve ihtirasları işaret eder. Örnekler çoktur. Rusya, her zaman, Baltık kıyılarını genişletmek ve aynı zamanda Karadeniz'i kontrol etmek, Kafkasya'yı ve Hazar'ı yönetimi altında bulundurmak, Orta Asya'yı denetimi altına alarak sonrasında Sibirya'yı Japon Denizi'ne kadar topraklarına dâhil etmek ve her zaman Orta ve Doğu Avrupa'yı hegemonyasında tutmak arzusunda oldu.

Çar Büyük Petro ve Çariçe Katerina, bu imparatorluk hayalinin açık bir şekilde temsilcileri oldular. Fakat bu paradoksal hırs, Bolşevik devriminden sonra Sovyetler Birliği'nin (yirmi sene önce on beş ülkeye ayrıldı) kurulması ve uydu ülkeler diye adlandırılan devletlerin politik bağlılığı ile Brejnev'in ünlü deyişiyle "sınırlı egemenlik" Varşova Paktı adı altında son buldu.

Belirgin örneklerle devam edecek olursak "izole ada" Japonya, komşuları olan Rusya ve Kore'ye karşı yaşam alanı aradı. Sonrasında Pasifik'e doğru açıldı ve sonrasında da geçen yüzyılın ortalarında Birleşik Devletler ile çarpıştı ve bu her ikisine de çok pahalıya mal oldu. Özellikle Japonlar, Hiroşima ve Nagazaki trajedileri ile bunu çok pahalıya ödediler. Birleşme sonrasında hepimizin bildiği korkunç sonuçlarıyla "yaşam alanı (lebenstraum)" arayan Almanya gibi.

Diğer bir örnek de Büyük Britanya için bir tehdit olabilecek (İspanya, Fransa veya Almanya gibi) ve deniz üstünlüğü ile deniz yollarının kontrolünü problem hâline getirebilecek bir Avrupa devletinin güçlenmesi ihtimalini zayıflatma amaçlı İngiliz siyasetidir. Sömürge siyasetine bakarsak önemli olanın, Cebelitarık'tan Mayorka'ya, Malta'ya veya Kıbrıs'a kadar olan bu kontrolü garanti altına almak olduğunu görürüz. Tarihte birçok örnek var. Güneydoğu Asya'daki Endonezya'dan, Güney Amerika'daki Brezilya'dan veya Afrika'daki Güney Afrika Devleti'nden bahsedebiliriz.

Ancak bugün sizlere tarihin tekerrür ettiği başka bir olaydan bahsetmek isterim. Türkiye'yi kastediyorum. Neredeyse yüz yıldır çöküşte olan ama bugün gelişen bir ülke. Avrupa, onu küçümseyerek ve düşüncesiz bir şekilde, bazıları doğru bazıları yanlış bin bir bahane ile ona kapılarını kapattı. Buna hemen geri döneceğim. Fakat şimdi tarihi hatırlatmakta fayda var. Çünkü tarihî olarak Müslüman dünyasının birleştirici bir unsuru olan Osmanlı İmparatorluğu, hiç şüphesiz yüzyıllar boyunca Anadolu'dan çıkan mükemmel bir siyasi varlık oldu: Babıali'den yönetilen imparatorluk.

Muhtemelen de biz Avrupalılar, 1453'te Bizans'ın çökmesinden 18. yüzyıla kadar Osmanlıların, Küçük Asya'ya, Kuzey Afrika'ya, Orta Doğu'dan Cezayir, Mezopotamya, Kızıl Deniz, Arap Yarımadası (Mekke dâhil), Karadeniz ve Avrupa'nın büyük bir bölümüne (Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Ermenistan ve Macaristan ile elbette ki Balkanlar) kadar hâkim olduklarını unuttuk. Osmanlı yayılması, 16. yüzyılda Muhteşem Süleyman döneminde, Viyana ve Venedik kapılarına kadar vardı. O zamana kadar durdurulamayan Türk yayılmacılığının önünü kesmekten başka bir sonuç getirmese de İspanya, Papalık ve Venedik ittifakından oluşan filo, 1571'de, Korinthos Körfezi'ndeki Lepanto'da Türkleri yendi. Yayılmacılık, sadece askerî açıdan değil hiç şüphesiz dinî açıdan da oldu. Aynı zamanda ekonomik, siyasi, ideolojik ve kültüreldi. Bir hegemonya iradesinin açık tezahürü. Ek bir bulgu daha: Boyunduruğu altındaki Arap dünyasıyla birlikte Şiilik karşısında Sünniliği savunarak Pers (bugünkü İran) tehdidine karşı koymak... Habsburgların AvusturyaMacaristan İmparatorluğu'na, Çarlık Rusya'sına, Perslere (İran) ve net olarak da Katolik Avrupa'ya karşı koyarak... Arapların bakış açısıyla, Osmanlılara karşı verilen savaştan başka bir şey olmayan Haçlılara karşı durarak.

Tarih tekerrür ediyor. Çünkü bugün Türkiye, zamanında Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünün ve Birinci Dünya Savaşı'nın kaybeden güçleriyle ittifakının ardından günümüzün Türkiye'sinin atası Mustafa Kemal Atatürk'ün belirlediği çizgide, yıllardır Avrupalı olmak için yalvardıktan sonra, tekrar "Osmanlı" olmak istiyor. Avrupalı olmak istiyorlardı ve biz onlara izin vermedik. Sivil otoritenin askerî otorite üzerindeki üstünlüğü veya devletin dinî karakteri gibi bizim için çok belirgin konuları halletmeleri gerektiği doğrudur. Bu istekleri konusunda asla bize açık şeyler söylemediler.

Ancak biz, önlerine Avrupa olarak özellikle de Fransa ve Almanya mümkün olan bütün engelleri koyduk. Sonuç aşikârdır: Türkiye, geleceğini artık Avrupa'da görmüyor. Bunu, tarihteki yerini yeniden elde etmekte görüyor. Hegemonyasını Arap ve Müslüman dünyasına yayarak ve diğer ülkeler için "ayna" olarak... İnşallah Tunus veya Mısır için öyle olur. Ancak önemli olan Türkiye'nin yüzde 9 büyümesi ve yeniden büyük bir güç olacağıdır.

Avrupalı olmasını istemediğimiz için ki büyük hata onu, Batı'nın yanına çekelim. Umarım henüz vaktimiz vardır. *(İspanya - La Vanguardia gazetesi, 9 Temmuz 2011)*

DİJİTAL VERİLER PATLADI GİTTİ!

Sanal âlem büyük bir hızla büyüyor. Saatte üretilen ortalama elektronik veri adediyle ilgili tahmin bile yapmak imkansız hale geldi. Bilişimciler bu "veri patlamasını" kontrol edebilmek için yeni yöntemler arıyor.

Turquie Diplomatique

Gerçek ve sanal âlem her ne kadar birbirine benzemese de önemli bir ortak noktaları var: İkisinin de büyüklüğü insanlığın hayal gücünü fazlasıyla aşıyor. Son iki yılda sanal dünyada patlama yaşanıyor. Artık dijital evrende, yıldızlar kadar çok bit hızında veri akışı gerçekleşiyor. İstatistiklere bakıldığında elektronik veri kapasitesi iki yılda bir kendini katlıyor. 2011 yılında 1,8 zettabyte büyüklüğünde veri üretilip, depolanacağı tahmin ediliyor. Bu sonucu, piyasa araştırmaları şirketi Digital Universe'in, veri yönetimi ve depolama teknolojileri şirketi EMC için yaptığı araştırma ortaya koyuyor.

Veri Üretimi Akıl Almaz Boyutta

1,8 zettabyte'lık verinin büyüklüğü, yaklaşık 200 milyardan fazla yüksek çözünürlükte film olarak tahayyül edilebilir. EMC Almanya'nın İşletme Müdürü Sabine Bendiek, bir insanın bu kadar filmi izlemek için 47 milyon yıla ihtiyacı olduğunu söylüyor.

Elektronik verilerin sürekli artmasının başlıca nedeni teknolojinin ilerlemesi. Daha önce yalnızca analog olarak üretilip saklanan film, müzik ve fotoğraflar giderek daha çok gelişen ve hızlanan teknolojilerle dijital ortama taşınıyor. Örneğin video paylaşım platformu Youtube'a bir dakika içinde ortalama 35 saatlik video yükleniyor. Dijital verilerin fiyatlarının giderek ucuzlaması da veri patlamasının bir başka nedeni.

Bulutlar Kadar Özgür...

EMC İşletme Müdürü Sabine Bendiek, artık elektronik verilerin işletmeler ya da özel kişiler tarafından, işyerlerindeki, evdeki bilgisayarlarla depolanamayacak kadar hızlı arttığını söylüyor. Sabine Bendiek, donanım, yazılım ve ağ altyapılarının kurum dışına çıkartılmasını sağlayan 'Cloud Computing' denilen "bulut bilişim teknolojisni" geliştireceklerini belirtiyor.

Bu sistemin mantığı gayet basit: Herhangi bir uygulama, bilgisayara kurulum gerekmeksizin web üzerinden çalıştırılabiliyor. Böylece işletmelerin, bilişim teknolojileri ve bilgisayar programı linanslarına yatırım yapma zorunluluğu ortadan kalkıyor. Bulut bilişim, internet üzerinden bilişim kaynakları, bilgisayar programı ve veri depolama gibi olanaklar sunuyor. Bu teknolojiyi tanımlamak için "cloud" yani "bulut" kelimesinin seçilmiş olması da kullanıcıların bu sayede belirli işletim sistemleri ve lisanslara bağımlı olmaktan kurtulup, bulutlar kadar özgür hâle geldiğini anlatmak için olsa gerek...

İSRAİL'DE YENİ BİR DÖNEM BAŞLAYABİLİR: TEL AVİV'DE DERİN AYRILIKLAR

Victor Kotsev*

MOSSAD Başkanı Dagan, İsrail'in İran'a saldırısını "o zamana dek işittiği en saçma şey" olarak nitelendirdi. Yıllardır ilk kez İsrail'de ciddi bir mücadele yaşanıyor; hem de herkesin gözü önünde. Netanyahu'nun ve onun sağ eğilimli müttefiklerinin, barışın ihtimaldışılığına ve bu yüzden de müzakerelerin ve tavizde bulunmanın anlamsız olduğuna inanan kısaerimli vizyonlarının karşısında, artık şimdi, barışın mümkün olduğunu söyleyen, barışın önündeki olağanüstü engellere karşın alternatifleri göz önüne alındığında tek gerçekçi seçenek olduğuna inanan uzunerimli bir vizyon söz konusu.

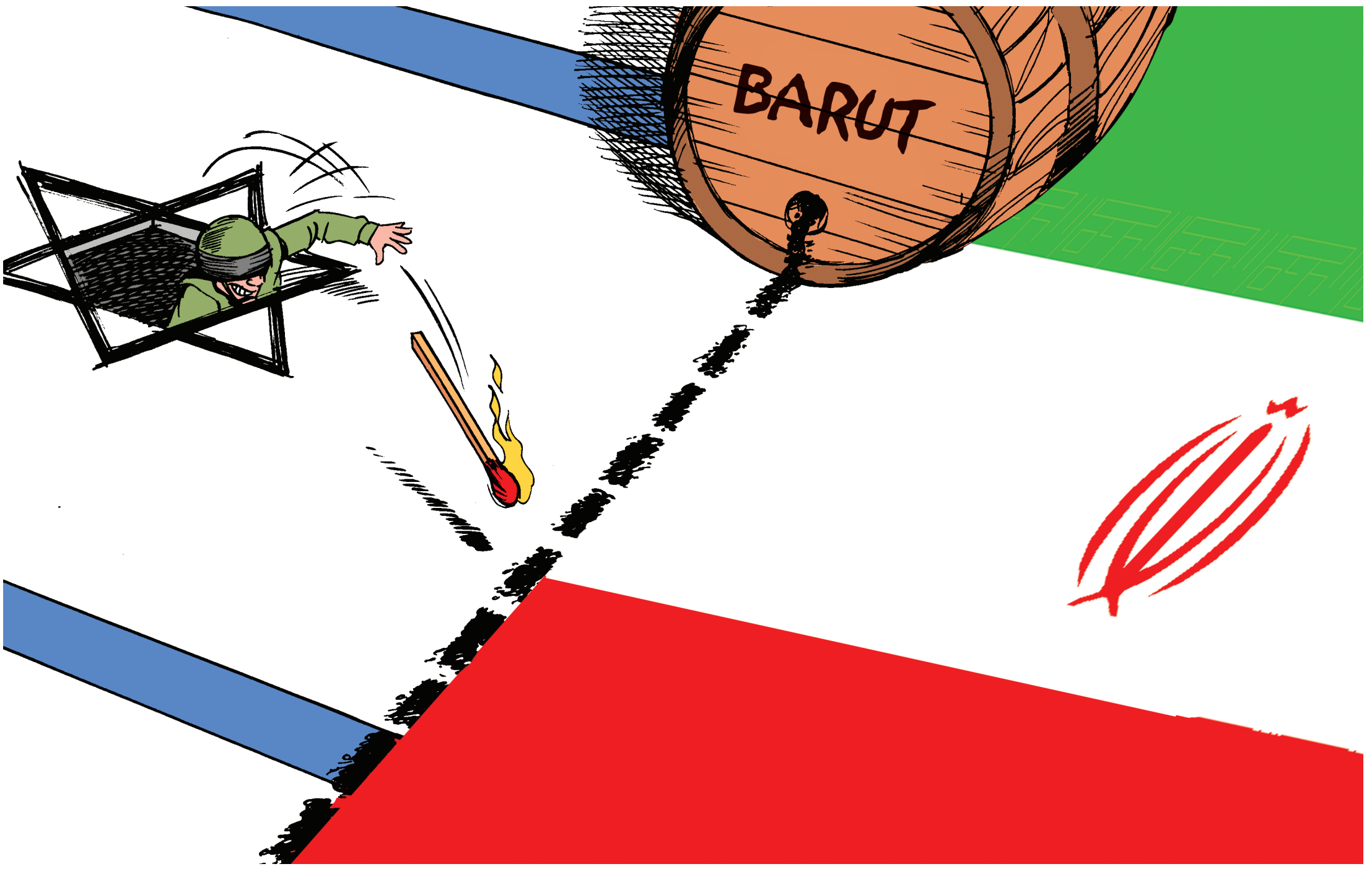

İsrail'in siyasi ufkunda yeni bir yıldız doğuyor. Her cephede yaşanan mevcut güçlükler düşünüldüğünde, doğru bir zamanlama olabilir. Analizciler, İsrail'in siyasi sisteminin içine girdiği "çıkmaz"dan dolayı uzun zamandır yakınıyorlardı. Geçtiğimiz sene, Amerikan düşünce kuruluşu Stratfor, bu durumu şu sözcüklerle tanımlamıştı:

"İsrail'in bir kuşaktır güçsüz bir hükümeti var. Bu hükümetler güçsüzdü; çünkü farklı ve bazen muhalif partilerden oluşan koalisyonlardan meydana geliyorlardı. Bu, kısmen İsrail'in seçim sistemiyle bağlantılı bir durum. Söz konusu sistem; başka ülkelerin parlamentolarından içeri adım dahi atamayacak türden partilerin, bir avuç üyeleriyle Knesset'te yer almaları olasılığını artırıyordu. Bu tür partilerden o denli fazla sayıda var ki, büyük partiler hiçbir zaman çoğunluğu elde edemiyorlar ve kurulması gereken koalisyon hükümeti de, başlangıçtan itibaren kötürüm kalıyor. İsrail'deki bir başbakan, zamanının büyük bölümünü, önemli meselelerin çözümünü askıya almakla geçiriyor; keza böyle yapmazsa kabinesinin dağılması an meselesi oluyor." Söz konusu çıkmaz ise, barış müzakerelerini engelleyen şeyin bir parçası. Üstüne üstlük, Filistin tarafından da herhangi bir siyasi irade ve uzlaşı sinyali gelmiyor. Böylelikle, taraflar arasında muazzam boşluklar oluşması da kaçınılmaz oluyor. Bu durum, ayrıca, İsrail'in acil iç sorunlarına kapsamlı yanıtlar verilmesini de engelliyor. Söz konusu sorunlar arasında; Ortodoks dini yapısının evlilikler üzerinde kurduğu tekel ve bu yapı tarafından resmi olarak "Yahudi" kabul edilmeyen birçok İsrailli'nin durumu geliyor akla...

Gerek ülkeiçinde, gerekse ülkedışında, İsrailli hükümetler, vakitleri olmasına rağmen, açık ve uzun vadeli bir vizyon benimseme yolunda zekice adımlar atmadılar; yaklaşımları ise, çoğunlukla "yangını söndürmek" şeklinde eleştirildi.

Bunun yakın dönemdeki bir istisnası bulunuyor ve bu istisnanın adı da Ariel Şaron. Şaron, bizzat başında bulunduğu Likud Partisi'ne meydan okudu; halihazırdaki ana muhalefet partisi Kadima'yı kurdu ve 2005 yılında Gazze Şeridi'nden tektaraflı olarak çekilme mecburiyeti getirdi. Bu spesifik karar ise, İsrail'de birçok çelişki yaratmaya devam ediyor; Şaron'un muhalifleri, Hamas'ın Gazze Şeridi'nde bu kararın ardından hakimiyet kurduğuna dikkat çekerken; destekçileri de, bu karar sonrası tetiklenen uluslararası desteği vurguluyorlar. Bununla birlikte, Şaron'un vizyonunu ortaya koyma yönündeki cesareti ve yeteneği, neredeyse evrensel olarak kabul görüyor ve takdir topluyor.

Gerek Şaron'un askeri kariyeri, gerekse güvenlik meselelerindeki "şahin"liği epey iyi bilinir. 1967 ve 1973 yıllarındaki savaşlarda üstlendiği rolle bir savaş kahramanı olarak kabul edilmesinin yanı sıra, Filistin tarafının oldukça fazla sayıda sivil zayiat verdiği birçok operasyona da müdahil oldu. Merkezyanlısı siyasi düşünceleri dillendirmeye başladığından sonra bile, dediğim dedik bir "güvenlik adamı" olmayı sürdürdü. 2002 yılında, İkinci İntifada'nın zirve noktasına vardığı bir dönemde, Koruma Kalkanı Operasyonu'nu (Operation Defensive Shield) başlattı. Operasyon sırasında İsrail ordusu, Batı Şeria'ya ait birçok kenti ele geçirdi.

Bu intifadanın başlangıcı için resmi düzeyde kullanılan fırsat ise; Şaron'un 2000 yılında El Aksa camisini ziyaret etmesiydi. Bunun ardından, bir süre sonra, tam tamına 2003 yılı itibariyle Şaron siyasi görüşlerinde çark etti. Her ne kadar Filistinlilerin büyük bölümü ona hiçbir zaman güvenmemiş olsa da (ne de olsa on yıllar öncesinde başlayan erken yerleşim hareketinin ve İkinci İntifada'nın başlamasının ardından güvenlik amacıyla tel örgü kurulmasının ardındaki kişiydi), "kalıcı Filistin devleti" gibi can alıcı üç sözcüğü kullanıvermişti.

Şaron'un etkileyici kişiliği ve güvenlik takıntısı; ülke içindeki sert muhalefete rağmen bu vizyonlarını ileri bir noktaya taşımasına yardımcı oldu. 2005 yılında, İsrail ordusunu Gazze'den dışarı püskürttü. 2006 yılında geçirdiği felç ve komadan dolayı, siyasi programının en iddialı bölümlerini hayata geçiremedi. İsrail siyaset sahnesindeki hiç kimse, onun yerini dolduramadı.

Bir yıl kadar önce Stratfor'da yayımlanan bir analizde şöyle deniyordu: "Eğer Ariel Şaron felç geçirmemiş olsaydı, İsrail'deki siyaset sistemiyle mücadele edebilecek ve soruna bir çözüm bulabilecek türden güçlü bir lider olabilirdi. Ancak, bu noktada, 1970'li yılların sonunda Mısır'la barış antlaşmasını müzakere eden Menachem Begin'den beri, tavrını cesaretle müzakere edebilecek başka bir İsrailli lider bulunamayacağını da belirtmek gerekiyor. Başbakan Benyamin Netanyahu, kendisini bir yandan ABD, bir yandan da barış antlaşmalarıyla parçalanmış kabinesi arasında buluvermişti."

Begin'den beri sadece İsrail'li iki başbakan, bu siyasi zayıflığı ikna edici şekilde bertaraf edebildiler: Oslo Anlaşmaları'nı ve Ürdün'le barış antlaşmasını imzalayan İzak Rabin ve Şaron. Rabin, 1995'te sağ eğilimli bir aşırılık yanlısı tarafından öldürüldü; Şaron ise kalıcı şekilde aciz durumda. Kısa süre önceye kadar, her ikisinin yerini dolduracak herhangi bir potansiyel aday dahi yok görünüyordu. Ve tam da bu noktada sahneye Meir Dagan girdi. Kendisi, 2002'de Mosad'ı yönetmesi için Şaron tarafından atanmıştı; keza Şaron "hedeflerini azimle başaran bir Mossad" istiyordu. Bu hikayenin birçok versiyonuna göre, Şaron, Dagan'ın selefi Efraim Halevy'nin daha yumuşak tondaki yaklaşımından memnun değildi; bu yüzden de daha önceden tanıdığı ve 1970'lerden beri kararlılığını takdir ettiği Dagan'ı seçti.

Bir başka hikayeye göre, askeri kariyeri boyunca özel kuvvetlerle içiçe olan emekli bir general olan Dagan, "Filistinlilerin kafalarını bir Japon bıçağıyla kesmekle" nam salmıştı.

Mossad'ın başkanı olarak, Dagan kuşkusuz şöhretine uygun bir yaşam sürdü. Cesur keşifleri ve metodolojik planlaması, adeta bir efsane halini aldı. Öyle ki, "sıradışı başarıları"ndan dolayı, görev süresi eski başbakan Ehud Olmert tarafından iki, Netanyahu tarafından ise bir kez uzatıldı. Kendisine atfedilen sayısız başarılı operasyon arasında; birçok Arap teröristin öldürülmesi de yer alıyor. Bunlardan biri olarak, 2008'de Şam'da son derece korunaklı bir yerde Hizbullah terör örgütünün "beyni" olan İmad Mughniyeh'i öldürtmesi belirtilebilir. Kendisi, ayrıca, 2007 yılında Suriye'deki bir nükleer reaktörü imha etmesi ve kısmen bilgisayar virüsü Stuxnet'in yardımıyla İran'ın nükleer programını yavaşlatmasıyla bilinir.

Dagan, geçtiğimiz yıl sonunda, Mossad'ın içinden bir "ulusal kahraman" edasıyla yükseldi. Tıpkı Şaron gibi o da, İsrail'in düşmanları ve ülke içindeki muhaliflerinin hakaretlerine maruz kalıyor; onları korkutuyordu. Ve o da, yakın geçmişte, çarpıcı bir siyasi dönüşümden geçiverdi.

Netanyahu ile düştükleri fikir ayrılıklarının, görevi bırakmazdan önce başladığı iddia edilir. Hatta başbakanın, onun görev süresini bu yüzden bir yıl daha uzatmayı reddetmiş olma ihtimali de yüksek. Başbakan'la arasında patlak veren ve herkesin malumu olduğu anlaşmazlıkların başında ise, İran'a saldırmayı reddetmesi geliyor. Hatta kimi spekülasyonlara göre, bazı üst düzey güvenlik yetkililerinin yardımıyla, İsrail'in geçtiğimiz sene İran'ın nükleer tessilerine saldırmaya yönelik somut bir planını da engelleyebilmişti.

Bununla birlikte, Dagan'ın İsrail'in siyaset sahnesine bomba gibi iki gelişmeyi getirmesi, bir buçuk ay öncesine rastlıyor. Öncelikle, kamuoyu önünde öyle bir açıklama yaptı ki; İsrail'in İran'a saldırısını "o zamana dek işittiği en saçma şey" olarak nitelendirdi; daha sonra da açıklamasını netleştirmek adına, Yahudi devletinin "içinden nasıl sıyrılacağını bilmediği bir bölgesel savaşa karşı koymayacağını" söyledi. Ardından, İsrail'in Suudi barış girişimi tarzı bir girişimi desteklemesi gerektiğini iddia ederek, sorunun 1967 sınırları temelinde çözülmesi çağrısında bulundu.

Bu durum ise, Netanyahu ile bir düşünce ayrılığına düşmesine neden oldu. Keza, Netanyahu,

müzakerelerin temeli olarak 1967 sınırlarının alınmasına hararetli bir şekilde karşı çıkıyor ve İran'a yapılacak herhangi bir saldırının gözardı edilmemesi gerektiğinde ısrarcı olmayı sürdürüyor. İsrailli gazeteci Aviel Magnezi şöyle diyor: "Görünen o ki; eski Mossad başkanı, kendini siyasi haritanın solunda konumlandırıyor."

66 yaşındaki Dagan, politikaya –en azından ön kapıdan hemen giremez. Yasalar gereği, güvenlik kurumlarından emekli olduktan sonra üç yıl boyunca kendisini "serinletmesi" (yani, ortalıktan uzaklaşması) gerekiyor. Ancak bundan sonra Knesset'e girmek üzere harekete geçip başbakan olabilir.

Bununla birlikte, kullanılabilecek bir "arka kapı" var. Önümüzdeki seçimleri kim kazanırsa kazansın, onu –bağımsız uzman olarak bir bakanlık pozisyonuna atayabilir. İsrail ordusunun eski genelkurmayı Shaul Mofaz, 2002'de bu "arka kapı"yı kullanarak, ordudan emekli olmasının üzerinden sadece aylar geçmesine rağmen Şaron tarafından savunma bakanlığı koltuğuna getirilmişti. İsrail'de bir sonraki seçimlerin 2013 yılında yapılması planlanıyor. Ve eğer Netanyahu'nun sağ eğilimli koalisyonu alaşağı edilirse, Dagan'ın da aynı şeyi yapmaması için hiçbir engel bulunmuyor.

Daha şimdiden bir siyasi mücadele başladı bile. Dagan'ın beyanları, birçok yönden eleştiri oklarını üzerine çekti ve birçok bakan ve analizci, onun, ulusal güvenliği zedelediğini iddia etti. Hatta bazılarına göre, o tam bir ikiyüzlü. Ona "emekli general sendromu" teşhisi koyanlar bile var. İsrailli analizci Yoaz Hendel'e göre; "Eğer Dagan üstleri için bu denli çarpıcı bir eleştirellik takınmış olsaydı, ya görev başındayken tüm bunlar söylemesi veya görevini bırakması gerekirdi."

Kimileri ise onu destekliyor. Destekçilerinin arasında, ideolojik bir dönüşüm yaşayıp sol kesime yaklaşan eski bir üst düzey güvenlik görevlisi de bulunuyor. İsrail'in karşı isthbarat ajansı Shin Beth'in patronu Yaakov Peri'nin de vurguladığı gibi: "Bu adam, yıllar süren hizmetlerinin ardından görevi bıraktı. Onu oldukça dikkatli dinlemeniz gerekiyor. Sözcüklerini titizlikle seçer; dediğim dediktir. Herkese yardımcı olabilir."

Çok az sayıda insan ise, ona karşı "dengeli bir eleştirellik"ten yana. Kısa süre önce, Zvi Zamir, kendisi ile yapılan bir röportajda (ki kendisi, 1960'lı yılların sonu, 1970'lerin başında Mossad'ın efsanevi başkanı idi), yaşananların 1973 Yom Kippur Savaşı'ndan önceki durumu anımsattığını söylemişti; ancak sürece müdahale etme biçimi yüzünden Dagan'ı herhangi bir şekilde eleştirmedi.

"Resmi ağızdan konuşmak gerekirse; kendisi hiçbir yasayı çiğnemedi; sadece bazı yasaları "etik" düzeyde ihlal etti." diyen Zamir şu şekilde devam etti: "Bu denli öfkesine hakim olamayan birine ben Mossad şefi diyemem. Diğer tüm okurlar kadar ben de şoke oldum ve tüm bunların niçin bir gazetede yazıldığını merak ettim; ancak yine de hiçbir sırrı ifşa etmedi."

Önde gelen İsrailli analizcilerden Aluff Benn'e göre ise, Netanyahu, daha şimdiden Dagan'a karşı mücadeleyi halk düzeyine taşımış bulunuyor:

"Netanyahu Dagan'ı düşman beller bellemez, onu yok etmek için bir kampanya başlattı; Mossad'ın eski patronunun gereğinden fazla konuştuğunu söylemeye; bu yüzden devletin güvenliğini zedeleme riskinin olduğunu –veya kısacası, Dagan'ın güvenilmez olduğunu iddia etmeye başladı. Daha da öteye gidersek; eğer Dagan, Netanyahu'ya saldırmaya devam ederse, başbakan onun üzerindeki baskıyı daha da artırabilir ve Mossad'ın eski başkanını basiretsiz ve hatta yalancı durumuna düşürebilir.

Eğer Dagan bu saldırılara karşı koyabilirse ve karşı taarruza geçebilirse, muhalefet için uygun bir lider olduğunu kanıtlar. Patronu Şaron, zamanında çok daha ciddi saldırılara karşı dirayetle durabilmiş ve yerini korumuştu. Dagan ise, şu günlerde bir imtihandan geçiyor.

Hatta onu susturmak için bir yasa hazırlığı bile söz konusu olabilir. Yaptığı yorumlardan sonra, Knesset'te "taslak Dagan yasası" adıyla bir yasa doğmaya başladı. Söz konusu yasa eğer geçseydi, eski güvenlik görevlilerinin demeç verme haklarına kısıtlamalar getirecekti. Yasanın destekçilerinden birinin İsrailli İnternet haber sitesi Ynet'e yaptığı açıklamaya kulak verecek olursak: "Hassas meselelerde görüşlerini ifade etmeden önce kesinlikle iki kez düşünmelerinde fayda var."

Dagan'ın imtihanlardan alnının akıyla geçip geçemeyeceğini bekleyip göreceğiz. Bununla birlikte, yıllardır ilk kez İsrail'de ciddi bir mücadele yaşanıyor; hem de herkesin gözü önünde. Netanyahu'nun ve onun sağ eğilimli müttefiklerinin, barışın ihtimaldışılığına ve bu yüzden de müzakerelerin ve tavizde bulunmanın anlamsız olduğuna inanan kısaerimli vizyonlarının karşısında, artık, barışın mümkün olduğunu söyleyen, barışın önündeki olağanüstü engellere karşın alternatifleri göz önüne alındığında tek gerçekçi seçenek olduğuna inanan uzunerimli bir vizyon söz konusu.

Netanyahu'nun müttefiki Savunma Bakanı Ehud Barak bile, hiçbir adım atmadan durmanın "diplomatik bir tsunami" yaratacağı konusunda herkesin gözü önünde uyarıda bulunmuş; bu tsunaminin bu yıl içinde, Filistin'in beklenen bağımsızlık ilanıyla birlikte, İsrail'i vurabileceğine dikkat çekmişti. İran'a yönelik herhangi bir saldırının sonuçları ise, çok daha doğrudan ve yıkıcı olacaktır. Birçok analizciye göre; İsrail toprakları, İran ve müttefiklerinden kaynaklanan yoğun bir füze saldırısına maruz kalabilir.

Dahası, Stratfor'un kısa süre önce yayımladığı bir analizde dikkat çektiği gibi, herhangi bir somut sonuç alınmayacak olsa bile, İsrail'in barışa doğru yönelimi, uluslararası pozisyonunu güçlendirecek; Filistin'in İsrail'e karşı stratejisini ciddi anlamda tahrip edecektir.

Stratfor'a göre: "Filistin tarafında gerçek kriz, ancak Dagan tartışmayı kazandığında vuku bulacaktır. Filistin'in zayıflığının ağırlık merkezi, İsrail'in var olma hakkına karşılık birleşik bir cephe kuramamasından ileri geliyor. Kimileri bunu açıkça söylüyor; kimileri ima ediyor; kimileri ise reddediyor. Burada ilginç bir bahis ise; Filistinlilere, Amerikalıların ve Avrupalıların önerdiği şeyi vermek olacaktır:

"1967 yılındaki sınırların değiştirilmiş bir versiyonu". İsrail açısından buradaki mesele; mevcut durumu sürdürmenin riskinin, çarpıcı bir değişim riskinden daha büyük olup olmadığıdır. Filistinliler açısından sorun ise; çarpıcı bir değişim olursa ne yapacaklarıdır. Filistinlilerin çelişkisi çok daha yoğun ve ilginç olup; İsrail açısından ilginç bir fırsat doğurmaktadır."

Birçok açıdan, eğer daha ivedi bölgesel sorunlar çözülürse, bu tür bir karşıtstrateji için zaman gelmiş demektir. İsrail'in bir Filistin devletini kabul etme konusundaki çekimserliği, kısmen, bölgesel müttefikleri olan Ürdün ve Mısır'ın bu fikre gizliden gizliye muhalefet etmeleriyle bağlantılı. Her birinin de karşı çıkma nedeni ayrı.

Bu süreçte en büyük düşmanı olan Suriye de, sıkıntı yaratabilir; çünkü Filistin'in bağımsızlığı olasılığına pek sıcak baktığı söylenemez. Arap ayaklanmalarının ardından ise, tüm bu ülkeler, iki devletli bir çözüme dayanan bir barış girişimine üstü kapalı dahi olsa karşı çıkmakta çok daha fazla zorlanacaklar.

Bu sürecin yararlarından söz edersek; benzeri bir stratejinin uygulanmasının ardından acımasızca bir savaş patlak verdiğinde dahi, İsrail hükümeti, barışı tesis etmek için elinden geleni yaptığını iddia edebilir ve böylelikle ülkeiçi ve uluslararası desteğini güçlendirebilir.

Bu son söylediklerim birer spekülasyondan ibaret; ancak yıllardır ilk kez İsrail'in siyaset sahnesinde ciddi bir hareket şansı bulunuyor. Eğer Dagan'ın siyaset yıldızı ışıldarsa, İsrail'in politikalarını ve Orta Doğu diplomasisini yıllardır simgeleyen çıkmazların üstesinden gelebilir.

** Kotsev, İsrailli gazeteci ve siyaset analizcisi*

Kaynak: www.atimes.com/atimes/Middle_East/MF17Ak03.html

Görsel: http://mrzine.monthlyreview.org/2010/images/latuff_israel_lebanon.gif

TEK ÇATI ALTINDA UÇ DIN

Turquie Diplomatique

Berlin'de Hıristiyan, Yahudi ve Müslümanların aynı çatı altında toplanacağı bir ibadethane kurulması planlanıyor. Her din için ayrı bir bölümün ayrılacağı bina, plan aşamasında bile tartışmalara yol açıyor.

Berlin'de üç semavî dinin aynı çatı altında toplanacağı bir ibadethane kurulması planlanıyor. Berlin'deki Protestan Petri ve Marien Kiliseleri tarafından planlanan projeye Berlin Eyaleti Kültür Bakanlığı da destek veriyor.

Henüz fikir aşamasında olan proje, şimdiden tartışmalara yol açıyor. Tepki gösterenlerin başında ise Berlin Protestan Akademisi yer alıyor.

Tarihî Kilisenin Yerine Ortak İbadethane

Hrıstiyan, Yahudi ve Müslümanları biraraya getirecek olan ibadethanenin, Berlin'in tarihî Petri Meydanı'nda inşa edilmesi planlanıyor. Berlin'in doğusunda kalan bu meydanda, 13'üncü yüzyılda inşa edilen, İkinci Dünya Savaşı'nda zarar gören ve 1964'te yıkılan Petri Kilisesi bulunuyordu.

Bu kilisenin bağlı olduğu Protestan Marien Kilisesi Papazı Gregor Hohberg, 2007 yılına kadar otopark olarak kullanılan bu meydana yeni bir dinî yapı inşa etmeye karar verdiklerini belirtiyor. "Ancak sadece bir kilise inşa etmek istemedik, çünkü Berlin çok değişti" diyen Hohberg, artık Hrıstiyanların sayısının daha az, Müslümanların sayısının geçmişe göre daha fazla olduğuna dikkat çekiyor.

Bu meydanın dinî bir yer olarak kalmasının önemli olduğuna düşündüklerini kaydeden Hohberg, "ama burayı Berlin'in geçmişinde önem taşıyan ve geleceğinde de önem taşıyacak üç semavî dine açmaya" karar verdiklerini söylüyor.

İbadethanenin Hedefi

Projeye Berlin Yahudi Cemaati'nin yanı sıra Müslümanları temsilen Kültürlerarası Diyalog Forumu adlı dernek katılıyor. Papaz Hohberg, üç dini aynı çatı altında biraraya getirecek binayla, kentteki barışa katkıda bulunmayı hedeflediklerini söylüyor.

Hohberg, "Ortak hedefimiz, her dinin kendine ait ibadet yeri olacak bir bina inşa etmek. Ancak bu binanın kentteki herkese açık olmasını, inanmayan insanların da ilgilerini çekerek oraya gelmelerini istiyoruz. Kanımızca, eğer o binada dinler arası iletişim kurabilir ve kendi dinî inançlarımızı yerine getirebilirsek, kentteki barışa bir katkı sağlayabiliriz" diyor. Hedeflerden biri de dinlerin tanıtılması.

Projeye Tepkiler

Maliyeti Marien Kilisesi tarafından karşılanacak binanın mimarî projesinin belirlenmesi için önümüzdeki aylarda bir yarışma açılması planlanıyor. Ancak daha fikir aşamasında olan proje şimdiden tepki çekmeye başladı. Berlin Protestan Akademisi Müdür Yardımcısı Erika Godel projeye karşı çıkıyor.

Godel, "Ben böyle bir ibadethanenin nasıl işleyebileceği konusunda henüz ikna olmadım" diyor. Bunun güzel bir fikir olabileceğini, özellikle kriz yaşandığı durumlarda insanların ortaklaşa bir şey yapma isteğiyle böyle bir fikrin doğmuş olabileceğine işaret ediyor.

Ancak Godel, "üç dinin yanyana ibadet edebileceği, kutsal bir binanın yapılmasıyla bu ortak istek ifade edilebilir mi, bu kimin için iyi olur, gerçekten bilmiyorum" diyor. Dinler arasında diyalog kurmak için böyle bir binaya ihtiyaç olmadığını belirten Godel, Hrıstiyan, Yahudi ve Müslümanların birlikte ibadet edemeyeceğini savunuyor.

Üç Din Aynı İbadet Edebilir Mi?

Projeye destek veren Kültürlerarası Diyalog Forumu adlı derneğin başkanı Ercan Karakoyun ise zaten böyle bir hedeflerinin olmadığını vurgularak sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Üç dini bir arada ibadet ettirmek o kadar kolay bir şey değil. Ondan dolayı biz şuna karar verdik; üç dinin bir arada ibadet etmesi yerine, aynı çatı altında üç tane bölüm olsun, bir bölüm Yahudilere, bir bölüm Müslümanlara, bir bölüm de Hrıstiyanlara, orada da kendilerine has ibadetlerini yapsınlar."

Karakoyun, bu dinleri birleştirme veya tek bir din oluşturma çabası içinde olmadıklarını, önemli olanın aynı mesajı vermek olduğunu söylüyor.

Projede, üç dinin birlikte ibadet etmesi öngörülmüyor. Berlin Yahudi Cemaati de üç dinin birlikte ibadet etmesinin mümkün olmadığı görüşünde. Cemaatin basın sözcüsü Maya Zehden, ancak ortak bir amaç için dua edilebileceğini belirtiyor.

Zehden, "Elbette belirli bir amaç için ortaklaşa dua edilebilir. Ayrıca bu projenin konsepti geliştirilirken, bu binanın bir çeşit okul olması da düşünüldü. Bu şekilde, orada eğitim alacak genç papaz, imam ve hahamlara dinlerin hangi ortak yanları olduğunu gösterilebilir ve onların biraraya gelmesi sağlanabilir" diyor.

Almanya Dışişleri Bakanı: "Türklere Lütufta Bulunmuyoruz"

TÜRKİYE'NİN SIRTINI DÖNMESİ AVRUPA'YA ZARAR VERİR

Dietrich Alexander - Thomas Seibert

Konstantinopel Yunan-Ortodoks Patrikhanesi'nin İstanbul önlerindeki Heybeliada'da bulunan Ruhban Okulu, yeni öğrencilerini ağırlamaya hazır. Ancak okul, Türk Anayasa Mahkemesi tarafından alınan bir karar uyarınca 40 yıldan bu yana boş duruyor. Patrikhane buna rağmen düzenli olarak okulla ilgileniyor. Okulun yeniden açılması talebi, AB tarafından aday ülke Türkiye'ye yöneltilen standart çağrılar arasında yer alıyor. Guido Westwerwelle de cumartesi günü ziyaret ettiği Heybeliada'da bu talebi vurguladı. Ancak Alman Dışişleri Bakanı'na göre reforma gereksinim duyan yalnızca Türkler değil. Bakan, Avrupalıların da eski pozisyonlarını yeniden gözden geçirmesi gerektiği görüşünde.

Ruhban Okulu'nu ziyaret eden ilk Bakan olan Westerwelle, dinî çeşitliliğin Avrupa yaşantısının bir parçası olduğunu söylüyor. Ev sahibi Metropolit Apostolos, Heybeliada'da yetişmiş öğrencilerden.

Ancak okul 1971 yılında kapatıldığı için eğitimini Yunanistan'da tamamlamak zorunda kalmış. Ortodoks Kilisesi, o dönemden beri Türkiye'de piskopos yetiştiremiyor, eski Bizans'ta din adamlarının tükenmesi tehdidi mevcut. Westerwelle, ziyaretini bu yüzden "kişisel bir dayanışma" olarak algıladığını da vurguluyor.

Westerwelle'nin Dışişleri Bakanı olarak Türkiye'ye gerçekleştirdiği üçüncü ziyaretinde, Türkiye'nin Avrupa çabalarında daha çok gayret sarf etmesi gerektiği konusu, madalyonun yalnızca bir tarafını oluşturuyor. Bakan Westerwelle, güncel durum ve Arap dünyasındaki kırılmalar nedeniyle olduğu kadar, uzun vadede de Türkiye'yi uluslararası sahnede yeni bir güç merkezi olarak görüyor.

Eskiden bir kriz ocağı konumundaki Türkiye, ülkeyi köklü bir şekilde değiştiren 10 yıllık bir ekonomik patlama dönemini geride bırakmış bulunuyor ve bugün Balkanlar, Kafkaslar ile Orta Doğu arasında siyasi ağırlığa sahip bir ülke olarak öne çıkıyor. Türk mevkidaşı Ahmet Davutoğlu ile görüşmesinin ardından İstanbul'da basının karşısına çıkan Westerwelle, bu yüzden Avrupalıların Türklere tepeden bakmaya son vererek, yeni bölgesel güce, aynı göz hizasındaki bir müttefik olarak muamele etmeleri gerektiği görüşünde.

Alman Dışişleri Bakanı, Türklerin, Orta Doğu'da yaşanan türbülanslar nedeniyle bazı şeyleri harekete geçirebileceklerinden şüphe duymuyor. Westerwelle'nin heyetinde yer alan bir diplomat, örneğin Suriye konusunda, "Eğer birisi Suriyelilere söz geçirecekse bunlar Türklerdir." diye konuşuyor. Libya ihtilafında da Ankara girişimde bulunuyor. Davutoğlu bu pazar günü Libyalı asilerin kalesi konumundaki Bingazi'ye gidiyor ve önümüzdeki günlerde de şam'da bekleniyor. Başka hiçbir NATO ülkesi böylesi bir hareket alanına sahip değil.

Westerwelle, Ankara'nın söz konusu bölgesel siyasi ağırlığından, Avrupa'nın daha iyi istifade etmesini istiyor. Alman Bakan, Boğaz'daki 24 saat süren ziyareti sırasında birkaç kez Türkiye'nin "ıslam dünyasına uzanan bir köprü" olduğunu yineliyor. Davutoğlu'ndan "Sevgili Ahmet" diye söz eden Westwerwelle, kendisiyle bölgedeki durumu kapsamlı bir şekilde görüşüyor ve Türklerin Suriyeli mültecilere yardım etmesinden övgüyle söz ediyor. Davutoğlu da misafirine, Orta Doğu'da olaylarla sarsılan devletlerde Türklerin girişimleri konusunda bilgi veriyor. Sonuçta hiç kimse onlara Türkler kadar yakın değil. Alman heyetinde, Amerikalıların da Türklerle yakın temas hâlinde oldukları konuşuluyor. Bu durumda Berlin dışarıda kalmak istemiyor.

Türkiye'nin gitgide büyüyen bölgesel siyasi önemi ve dinamizmine karşın, bazı Avrupalıların bu durumla çok zıt bir şekilde, ülkenin AB üyeliğine direnişlerini sürdürmeleri, Westerwelle'yi endişelendiriyor. Westerwelle, üyelik müzakerelerinin yeniden hız kazanması için girişimde bulunacağına dair Davutoğlu'na söz veriyor. Yıl sonuna kadar sürecek olan Polonya'nın AB Dönem Başkanlığında, en azından yeni bir başlığın açılması öngörülüyor.

Basın toplantısında "AB, Türkiye'nin yönünü Avrupa istikametinde tutmaya yoğun ilgi duymalıdır." diye konuşan Alman Dışişleri Bakanı, üyelik müzakerelerinde ilerleme kaydedilmesinin bu yüzden önemli olduğunu söylüyor. Westwerwelle'nin verdiği mesajların satır aralarından, Avrupalıların Türkiye karşısında şimdiye dek sergiledikleri lütfedercesine ve küçümsercesine davranıştan vazgeçmeleri gerektiği okunuyor. Heyetteki bir diplomata göre, "Aksi takdirde günün birinde ip kopacak." şimdi ise Westerwelle'nin sadece, AB başkentlerindeki bazı mevkidaşlarıyla öncelikle de kendi koalisyonunu ikna etmesi gerekecek.

Türkiye'nin Sırtını Dönmesi Avrupa'ya Zarar Verir

Türkiye'yi ziyaret etmek için 12 Haziranda yapılan genel seçimlerin ardından uygun bir süre geçmesini bekledikten sonra ıstanbul'a gelen Guido Westwerwelle, son seçimlerden sonra ıstanbul'a gelen ilk Alman Bakan oldu. Bir saati aşkın bir süre mevkidaşı ve dostu Ahmet Davutoğlu ile ikili görüşme yapan Westwerwelle'nin ziyaretinin bir amacı da Arap dünyasında yaşanan kırılmalar nedeniyle Almanya'nın müttefikini ne kadar önemsediğini göstermekti. Dietrich Alexander, bunu Avrupa için bir fırsat olarak gören Westerwelle ile İstanbul'da görüştü.

Soru: Sayın Westerwelle, Türkiye'ye üçüncü kez Bakan olarak geldiniz. Türk mevkidaşınız Davutoğlu'na "Dostum Ahmet" diyorsunuz. Anlaşıldığı üzere Türkiye'de kendinizi çok rahat hissediyorsunuz.

Westerwelle: Evet doğru. Gençlik yıllarımdan bu yana düzenli olarak Türkiye'ye geliyorum. Dışişleri Bakanı olarak Ahmet Davutoğlu'nu son derece güvenilir bir meslektaş olarak tanıdım. Ancak bundan daha önemlisi, Türkiye'nin stratejik ağırlığa sahip olması ve dünyada yeni güç merkezlerinden birini teşkil etmesidir.

Soru: Türkiye, hem bölge hem de Avrupa için Arap-ıslam dünyasına uzanan bir bağlantı olabilir mi?

Westerwelle: Türk ekonomisi, birçok AB ülkesinin böyle bir durumda sevineceği büyüme oranları kaydetmiştir. Bazı reformlar henüz kriterlerimize uymasa da Türkiye takdir ettiğim bir reform süreci başlatmıştır. Ülke her şeyden önce ıslam dünyasına uzanan bir köprüdür. Bu nedenle Türkiye ile Avrupa arasındaki sıkı bir ortaklık yalnızca Türkiye'nin değil öncelikle Avrupa'nın menfaatine olacaktır.

Soru: Bu durum diğer Avrupa başkentlerinde de idrak edildi mi?

Westerwelle: Dünyadaki güç dengelerinin kaymaya başladığı artık daha fazla idrak ediliyor. Bugün Türkiye'nin ekonomik ve siyasi açıdan ulaştığı nokta, kısa bir süre önce imkânsız olarak görülüyordu. Türkiye'nin yüzünün Avrupa'ya dönük olması bizim menfaatimizedir ve bu nedenle Avrupa Türkiye'ye adil davranarak saygı göstermeli ve eşit derecede bir muhatap olarak görmelidir. Avrupa'nın Türkiye'den sağlayacağı menfaatin, Türkiye'nin Avrupa'dan sağlayacağı menfaatten daha büyük olacağı günler gelebilir. Bunu engellemek istiyorum.

Soru: Gerçekten de Türkiye'nin hâlihazırdaki özgüvenini haklı kılan nedenler var. Ankara, Avrupa'ya sırtını dönerek -emperyalist anlamda olmasa da nüfuzunu garanti altına alacak bir yeni Osmanlı yaklaşımıyla- daha ziyade Balkanlar'a ve Arap ülkelerine yaklaşabilir. Bunu gerçekçi buluyor musunuz?

Westerwelle: Osmanlı ımparatorluğu'nun tarihini göz önünde bulunduran bazı kişiler bu tür düşünceleri ortaya atabiliyor. Türkiye ile olan yakınlaşma sürecine sanki Avrupalıların bir lütfuymuş gibi yaklaşılmasına karşı uyarıyorum. Bu yakınlaşma daha ziyade kendi ekonomik, siyasi-stratejik ve komşuluk menfaatlerimizi korumak anlamına gelmektedir. Türkiye'de hiç kimse bizden Türkiye'nin AB üyesi olup olmayacağına veya ne zaman üye olacağına dair bir beyan beklemiyor. Ama Türkiye haklı olarak -kararlaştırıldığı gibi- ucu açık bir müzakere süreci bekliyor.

Soru: Ancak bu sürecin sonunda tam üyelik de kazanılabilir.

Westerwelle: Bu sürecin sonunda hiçbir yöne doğru bir otomatizm olmayacak. Bilakis süreç sonunda kriterlerin yerine getirilip getirilmediğine karar verilecek. Almanya'da devam eden tartışmada Türkiye'nin neredeyse üye olmak üzere olduğu hissine kapılıyorum. Müzakere başlıklarının yarısından daha azı açıldı ve bunlardan yalnızca bir tanesi tamamlandı. şayet Türkiye, sistematik olarak ve iç politikaya ait nedenlerden dolayı, yalnızca puan toplamak için dışlanırsa ülkenin kendisine başka türlü bir yön çizeceğine dair tehlike büyük olacaktır. Bu da Avrupa'nın zararına olur.

Soru: Kendinizi "Türkiye'nin AB'deki en iyi avukatı" olarak tanımlıyorsunuz.

Westerwelle: En iyisi değil fakat en adili. Örneğin çevre ve gıda güvenliğine ilişkin müzakere baş-

lıklarının açılmasında olduğu gibi Türkiye'nin ilerleme elde ettiği alanlarda sonuç elde edilebilmesi için katkıda bulunuyorum. Bir yıldan bu yana yeni müzakere başlıklarının açılmaması, her iki tarafa da zarar veren bir durgunluktur. Her iki tarafın da nedenlerinin bulunduğu bu durgunluğun aşılmasını istiyoruz. Rekabet faslının açılmasıyla birlikte bu mümkün olacaktır. Süreç ilerletilmelidir. Bu çerçevede Türk tarafının Ankara Protokolü'nü uygulaması buna dâhildir.

Soru: Suriye'ye gelecek olursak... Almanya geleneksel olarak Arap dünyasında yüksek bir itibara sahip. Türkiye ise belki de en iyi bağlantıları olan ülke. Birlikte çok şey yapılabilir.

Westerwelle: Şayet Almanya ve Türkiye birlikte bir şey kararlaştırırlarsa bunun büyük ağırlığı olacaktır. Almanya, Arap dünyasında ve Kuzey Afrika'da üç nedenden dolayı itibar sahibidir: Sömürgecilik yükümüz yok. Siyasi açıdan güvenilir, ekonomik açıdan başarılı olarak görülüyoruz ve askerî müdahalelerde geri planda kalmayı tercih eden bir siyaset izliyoruz. Bu, siyasi uzlaşıları tercih ettiğimiz anlamına geliyor. Gizli menfaatler güttüğümüzü düşünmüyor; açık, adil ve güvenilir bir siyaset izliyoruz. Bu da takdirle karşılanıyor. Türkiye, Arap dünyasına uzanan bir köprü ve birçok Arap ülkesi için bir örnek teşkil ediyor. Ayrıca ekonomik alanda nefes kesecek derecede bir başarı hikâyesi yazdı.

Soru: Almanya, 1 Temmuzdan itibaren BM Güvenlik Konseyi Dönem Başkanlığını üstlendi. Suriye'ye karşı bir karar çıkacak mı?

Westerwelle: Ne Türkiye ne de Almanya, Şam ile olan iletişim kanalını kapattı. Ancak ikisi de Devlet Başkanı Beşar Esad'ın rejimine sert ve yanlış anlaşılması imkânsız mesajlar verdi. Birkaç gün önce özel temsilcim Suriye Dışişleri Bakanı Muallim ile bir araya geldi. Aynı zamanda Avrupalı diğer üyelerle, Suriye'ye yönelik baskılara uluslararası bir karakter verecek bir karar almaya çalışıyoruz.

Soru: Ancak bu durum karar çıkarılabilirse gerçekleşecek, öyle değil mi?

Westerwelle: Evet. Bu çerçevede Brezilyalı mevkidaşımla da görüştüm. Güney Afrika Dışişleri Bakanı ise pazartesi günü Berlin'de misafirim olacak. Neler yapılabileceğine bakacağız. Böyle bir karar için ısrarlı olmak gerekiyor. Libya'ya ilişkin kararın uygulamaya konulması Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika ve Afrika Birliği tarafından sert bir şekilde eleştirilmişti. Bu kez benzer bir hazırlık içinde olmadığımızı çok açık bir şekilde izah etmeliyiz. Biz, Esad rejimine gerekli olan siyasi baskının uygulanmasını istiyoruz. Bu kararlaştırılan yaptırımlarla birlikte doğru yolu teşkil edecektir. Askerî çözümlerin, siyasi çözümlere göre daha hızlı ve etkili olduğu iddiası yakın tarihte çürütülmüştür.

Soru: Bir kez daha Libya'ya dönelim... Almanya'nın BM Güvenlik Konseyinde Libya konusunda çekimser kalması bir hata mıydı?

Westerwelle: Hayır, doğru bir karardı. Her zaman, diğerlerinin karar ve motivasyonlarını saygıya değer bulduğumu söylemiştim.

Soru: ısyancıların kalesi Bingazi'de her türlü bayrak var ancak Alman bayrağı yok. En azından orada Almanlar diğerlerini büyük hayal kırıklığına uğratmış gibi görünüyor.

Westerwelle: Bingazi'ye giden az sayıda kişiden biri benim. Geçici Ulusal Konsey'de karşılaştığımız samimiyet ve sevinçle Almanya"nın Geçici Ulusal Konseyi Libya halkının meşru temsilcisi olarak gördüğünü açıkladığımda gelen alkış, Almanya'nın Libya'da hoş karşılanmadığı yönündeki şüpheye aykırı düşmekte veya en azından bu şüpheyi zayıflatmaktadır. Geçici Ulusal Konseyin Dış İlişkiler Sözcüsü Cibril kısa bir süre önce Berlin'deydi ve Almanya'nın oylamalarda takındığı tutuma saygı duyduğunu ve Almanya'nın katkısına önem verdiğini açıkladı. Biz insani yardım yapıyoruz ve siyasi çözümü destekliyoruz. Muammer Kaddafi döneminden sonra ekonominin yeniden yapılanması için yardımda bulunma sözü verdik. Çekimserliğimiz Batı birliğine yük olmadığı gibi Kuzey Afrika politikamızdaki hareket alanını da daraltmamıştır.

Soru: Ama bir "evet" Almanya açısından pek de zor olmayacaktı, yoksa siz başka fikirde misiniz?

Westerwelle: Tartılarak verilmesi gereken zor bir karardı. Almanya binlerce askeriyle dünya genelinde, bilhassa Afganistan"da faaliyet gösteriyor. Libya'daki askerî misyona kendi muharebe birliklerimizle katılmamaya karar verdik. Eğer New York'ta "evet" deseydik, NATO'nun en büyük üye ülkesi Brüksel'de "hayır" diyemeyecektik. Bugün çoktan askerlerimizi savaşa yollamış olacaktık.

Dietrich Alexander'ın mülakatın yayımlandığı sayfada "Güler Yüzlü Devlet Adamı" başlığıyla yaptığı açıklama şöyledir:

Federal Almanya Dışişleri Bakanı Guido Westerwelle"nin ev sahipliğini yapan Ahmet Davutoğlu ilk bakışta fark edilmese de özel bir şahsiyettir. Nazik ve güleç yüzlü Türkiye'nin Dışişleri Bakanı ön planda olmayı sevmeyen ve sesini pek fazla yükseltmeyen akademik kariyer sahibi bir siyasetçidir. Bir dönem Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın danışmanlığını da yapan Ahmet Davutoğlu, 2009 yılından beri Dışişleri Bakanı görevini yürütüyor.

Konyalı olan Ahmet Davutoğlu, yeni Türk dış siyasetinin mimarı ve aynı zamanda "Stratejik Derinlik" adlı kitabın da yazarıdır. Türkiye'nin izlediği kendinden emin yeni dış siyaset pragmatik bir çizgide olmakla birlikte komşularla sıfır sorunu hedeflemektedir. Kimileri bu bakış açısını yeni Osmanlıcılık olarak nitelendiriyor.

(Der Tagesspiegel - 3 Temmuz 2011 ve Die Welt- 4 Temmuz 2011)
Görsel: http://www.n24.de/media/_fotos/1politik/2010_2/september_21/westerwelle_gr.jpg
http://www.turkcebilgi.com/heybeliada_ruhban_okulu/resimleri/adalar-6954

AB'NİN TÜRKİYE'YE **İHTİYACI VAR**

Javıer Solana
AB Temsilcisi

Bundan tam beş ay önce Usame bin Ladin hala hayattaydı, Mısır'da Hüsnü Mübarek dizginleri elinde sımsıkı tutuyor ve Zeynel Abidin bin Ali Tunus'u demir yumrukla yönetiyordu. Aradan geçen süre içinde halk ayaklanmaları ve siyasi değişimler, bölgenin tamamına yayıldı. Suriye ve Yemen'deki protestoların kanlı bir şekilde bastırılmasına, Suudi birliklerin Bahreyn'e girmesine ve Libya'da sürüp giden savaşa tanıklık ediyoruz. Bu Arap baharı nedeniyle Avrupa, geçtiğimiz aylarda ekseriya görmezden gelinen bir konuya yeniden dikkatini çevirmelidir: Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğinin sağlayacağı avantajlar. Mevcut şartların ortaya çıkardığı muazzam fırsatlar karşısında, Türkiye'nin üyeliğinin AB'ye sağlayacağı avantajlar göz önünde tutulmalıdır.

Şimdi, Türkiye'de Recep Tayyip Erdoğan'ın yeniden Başbakan seçilmesi ve bu ayın sonunda Avrupa'nın stratejik değerini bilen Polonya'nın AB Dönem Başkanlığını devralması vesilesiyle, Türkiye ve AB için katılım müzakerelerinde yeni bir başlangıç yapma vakti gelmiştir. Türkiye'nin katılımının AB'ye sağlayacağı avantajlar, Avrupa için Arap baharı öncesinde de netti. Avrupa, tanımına göre kültürel açıdan çeşitlilik arz ediyor. Bu yüzden söz konusu çeşitlilik Avrupa'nın tercihidir. Eğer Avrupa bir müze olmayıp küresel bir aktör olacaksa, bunun için yeni perspektiflere ve Türk insanının enerjisine ihtiyaç vardır.

Avrupa bugün, Türkiye'nin katılım müzakerelerine davet edildiği 1999'da olduğundan daha büyük ve daha farklıdır. Ayrıca Avrupa aşağı yukarı, AB'nin genişlemesini dikkate alan Lizbon Sözleşmesi'nin nihayet imzalandığı o dönemde baş gösteren derin bir ekonomik krizin içindedir. O sözleşme planlandığı gibi 2005'te sahneye çıkmış olsaydı, 6 yıldan beri yürürlükte olacaktı ve krizin AB'nin ekonomi hesaplarında yol açtığı sıkıntılar -avro bölgesindeki son problemlerde açıkça görülmektedir- daha kolay aşılabilecekti.

Ancak Avrupa hep problemlerle karşılaşır, onları çözer ve kendi gelişimini sürdürür. Gerçi bugün bir Maliye Bakanlığımız yok ama buna benzer bir uygulamanın hayata geçirilmesinin arifesindeyiz. Aynı şekilde, Avrupa Merkez Bankası'nın mesela 1997'de tasavvur dahi edemeyeceğimiz yetkileri bugün mevcut. Türkiye'de 1999'dan bu yana hem ekonomik hem de politik açıdan dramatik bir değişim geçirdir ve bunun AB'ye katılım süreciyle de çok yakın alakası var. Gerçekten de AB'nin "yumuşak" çekim gücü olmasaydı bu değişim gerçekleşmezdi. Ekonomi alanında Türkiye bir G-20 ülkesi ve orada rolün çok etkili biçimde oynuyor. Politik açıdan Türkiye bir bölgesel öncü güce dönüştü, öyle ki ülke, bu rolü çok önemsiyor.

Parlamento seçimlerinden sonra ve yeni bir anayasanın kabul edilmesi öncesinde Türkiye tarihi bir çığı açacak ana doğru yaklaşıyor. Franco'nun ölümünün ardından, 1975-76 yıllarında İspanya Anayasası'nı kaleme alan komisyonda üyelik yaptım. Diktatörlükten demokrasiye doğru bir hareketin anlamını ve bir anayasanın uzlaşmayla hazırlanmasının ne kadar önemli olduğunu oradan biliyorum. AB ile Türkiye arasındaki ilişkiler, 1963'te bir birleşme anlaşmasıyla başladı. Artık katılım müzakerelerine geçildi ve tarımdan enerjiye, rekabetten çevreye, sosyal politika ve daha nicesine kadar 35 "faslın" açılması gerekiyor. Aslında biz daha fazlasını görmekten memnuniyet duyardık ama şu an 19 başlık açık. Ancak asıl sorun, henüz tek bir faslı kapatmış olmamız ve daha da vahimi, müzakerelerin yavaşlamış olmasıdır. Hakikaten de 2010'un ikinci yarısında hiçbir şey olmadı. Umarım bu yıl önemli ilerlemeler kaydedilir.

Türkiye ve Avrupa Birliği'nin birbirine ihtiyacı var. Türkiye'deki yabancı yatırımların yüzde 75'i AB kaynaklı. Türkiye ihracatının yaklaşık yarısını AB ülkelerine yapıyor ve yine Türkiye'deki turistlerin yarısı AB ülkelerinden geliyor. Aynı şekilde Avrupa'nın enerji güvenliği, Orta Asya ve Orta Doğu petrol ve doğal gazının taşınması alanında Türkiye'yle yapılacak iş birliğine bağlı.

Ama siyasi açıdan da birbirimize ihtiyacımız var. Türkiye'nin komşuları bizim komşularımız, Türkiye'nin sorunları bizim sorunlarımızdır. Türkiye'nin üye olması halinde güvenlik açısından önem arz eden stratejik avantajlar, Avrupa Birliği için çok çeşitli olacaktır ki, buna AB ile Türkiye'nin çok uzun zamandan bu yana üye olduğu NATO arasındaki ilişkilerden başlayabiliriz. AB'nin Akdeniz bölgesinde günümüzde yaşanan sorunlara bulaşmış olması da, Türkiye ile uyum içerisinde daha kolayca aşılabilir. Bosna Hersek'te kalıcı bir çözüme ulaşılması konusunda, AB ile Türkiye arasındaki iş birliği esasa ilişkin bir önem arz etmektedir.

Türkiye'deki siyasi yönetim, şartların çok katı olduğunu düşündüğü için 1999 yılında katılım adayı olmak istemiyordu. Ben de Türkiye'ye gittim, gece yarısı Başbakan Bülent Ecevit ile, ardından da Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ile görüştüm. İki gün sonra Ecevit, Türkiye'nin AB üyesi olma arzusunu resmen dile getirmek için Helsinki'ye gitti. Biz de, Türkiye'nin AB üyesi olacağını söyledik. Ben bu belgenin imzalanmasını destekledim ve bugün olsa aynı şeyi yine yapardım. Bu zor ve hesap edilemez ama yine de umut dolu zamanlarda, dünyanın Türkiye ile AB arasındaki iş birliğine ihtiyacı var. Bu durum, belirli bir sorun karşısında nasıl hareket etmek gerektiğine dair karar almak için arada sırada buluşmak anlamına geliyor. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne alınması anlamına geliyor. Bu benim hayalimdir ve bunu gerçekleştirmek için mücadelemi sürdüreceğim.

(Der Standard - 14.06.2011)

Görsel: http://www.se2009.eu/polopoly_fs/1.24054!image/4145988300.jpg

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ'NDE KADIN ARAŞTIRMALARI KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Haber Merkezi

Kadın Araştırmaları Koordinatörlüğü, çözülmesi gereken bir sorun olarak karşımıza çıkan " kadın" odaklı problemlerin tespit edilip projeler planlamak; kadınların, sosyal ve iş hayatına katılımına destek verici faaliyetler üretmek amacıyla, İstanbul Aydın Üniversitesi Türkiye Araştırmaları Merkezi bünyesinde Z. Banu DALAMAN'ın koordinatörlüğünde kuruldu.

Kurulmuş olan koordinatörlüğün faaliyet alanları ise çok çeşitlilik göstermektedir. Bunların başında kadınların sorunlarını tespit etmeye yönelik, sempozyum, panel, atölye çalışmaları düzenlemek ve çıkan sonuçları raporlanmak gelmektedir. Bununla beraber kadınlarla ilgili iç ve dış yayınları toplayarak, referans kaynağı olabilecek bir kütüphane, film, fotoğraf, slâyt ve benzerine dayalı arşiv ve dokümantasyon birimi kurmak, konu ile ilgili kitap, dergi, makale, blog yayımlamak da önemli bir hedefi olarak göze çarpmaktadır. Yazılı ve görsel basınla ve sosyal medyada gerekli reklamların yapılmasına yönelik iletişime de büyük önem verecek olan Kadın Araştırmaları Koordinatörlüğü faaliyetleri ile beraber bu süreci de başlatmış olacak.

Kadınlara, iş yaşamına yönlendirici projelerin tanıtılması, iş bulma, işyeri açma koşullarının yöntemlerinin anlatılması, tüketici konumunda olan "Kadın"ın, üretici konuma teşvik edilmesi de istihdam koşullarını iyileştirmeye ve geliştirmeye yönelik faaliyet alanları olarak dikkat çekmekte. Kökten bir çözüm üretmek amacıyla, anaokulundan başlayarak eğitimin her kademesinde cinsiyete dayalı olmayan iş bölümünün vurgulanması yönünde çalışmalar yapılması gerektiğini vurgulayan İstanbul Aydın Üniversitesi Türkiye Araştırmaları Merkezi Başkanı Z. Banu DALAMAN, kurulan koordinatörlük sayesinde kadınların siyasette, ülke yönetiminde, sivil toplum kuruluşlarında yer almalarını sağlayacak teşviklerin yapılması gerektiğinin altını önemle çizerek özellikle kurumsal firmalara "kadın işgücü talebini" artırmasına yönelik gerekli nedenleri ve yapılabilecekleri sunacaklarını, sivil toplum ve toplumsal yaşam kalitesini arttırmaya yönelik de kadınlara, "Kadın Hakları" konusunda bilinçlendirici etkinlikler düzenleyeceklerini belirtti.

Konuşmasına devam eden Z. Banu DALAMAN: "Ülkemizde kadın erkek eşitliğinin sağlanması, toplumsal yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlendirilmesi ve kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi için politikalar üreterek, strateji geliştirerek, tüm paydaşlarla işbirliği yaparak ve koordinasyonu sağlayarak, toplumsal cinsiyet eşitliğinin gerçekleştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasında üreteceğimiz politika ve geliştireceğimiz stratejilerle etkin ve başarılı bir koordinatörlük olma amacında olacağız." dedi.

İstanbul Aydın Üniversitesi Türkiye Araştırmaları Merkezi bünyesinde kurulan Kadın Araştırmaları Koordinatörlüğü, 8-15 Ekim 2011 tarihleri arasında bu yıl 48.'si düzenlenecek olan Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali kapsamında Z. Banu DALAMAN'ın yönetiminde "Kadın", "Şiddet", "Göç", "Sinema" temalı paneller gerçekleştirecek.

ALMANYA - TÜRKİYE'NİN BERLİN BÜYÜKELÇİSİ AHMET ACET'İN "DIE WELT" GAZETESİNE DEMECİ: "AB, TÜRKİYE'DEN ÜYE OLMASINI RİCA ETMELİ"

Berlin (A.A)

Türkiye'nin Berlin Büyükelçisi Ahmet Acet, Türkiye'nin eski Türkiye olmadığını, son yıllarda çok geliştiğini, bu nedenle AB'nin, Türkiye'den üye olmasını istemesi gerektiğini belirtti.

Almanya - Türkiye'nin Berlin Büyükelçisi Ahmet ACET

Büyükelçi Acet, Alman "Die Welt" gazetesinin internet sayfası olan "welt.online"da ve "Berliner Morgenpost" gazetesinde yayımlanan röportajında, şu anda AB içinde yaşanan krizden dolayı Türkiye'nin AB üyesi olmamasının iyi olup olmadığı şeklindeki bir soruya karşılık, şunları belirtti:

"Türkiye, kendi ayakları üzerinde durabilme imtiyazına sahip. Dev bir reform dalgasının ardından ve alt yapının geliştirilmesinden sonra Türkiye günümüzde, 2005 yılında AB üyelik müzakerelerine başlanmadan önce olduğundan çok daha farklı bir ülke haline geldi. Hükümet ve halk arasında AB üyesi olunması isteği hala çok fazla. Türkiye her zaman bir Avrupa ülkesiydi. Gözümüz her zaman Batı'ya, modernleşmeye ve gelişmeye yönelikti. AB içinde de durum karışık, ancak uyuşma kültürü o kadar cazip ki, Türkiye her zaman barışçı çözüm yollarının arandığı bu kültürün bir parçası olmak istemiştir. Bunun yanı sıra dış ticaretimizin yüzde 60'ı AB ülkeleriyle ve yasalarımız da Avrupai. Tabii ki, bir Avrupa ve Şark mentalitesine sahibiz. Ancak Türkiye günümüzde Batılı ölçülere göre işliyor. AB, Türkiye'den üye olmasını rica etmeli."

Almanya'da yaşayan Türk toplumundan haklarını her alanda savunmasını istediğinin hatırlatılması ve "Türk toplumu çok mu çekingen?" şeklinde bir soru sorulması üzerine de Acet, Alman toplumu içinde birşey talep edilmediği takdirde Türklerin hiçbir şey elde edemeyeceğini söylemek istediğini belirterek, şöyle devam etti:

"Ancak şu da doğru: Türkler bazen güçlü bir bürokrasi ve ev arayışında olduğu gibi yabancı düşmanı bir havadan dolayı kendilerini baskı altında hissediyor. Alman toplumuyla ilişkilerinde kendilerine daha fazla güvenmeliler. Ancak Almanca konuşur ve Alman gibi davranırlarsa sorunları olmayacaktır. Bunu insanlar fark etmeli."

Almanlardan, göçmenlerin sorunlarını daha iyi anlamasını beklediklerini, 20 ya da 30 yıl sonra Almanya'nın çok daha fazla göçmene ihtiyacı olacağını ifade eden Acet, bu nedenle Almanya'nın göçmenlerle daha fazla ilgilenmesi ve azınlıklara sunduğu hakları diğer göçmenlere de sunması gerektiğini kaydetti.

Almanya'da 30 yıldan beri yaşayan ve vergi ödeyen Türklerin günümüzde hala yerel seçimlerde oy kullanamadığına da işaret eden Acet, "İnsanların Alman vatandaşı olmasını istiyoruz, ancak Almanya çifte vatandaşlığa izin vermiyor. Türklere bu konuda farklı davranılıyor. Türkler Alman vatandaşı olursa Almanların yaşantısına daha iyi uyum sağlar. Türkler çocuklarını anaokuluna ve okullara göndermeli, Almanca öğretmeli ve sorumluluk sahibi vatandaşlar olarak yetiştirmeli" ifadesini kullandı.

"Türkleri Asimile Etmek Mümkün Değildir"

Büyükelçi Acet, bir soru üzerine, "Türkleri asimile etmek mümkün değildir. Türklerin vatan hasreti fazladır, köylerine ve ailelerini büyük bağlılık duyarlar. Ayrıca farklı bir dine sahipler. Bu farklılıklardan dolayı asimilasyon mümkün değil. Bu nedenle Türklere Almanya'nın bir parçası olmaları, ancak kendi kültürel kimliklerini korumaları imkanı verilmelidir. Bunu, İngiltere ve ABD'nin sahip olduğu gibi göç toplumlarında görüyoruz" açıklamasında bulundu.

Acet, damadının İrlanda kökenli bir Amerikalı olduğunu ve İrlanda bayrağı salladığını, kızının da Türk bayrağını salladığını ve her ikisinin ayrıca Amerikan bayrağına da sahip olduğunu kaydetti.

Büyükelçi Acet, Türklerin Alman toplumuna uyumu konusunda 2008 yılından beri gelişme olup olmadığı şeklindeki bir soruya karşılık da bu konuda fazla bir gelişme olmadığını belirterek, "Türklerin vizesiz olarak Almanya'ya gelip gelemeyeceği konusunda bir gelişme sağlayamadık. Bu, Türkiye'yle Almanya arasındaki en büyük sorun. Türk toplumuyla ilgili olarak, gittikçe daha fazla Türk kökenlinin, politikada, ekonomide ya da kültürde olsun, Alman toplumunda daha önemli bir rol oynamaya başladığına inanıyorum. Bay Sarrazin (Müslüman göçmenleri eleştiren Sosyal Demokrat Parti üyesi) aksini de iddia etse, Türkler eğitimde ve kamu yaşantısında gittikçe daha iyi bir duruma geliyor. Kendilerine daha önce olduğundan çok daha fazla güveniyorlar. Türkler birkaç yıla kadar Alman toplumunun önemli bir parçası olacak" görüşünü belirtti.

Vize uygulamasının Almanya'nın Türklere duyduğu bir güvensizliğin işareti olup olmadığının sorulması üzerine de Acet, birçok Alman yetkilinin bugünkü Türkiye hakkında yanlış bir imaja sahip olduğunu kaydederek, şunları belirtti:

"Vize zorunluluğu 1980'li yıllarda getirildiğinde, çok yaygın olan suistimal olaylarının önlenmesi amaçlanmıştı. Bu kişilerin çoğu ilticacı ve fakir insanlardı. Ancak Türkiye'nin 1980'li yılları artık geride kaldı. Demokrasi ve insan hakları söz konusu olduğunda Türkiye günümüzde diğer AB ülkelerinden çok farklı değil. Türkiye'de önemli bir ekonomik büyümeye sahibiz ve Avrupa'da en fazla büyüyen ekonomiyiz. Neden insanlar Türkiye'deki yaşantılarından vazgeçip, iş bulmanın hiç de kolay olmadığı ülkelere gitsin? Eğilim farklı yönde. Almanya'dan geçen yıl Türkiye'ye, Türkiye'den Almanya'ya gelenlerden 5 bin kişi daha fazla gitti."

Acet, başka bir soru üzerine, farklı toplumlara genelde bir korkuyla bakılması eğiliminin tüm Avrupa'da yaygın olduğunu belirterek, "İslam korkusu ve yabancı düşmanlığı günlük yaşama girdi. Avrupa'da çok göçmene sahip olan tüm ülkelerin azınlıkları koruma ve haklarına saygı gösterme sorumluluğu vardır" dedi.

Büyükelçi Acet, Berlin'den yakında ayrılacağı için üzülüp üzülmediğinin sorulması üzerine de çok güzel bir şehir olmasına rağmen Berlin'den ayrılacağına üzülmediğini, bunun diplomaside normal olduğunu, sadece büyük çabalar harcayarak kurduğu dostlukları bırakacağı için üzüntü duyduğunu söyledi.

Berlin'de temelini attığı Türkiye'nin yeni büyükelçilik binasının açılışına da geleceğini ifade eden Acet, yerine gelecek Büyükelçi Avni Karslıoğlu'nun saçlarının uzun olduğunun ve küpe taktığının hatırlatılması ve bunun kurallara aykırı olup olmadığının sorulması üzerine de şöyle konuştu:

"Özel bir giyim kuralımız yok. Saçların uzunluğu belirtilmediği gibi buruna ya da kulağa küpe takılması da yasak değil. Türkiye'de böyle birşey 50 yıl önce suç bile sayılırdı, ancak günümüzde bu kimseyi ilgilendirmiyor." (EA-HA-GÖK)

Görsel: http://www.sabah.de/tr/wp-content/uploads/2009/10/Ahmet-Acet11.jpg